



## T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı: Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü, dar mukellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurtiçinde Ar-Ge faaliyetlerinde bulunan Ar-Ge Merkezi ve münhasıran yurtiçinde Tasarım faaliyetlerinde Tasarım Merkezi tescil ve izleme süreçlerini yürütmektedir.

### Aşağıdaki bilgiler

- [Mevzuat ve Kaynaklar](#)
- [Tanımlar](#)
- [Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerine sağlanan Teşvikler](#)
- [Ar-Ge Merkezi ve Tasarım Merkezi başvurularında değerlendirme kriterleri](#)
- [Ar-Ge Merkezi ve Tasarım Merkezi başvuru ve tescil süreci](#)
- [Daha fazla bilgi ve sorularınız için:](#)

### Mevzuat ve Kaynaklar

- [5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun](#)
- [Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği](#)
- [2016/9093 sayılı Ar-Ge Merkezlerinde İstihdam Edilecek Ar-Ge Personeli Sayısının Tespiti hakkında Karar](#)
- [2016/9094 sayılı Tasarım Faaliyeti Alanları hakkında Karar](#)
- [2016/9091 sayılı Ar-Ge veya Tasarım Merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Çalışan Ar-Ge veya Tasarım Personelinin Merkez ya da Bölge Dışındaki Faaliyetlerine İlişkin Ücretlerin Gelir Vergisi Stopajı Teşviki Kapsamında Değerlendirilmesi Hakkında Karar](#)
- [2023/6652 sayılı Ar-Ge veya Tasarım Merkezlerinde Ar-Ge ve yenilik veya tasarım harcamalarının kazancın tespitinde indirim konusu yapılması hakkında Cumhurbaşkanı Kararı](#)
- [Gelir Vergisi İndirimine hakkında 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliği \(No: 4\)](#)
- [Damga Vergisi İndirimine hakkında 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliği \(No: 5\)](#)



- [Ar-Ge ve Tasarım İndirimi ile Teknogirişim Sermaye Desteği hakkında 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliği \(No: 6\)](#)
- [Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın Portalı](#)
- [Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri Başvuru Bilgilendirme Kılavuzu](#)
- [Bölge Dışında Geçirilen Sürelerin Bakanlık Portalından Bildirimine dair Kılavuz](#)
- [Desteklenecek Programlar Mezunlarının Çalıştırılmasının Bakanlık Portalından Bildirimine dair Kılavuz](#)
- [Gümrük Vergisi İndirimi için Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Tek Pencere Sistemi için Bakanlık Portalından yapılacak Ön Bildirime dair Kılavuz](#)

### Tanımlar

Tanım	Açıklama
Ar-Ge Merkezi	<p>Ar-Ge ve yenilik projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki işyerleri dâhil, kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı birim şeklinde örgütlenmiş, münhasır yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az aşağıda belirtilen tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimler</p> <p>"2017/10609 sayılı Ar-Ge Merkezlerinde İstihdam Edilecek Ar-Ge Personeli Sayısının Tespiti hakkında Karar" uyarınca; aşağıda listelenen sektörler hariç tüm sektörler için bir Ar-Ge Merkezinde istihdam edilmesi gereken en az tam zaman eşdeğer Ar-Ge Personel Sayısı 15'tir. Aşağıda NACE Rev.2 sınıflandırmasına göre listelenen sektörler için bir Ar-Ge Merkezinde istihdam edilmesi gereken en az tam zaman eşdeğer Ar-Ge Personel Sayısı 30'dur.</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">29.10 Motorlu kara taşıtlarının imalatı</a></li><li>• <a href="#">29.10.01 Kamyonet, kamyon, yarı römorklar için çekiciler, tankerler, vb. karayolu taşıtlarının imalatı</a></li><li>• <a href="#">29.10.02 Otomobil ve benzeri araçların imalatı</a></li><li>• <a href="#">29.10.03 Motorlu kara taşıtlarının motorlarının imalatı (motorların fabrikada yeniden yapımı dâhil)</a></li><li>• <a href="#">29.10.04 Minibüs, midibüs, otobüs, trolleybus, metrobüs, vb. yolcu nakil araçlarının imalatı</a></li><li>• <a href="#">29.10.07 Özel amaçlı motorlu kara taşıtlarının imalatı (amfibî araçlar, çöp kamyonu, yol temizleme araçları, zırhlı nakil araçları, mikserli kamyon, vinçli kamyon, itfaiye aracı, ambulans, motorlu karavan vb.)</a></li><li>• <a href="#">30 – Diğer ulaşım araçlarının imalatı bölümü altındaki aşağıdaki sınıflar</a></li><li>• <a href="#">30.30 – Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı</a></li><li>• <a href="#">30.40 – Askeri savaş araçlarının imalatı</a></li></ul>



Tanım	Açıklama
	<ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">30.99 – Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ulaşım ekipmanlarının imalatı</a></li></ul>
Tasarım Merkezi	Tasarım projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen tasarım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mukellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde tasarım faaliyetlerinde bulunan ve en az 10 tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam eden, yeterli tasarım birikimi ve yeteneği olan birimler
Ar-Ge Faaliyeti	Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımları veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetler Ar-Ge ve Yenilik faaliyeti sayılmayan faaliyetler için bkz. "Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği" Madde 5
Tasarım Faaliyeti	Sanayi alanında ve Bakanlar Kurulunun uygun göreceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırıtmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümü "2016/9094 sayılı Tasarım Faaliyeti Alanları hakkında Karar" uyarınca aşağıda NACE Rev.2 sınıflandırmasına göre listelenen alanlarda, katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevselliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırıtmaya yönelik yenilikçi faaliyetler tasarım faaliyeti olarak dikkate alınır. <ul style="list-style-type: none"><li>• <a href="#">59.11 Sinema filmi, video ve televizyon programları yapım faaliyetleri</a></li><li>• <a href="#">59.12 Sinema filmi, video ve televizyon programları çekim sonrası faaliyetler</a></li><li>• <a href="#">74.10 Uzmanlaşmış tasarım faaliyetleri (74.10.03 Uzmanlaşmış grafik tasarımcılarının faaliyetleri (marka ve alametifarika tasarımları dahil) hariç)</a></li><li>• <a href="#">90.02 Gösteri sanatlarını destekleyici faaliyetler</a></li></ul> Tasarım faaliyeti sayılmayan faaliyetler için bkz. "Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği" Madde 6
Ar-Ge Personeli	Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli Araştırmacı ve Teknisyenler
Araştırmacı	Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanlar
Tasarım Personeli	Tasarım faaliyetlerinde doğrudan görevli Tasarımcı ve Teknisyenler



Tanım	Açıklama
Tasarımcı	Tasarım faaliyetleri kapsamındaki projelerin gerçekleştirilmesi ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan, üniversitelerin; mühendislik, mimarlık veya tasarım ile ilgili bölümlerinden mezun en az lisans derecesine sahip kişiler ile tasarım alanlarından herhangi birinde en az lisansüstü eğitim derecesine sahip diğer kişiler
Teknisyen	Meslek lisesi veya meslek yüksekokullarının tasarım, teknik, fen veya sağlık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişiler
Destek Personeli	Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili Yönetici, Teknik Eleman, Laborant, Sekreter, İşçi vb. personel
Desteklenecek Programlar	Yükseköğretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programları ile Yükseköğretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programları
Değerlendirme ve Denetim Komisyonu	Ar-Ge Merkezi, Tasarım Merkezi ve Rekabet Öncesi İşbirliği Projelerinin değerlendirme ve denetimini yapmak üzere oluşturulan ve sekretaryasını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yürüteceği Değerlendirme ve Denetim Komisyonu

### Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerine sağlanan Teşvikler

#### Teşviklerin listesi:

- [Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde İndirim](#)
- [Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde Performansa Dayalı İlave İndirim](#)
- [Siparişe Dayalı Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Faaliyetlerinin Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde İndirim Unsuru Olarak Kabul Edilmesi](#)
- [Personelle ait Gelir Vergisi Stopajı Teşviki](#)
- [Desteklenecek Programlar Mezunu Personel İstihdam Desteği \(Sadece Ar-Ge Merkezleri için geçerli\)](#)
- [Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği](#)
- [Damga Vergisi İstisnası](#)
- [Gümrük Vergisi İstisnası](#)
- [Yeni Alınacak Makine ve Teçhizat alımı için KDV İstisnası](#)
- [Yarı veya Tam zamanlı Üniversite Öğretim Elemanı İstihdam İmkânı](#)
- [Yabancı Uyruklu Personel Çalıştırmada Kolaylık](#)



• Uzaktan Çalışma

#	Teşvik	Açıklama
1	Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde İndirim	<ul style="list-style-type: none"><li>Aşağıda sayılan Ar-Ge ve Yenilik Harcamaları ile Tasarım Harcamaları, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10. Maddesine göre Kurum Kazancının ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 89. Madde uyarınca Ticari Kazancın tespitinde indirim konusu yapılır.<ul style="list-style-type: none"><li><a href="#">İlk madde ve malzeme giderleri</a></li><li><a href="#">Amortismanlar</a></li><li><a href="#">Personel Giderleri</a></li><li><a href="#">Genel Giderler</a></li><li><a href="#">Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler</a></li><li><a href="#">Vergi, Resim ve Harçlar</a></li></ul></li></ul>

Gider kalemi	Detaylar
İlk madde ve malzeme giderleri	<ul style="list-style-type: none"><li>Her türlü doğrudan ilk madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ara mamul, yedek parça, prototip ve benzeri giderler ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre amortismana tabi tutulması mümkün olmayan maddi kıymetlerin iktisabına ilişkin giderler</li><li>Hammadde ve diğer malzeme stoklarından Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcaması kapsamındadır. Bu nedenle, henüz Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanılmamış olan hammadde ve diğer malzemelere ilişkin maliyet tutarlarının stok hesaplarında; kullanılan, satılan ya da elden çıkarılanların da stok hesaplarından mahsup edilmek suretiyle izlenmesi gereklidir.</li></ul>
Amortismanlar	<ul style="list-style-type: none"><li>Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım Faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla iktisap edilen amortismana tabi iktisadi kıymetler için ayrılan amortismanlardan oluşur.</li><li>Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım Faaliyeti dışında başka faaliyetlerde kullanılan makine ve teçhizata ilişkin amortismanlar, bunların Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanıldığı gün sayısına göre hesaplanır.</li></ul>
Personel Giderleri	<ul style="list-style-type: none"><li>Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım Faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla çalıştırılan Ar-Ge veya Tasarım Personeliyle ilgili olarak tahakkuk ettirilen ve gelir vergisi stopajı teşviki uygulaması kapsamında bulunan ücretler ile bu mahiyettedeki giderlerdir. Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında geçirilen süreye isabet eden ve Bakanlar Kurulunca belirlenen sınırlar dâhilinde gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilen ücretler de Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilir. Ancak, Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında geçirilen süreye ilişkin</li></ul>



#	Teşvik	Açıklama
		<p>olarak; gerçek yol giderleri dâhil olmak üzere yol, konaklama, gündelik gibi adlar altında gider karşılığı olarak yapılan ödemeler ile sağlanan menfaatler Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilemez.</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya Tasarım Personeli sayısının %10'unu aşmamak üzere, Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım faaliyetlerine katılan ve bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili destek personelinin gelir vergisi stopajı teşvik uygulaması kapsamında bulunan ücretleri ile bu mahiyetteki giderler de personel gideri kapsamındadır.</li><li>• Kısmi çalışma hâlinde, personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdığı zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları, Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım harcaması olarak dikkate alınır.</li></ul>
	Genel Giderler	<ul style="list-style-type: none"><li>• Ar-Ge veya Tasarım Merkezlerinin kira, su, enerji, bakım-onarım, haberleşme, nakliye giderleri ile bu merkezlerde kullanılan makine ve teçhizata ilişkin bakım ve onarım giderleri gibi bu merkezlerde yürütülen faaliyetin devamlılığını sağlamak için yapılan giderleri kapsar.</li><li>• Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım Faaliyetlerine ilişkin sigorta giderleri, kitap, dergi ve benzeri bilimsel yayılara ait giderler de bu kapsamdadır. Ancak, büro ve kırtasiye gibi sarf malzemelerine ilişkin giderler bu kapsamda değerlendirilmez.</li><li>• Ar-Ge veya Tasarım Merkezlerine ilişkin olarak hesaplanan kira veya amortisman, su ve enerji giderleri hariç olmak üzere çeşitli kıstaslara göre ortak genel işletme giderleri üzerinden hesaplanacak paylar bu kapsamda değerlendirilmez.</li></ul>
	Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	<ul style="list-style-type: none"><li>• Normal bakım ve onarım giderleri hariç olmak üzere, Ar-Ge ve Yenilik veya Tasarım Faaliyetleriyle ilgili olarak işletme dışında yerli veya yabancı diğer kurum ve kuruluşlardan alınan; mesleki veya teknik destek, test, laboratuvar ve analiz hizmetleri ile bu mahiyetteki diğer hizmet alımları kapsamında yapılan ödemelerdir. Bu şekilde alınan hizmetlere ilişkin harcamalar, proje kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının %50'sini geçemez.</li></ul>
	Vergi, Resim ve Harçlar	<ul style="list-style-type: none"><li>• Doğrudan Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olan ve gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek vergi, resim ve harçları kapsar. Doğrudan Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütüldüğü taşınmazlar için ödenen vergiler ile benzeri vergi, resim ve harçlar bu kapsamdadır.</li><li>• 1/1/2022 tarihinden itibaren yıllık beyanname üzerinden yararlanılan indirim tutarı 1.000.000 TL ve üzerinde olan Kurumlar Vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın %2'si pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Bu fikra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 TL ile sınırlıdır. Bu tutarın, geçici hesabın olduğu yılın sonuna kadar Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortakları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır. Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın %20'si, ilgili yılda</li></ul>



#	Teşvik	Açıklama
		<p>yararlanılan Ar-Ge indirimine konu edilemez. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Cumhurbaşkanı bu fikrada yer alan tutar ve oranları birlikte ya da ayrı ayrı 0'a kadar indirmeye, 5 katına kadar artırmaya yetkilidir.</p>
2	Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde Performans Dayalı İlave İndirim	<ul style="list-style-type: none"><li>28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında kurulan ve aşağıda belirtilen göstergelerden herhangi birinde bir önceki yıla göre en az yüzde yirmi artış sağlayan Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde, o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik veya tasarım harcamalarının bir önceki yıla göre artış tutarının yüzde ellisi, 31/12/2028 tarihine kadar, 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır.<ul style="list-style-type: none"><li>a) Ar-Ge veya tasarım harcamasının toplam ciro içindeki payı.</li><li>b) Tescil edilen ulusal veya uluslararası patent sayısı.</li><li>c) Uluslararası destekli proje sayısı.</li><li>ç) Ar-Ge merkezlerinde lisansüstü dereceli araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı.</li><li>d) Tasarım merkezlerinde lisansüstü dereceli tasarımcı sayısının toplam tasarım personeli sayısına oranı.</li><li>e) Ar-Ge merkezlerinde toplam araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı.</li><li>f) Tasarım merkezlerinde toplam tasarımcı sayısının toplam tasarım personeli sayısına oranı.</li><li>g) Ar-Ge veya tasarım faaliyeti sonucu ortaya çıkan yeni ürünlerden elde edilen cironun toplam ciroya oranı.</li></ul></li></ul>
3	Siparişe Dayalı Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Faaliyetlerinin Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde İndirim Unsuru Olarak Kabul Edilmesi	<ul style="list-style-type: none"><li>Ar-Ge veya Tasarım Merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya Tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan Harcamaların %50'si bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan %50'si ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, Ar-Ge ve Tasarım İndirimi olarak dikkate alınabilir. Bu teşvik, 01.03.2016 tarihinden sonra verilen siparişler dolayısıyla ortaya çıkacak Ar-Ge ve Tasarım İndirimleri için geçerlidir.</li><li>Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya Tasarım Harcamasının tamamı Ar-Ge veya Tasarım Merkezi tarafından indirilebilir. Bu kapsamda, Türkiye'de verilen gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde Ar-Ge ve Tasarım İndirim Hakkına sahip olmayan kişilerce verilen sipariş üzerine yapılan projelerde, indirim hakkının tamamı Ar-Ge veya Tasarım Merkezi tarafından kullanılır. Sipariş verenler, Ar-Ge ve Tasarım İndirimi ile sipariş verilmesine ilişkin käğıtlara ait damga vergisi istisnası dışında kalan diğer teşvik ve destek unsurlarından yararlanamaz.</li><li>Her bir geçici vergilendirme ve hesap dönemi itibarıyla yararlanabilecek toplam Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının yarısı, Ar-Ge Merkezi veya Tasarım Merkezi tarafından beyanname verme sürelerinin başlangıcından önce siparişi verene yazılı olarak bildirilir.</li></ul>
4	Personele ait Gelir Vergisi Stopajı İndirimi	<ul style="list-style-type: none"><li>Ar-Ge Merkezlerinde görev yapan Ar-Ge Personeli ve Tasarım Merkezlerinde görev yapan Tasarım Personeli ile Ar-Ge/Tasarım Personeli'nin azami %10'u kadar Destek Personeli için aşağıdaki oranlarda Gelir Vergisi Stopajı İndirimi sağlanmaktadır. Bu teşvik unsuru, 31.12.2028</li></ul>



#	Teşvik	Açıklama
		<p>tarihine kadar vergiden müstesna tutulması yerine, muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra terkin edilerek uygulanır.</p> <ul style="list-style-type: none"><li>○ Doktoralı personel ile Desteklenecek Programlardan birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için %95</li><li>○ Yüksek lisanslı personel ile Desteklenecek Programlardan birinde lisans derecesine sahip olanlar için %90</li><li>○ Diğer personel için %80</li></ul> <ul style="list-style-type: none"><li>● Gelir vergisi stopajı teşvikinin hesaplanması, bu kapsamdaki personelin fiilen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdıkları zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınır. Tam zamanlı olarak çalışanların hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu teşvik kapsamında değerlendirilir. Haftalık 45 saatin üzerindeki ve ek çalışma sürelerine ilişkin ücretler bu teşvikten faydalananamaz. Ar-Ge ve Yenilik veya Tasarım Faaliyetlerinde kısmi zamanlı olarak çalışan personelin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretleri gelir vergisi stopaj teşvikinin uygulamasında dikkate alınmaz.</li><li>● Gelir vergisi stopajı teşvikine konu edilen toplam çalışma sürelerinin %20'sini aşmamak kaydıyla bu fikrada belirtilen durumlar haricinde ilgili personelin Ar-Ge/Tasarım Merkezleri dışında geçirdikleri süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. %20 olarak belirlenen bu oran Cumhurbaşkanı tarafından %50'ye kadar artırılabilir.</li><li>● Ar-Ge veya Tasarım Merkezlerinde doktora mezunu personelin üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında ders vermesi veya Ar-Ge ve Tasarım Personelinin teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere mentorluk yapması durumunda haftalık 8 saatı aşmamak şartıyla, bu çalışmaları gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir.</li><li>● Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğeri sayısı, toplam tam zaman eşdeğeri Ar-Ge veya Tasarım Personeli sayısının %10'unu aşamaz. Küsuratlı sayılar tama iblağ edilir. Destek personelinin toplam tam zaman eşdeğeri Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının %10'unu aşması hâlinde, brüt ücreti en az olan destek personelinin ücretinden başlamak üzere teşvik uygulanır. Brüt ücretlerin aynı olması hâlinde, ücretine gelir vergisi teşviki uygulanacak destek personeli işverence belirlenir.</li><li>● Ar-Ge Merkezi veya Tasarım Merkezi yöneticiSİ, görev tanımı ve niteliğine göre Ar-Ge Personeli, Tasarım Personeli veya Destek Personeli olarak dikkate alınır.</li><li>● "2016/9091 sayılı Ar-Ge veya Tasarım Merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Çalışan Ar-Ge veya Tasarım Personelinin Merkez ya da Bölge Dışındaki Faaliyetlerine İlişkin Ücretlerin Gelir Vergisi Stopajı Teşviki Kapsamında Değerlendirilmesi Hakkında Karar" uyarınca Ar-Ge veya Tasarım Merkezinde çalışan Ar-Ge veya Tasarım Personelinin bu merkezlerde yürütüttükleri projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla aşağıda belirtilen faaliyetlerin Ar-Ge veya Tasarım Merkezi dışında yürütülmesinin zaruri olduğu hallerde Ar-Ge veya Tasarım Merkezi Yönetiminin onayı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bilgilendirilmesi kaydıyla merkez dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerin %100'ü Gelir Vergisi Stopajı Teşviki kapsamında değerlendirilir.</li><li>○ Laboratuvar, Analiz, Test ve Deney çalışmaları</li><li>○ Diğer Ar-Ge veya Tasarım Merkezlerinde yapılan çalışmalar</li><li>○ Saha Araştırması</li></ul>



#	Teşvik	Açıklama
		<ul style="list-style-type: none"><li><ul style="list-style-type: none"><li><input type="radio"/> Prototip geliştirmeye yönelik faaliyetler</li><li><input type="radio"/> Projelerde görev alan personel ile sınırlı olmak kaydıyla bilimsel içerikteki etkinlikler</li></ul></li><li>• “2016/9091 sayılı Ar-Ge veya Tasarım Merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Çalışan Ar-Ge veya Tasarım Personelinin Merkez ya da Bölge Dışındaki Faaliyetlerine İlişkin Ücretlerin Gelir Vergisi Stopajı Teşviki Kapsamında Değerlendirilmesi Hakkında Karar” uyarınca Ar-Ge veya Tasarım Merkezlerinde çalışan ve Yüksek Lisans veya Doktora öğrenimi gören Ar-Ge veya Tasarım Personelinin aşağıdaki süre kısıtları çerçevesinde merkez dışında geçirdiği sürelerle (aylık ders saatı kadar) ilişkin ücretlerin %100’ü Ar-Ge veya Tasarım Merkezi Yönetiminin onayı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bilsgilendirilmesi kaydıyla Gelir Vergisi Stopajı Teşviki kapsamında değerlendirilir.<ul style="list-style-type: none"><li><input type="radio"/> Yüksek lisans yapanları için azami 1,5 yıl</li><li><input type="radio"/> Doktora yapanlar için azami 2 yıl</li></ul></li><li>• Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında gerçekleştirilen faaliyetler ile lisansüstü eğitim kapsamında dışında gerçekleştirilen sürelerle ilişkin ücretlerden; gerçek yol giderleri dâhil olmak üzere yol, konaklama, gündelik gibi adlar altında gider karşılığı olarak yapılan ödemeler ile sağlanan menfaatler destek ve teşvik kapsamında değerlendirilmez.</li></ul>
5	Desteklenecek Programlar Mezunu Personel İstihdam Desteği  (Sadece Ar-Ge Merkezleri için geçerli)	<ul style="list-style-type: none"><li>• Desteklenecek programlardan en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerine, bu personelin her birine ödedikleri aylık ücretin o yıl için uygulanan asgari ücretin aylık brut tutarı kadarlık kısmı, kamu personeli hariç olmak üzere iki yıl süreyle, Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.</li><li>• Bu kapsamda her bir Ar-Ge merkezinde destekten yararlanacak personel sayısı, ilgili ayda Ar-Ge merkezinde istihdam edilen toplam personel sayısının yüzde onunu geçemez. Bu sayının küsuratlı çıkması halinde tama iblağ edilir.</li><li>• Bu destekten yararlanılabilmesi için istihdam edilecek yüksekokretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programlarından mezun personelin 1/3/2016 (dahil), Yüksekokretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programlardan mezun personelin ise 3/2/2021 (dahil) tarihinden sonra işe alınması ve ilgili işletmede ilk kez istihdam edilmesi esastır.</li><li>• İşletme, bu destek kapsamında istihdam ettiği personelin işe alınması ve işten ayrılmazı durumları ile ilgili hususları Bakanlığa yazılı veya elektronik ortamda bildirmekle yükümlüdür.</li><li>• Bu desteğe ilişkin yapılacak ödemeler, destek kapsamındaki personele ilişkin sigorta prim gün sayısı dikkate alınarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca aylık dönemler halinde gerçekleştirilir.</li><li>• Bu çerçevede, Yüksekokretim Kurulu Başkanlığından alınan görüşler doğrultusunda; desteklenecek programlar kapsamına matematik, fizik, kimya ve biyoloji bölümlerine ilave olarak, Biyokimya, Biyoteknoloji, Endüstriyel Tasarım, Endüstriyel Tasarım Mühendisliği, Metalurji ve Malzeme Mühendisliği ile Moleküler Biyoloji ve Genetik programları da dâhil edilmiştir.</li></ul>
6	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	<ul style="list-style-type: none"><li>• Ar-Ge/Tasarım Personeli ile Ar-Ge/Tasarım Personelinin azami %10’u kadar Destek Personelinin (kamu personeli hariç) elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan Sigorta Primi İşveren Hissesinin Yarısı Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.</li></ul>



#	Teşvik	Açıklama
		<ul style="list-style-type: none"><li>Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden yararlanacak olan Destek Personelinin tam zaman eşdeğer sayısı toplam tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının %10'unu aşamaz. Küsuratlı sayılar tama iblağ edilir. Destek personelinin toplam tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının %10'unu aşması hâlinde, brüt ücreti en az olan destek personelinin ücretinden başlamak üzere Sigorta Primi İşveren Hissesi Teşviki uygulanır. Brüt ücretlerin aynı olması hâlinde, Sigorta Primi İşveren Hissesi Teşviki uygulanacak Destek Personeli işverence belirlenir.</li><li>Kamu Personeli, Sosyal Güvenlik Destek Primine Tabi Çalışanlar, 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen Aday Çırak, Çırak ve İşletmelerde Mesleki Eğitim Gören Öğrenciler ile Staja Tabi Tutulan Öğrenciler ve Yurtdışında Çalışanlar için, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden yararlanılamaz.</li><li>Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden, Ar-Ge/Tasarım Merkezinin gerekli şartları haiz olduğu ve destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca düzenlenen belgenin alındığı tarihi takip eden ay başından itibaren yararlanılır. Destekten yararlanmak için ilgili belgeyle Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne veya Sosyal Güvenlik Merkezine yazılı olarak müracaat edilmesi şarttır.</li><li>Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği uygulamasında, bu kapsamdaki personelin Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım Faaliyetlerine ayırdıkları zamanın, toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınır.</li><li>İşverenlerin, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden yararlanabilmeleri için kapsama giren sigortalıların çalışmalara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne veya Sosyal Güvenlik Merkezine vermeleri zorunludur.</li><li>Kapsama giren personelin Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım faaliyetleriyle ilgili çalışmalarının haftalık 45 saatı doldurması hâlinde çalışan haftaya ilişkin hafta tatili, sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında dikkate alınır. Kapsama giren personelin ay içindeki çalışmalarının tamamının Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım Faaliyetleriyle ilgili olması hâlinde yıllık ücretli izin süreleri ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu destek kapsamında değerlendirilir.</li><li>İşverenlerin Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım Faaliyetleriyle ilgili birden fazla işyerinin olması durumunda, kapsama giren her bir işyeri için ayrı başvuru yapılır ve her bir işyeri ayrı ayrı değerlendirilir. İşyerlerinin, aynı organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş birden fazla Ar-Ge veya Tasarım Merkezinin bulunması durumunda, her bir Ar-Ge veya Tasarım Merkezi için yeni işyeri dosyası tescil edilerek suretiyle ayrı başvuru yapılır.</li><li>Hizmetleri ve ücretleri daha önce bildirilmiş olan sigortalılara, işverenlerince, toplu iş sözleşmelerine istinaden ücret farkı ödenmesine karar verilmesi ve Ar-Ge ve Yenilik veya Tasarım Faaliyetleriyle ilgili çalışmalara ait ücret farklarına ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin toplu iş sözleşmesinin imzalandığı ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma verilmesi hâlinde, Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinden yararlanılabilir.</li><li>Düzenlenen aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk eden İşsizlik Sigortası Primleri hakkında Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği uygulanmaz.</li></ul>
7	Damga Vergisi İstisnası	<ul style="list-style-type: none"><li>Her türlü Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri ile Tasarım Faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kâğıtlar Damga Vergisinden müstesnadır.</li></ul>



#	Teşvik	Açıklama
		<ul style="list-style-type: none"><li>Damga vergisi istisnasının uygulanabilmesi için; Ar-Ge Merkezleri, Tasarım Merkezleri için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan alınacak belgenin işlem esnasında noter, resmî daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi işlem yapan kurum ve kuruluşlara ibraz edilmesi yeterli olup, işlem yapan kurum veya kuruluşlarca başka belge aranmaz.</li><li>Ar-Ge ve Yenilik veya Tasarım Faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasıran bu görevleri ile ilgili olarak yapılan ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ile destek kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgeleri için Damga Vergisi alınmaz.</li></ul>
8	Gümrük Vergisi İstisnası	<ul style="list-style-type: none"><li>Ar-Ge Merkezi veya Tasarım Merkezi Belgesine sahip işletmelerce Ar-Ge, yenilik veya tasarım ile ilgili faaliyetlerde kullanılmak üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının uygun göreceği eşyaların ithalatı Gümrük Vergisi ve Her Türü Fon Dan, bu kapsamında düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler Damga Vergisi ve Harçtan istisnadır.</li><li>Bu istisnadan yararlanacak işletmeler, başvurularını Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Sistemi E-Başvuru Uygulaması üzerinden Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğüne gönderir.</li><li>Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü başvuruyu değerlendirir, uygun bulması halinde söz konusu başvuru aynı iş günü içinde onaylayarak gümrük işlemlerinde kullanılmak üzere Tek Pencere Sistemi üzerinden Ticaret Bakanlığına bildirir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü gereklî görmesi halinde başvuru hakkında görüş almak üzere konusunda uzman en az bir izleyici görevlendirebilir.</li></ul>
9	Yeni Alınacak Makine ve Teçhizat alımı için KDV İstisnası	<ul style="list-style-type: none"><li>3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 13/m maddesi çerçevesinde 5746 sayılı Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerde kullanılmak üzere yapılan yeni makine ve teçhizat alımları KDV'den istisnadır. Merkezler, KDV yönünden bağlı oldukları vergi dairesine istisna belgesi almak için başvuruda bulunabilmektedir.</li></ul>
10	Yarı veya Tam zamanlı Üniversite Öğretim Elemanı İstihdam İmkânı	<ul style="list-style-type: none"><li>Öğretim elemanlarından Ar-Ge veya Tasarım Merkezlerinde gerçekleştirilen faaliyetlerde Araştırmacı, Tasarımcı ya da İdari Personel olarak hizmetine ihtiyaç duyulanlar, üniversite yönetim kurullarının izniyle tam zamanlı veya yarı zamanlı olarak görevlendirilebilirler.</li><li>Yarı zamanlı görev alan öğretim elemanlarının bu hizmetleri karşılığı elde edecekleri gelirler, üniversite döner sermaye kapsamı dışında tutulur.</li><li>Tam zamanlı görevlendirme için herhangi bir üniversitede 6 yıllık tam zamanlı olarak çalışmak gerekmekte olup, görevlendirme süresi her 6 yıl sonrasında bir yıldır. Tam zamanlı olarak görevlendirilecek personele kurumlarında aylıksız izin verilir ve kadroları ile ilişkileri devam eder.</li></ul>
11	Yabancı Uyruklu Personel Çalıştırmada Kolaylık	<ul style="list-style-type: none"><li>Ar-Ge Merkezleri veya Tasarım Merkezlerinde, 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, yabancı uyruklu Ar-Ge veya tasarım personeli çalıştırılabilir. Bu fikra kapsamında çalışacak yabancıların çalışma izni başvuruları, bu kişileri çalışıracak işletmelerce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılır ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda karara bağlanır.</li></ul>



#	Teşvik	Açıklama
12	Uzaktan Çalışma	<ul style="list-style-type: none"><li>Esnek çalışma saatlerine ve şartlarına uyumlu olarak merkezlerde çalışan personelin faaliyetlerinin bir kısmını merkez dışında da yürütmesi ve Kanunla sağlanan destek ve muafiyetlerden aynı şekilde faydallanması sağlanmıştır.</li><li>Cumhurbaşkanı, yüzde yirmi olarak belirlenen bu oranı belirleyeceği bölgelik ve/veya sektörel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüzे kadar artırmaya veya tekrar kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.</li><li>21 Temmuz 2022 tarihli ve 31899 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5806 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 31/12/2023 tarihine kadar yüzde yetmiş beş olarak uygulanmıştır.</li><li>20 Nisan 2023 tarihli ve 32169 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7103 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile merkezde çalışan personelin toplam sayısına veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerine uygulanmak üzere söz konusu bölge dışında geçirilen süreler bakımından belirlenmiş olan oranın, mahiyeti Bakanlığımızca belirlenecek bilişim personeline 1/4/2023 - 31/12/2023 tarihleri arasında yüzde yüz olarak uygulanmasına karar verilmiştir.</li></ul>

#### Ar-Ge Merkezi ve Tasarım Merkezi başvurularında değerlendirme kriterleri

- Ar-Ge Merkezlerinde en az 15 (bazı sektörlerde 30) tam zaman eşdeğer Ar-Ge Personeli istihdam edilmesi (aşgari tam zaman eşdeğer Ar-Ge Personeli sayısı için bkz. yukarıda yer alan “Tanımlar” kısmı)
- Tasarım Merkezlerinde ise en az 10 tam zaman eşdeğer Tasarım Personeli istihdam edilmesi
- Ar-Ge Merkezleri ve Tasarım Merkezlerinin Ar-Ge veya Tasarım Faaliyetlerinin yurt içinde gerçekleştirilmesi
- Başvuru yapan işletmenin; yeterli Ar-Ge veya Tasarım Yönetimi ile teknolojik varlıkları, insan kaynakları, fikri haklar, proje ve bilgi kaynakları yönetim yeteneği ve kapasitesinin bulunması
- Ar-Ge Merkezi ve Tasarım Merkezlerinde çalışan personelin, bu merkezlerde çalıştığını fiziki kontrolünü yapacak mekanizmaların bulunması
- Ar-Ge veya Tasarım Merkezlerinin konusu, süresi, bütçesi ve personel ihtiyacı tanımlanmış program ve projelerinin bulunması
- Ar-Ge veya Tasarım Merkezlerinin ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş ve tek bir yerleske veya fiziki mekân içinde yer olması

#### Ar-Ge Merkezi ve Tasarım Merkezi başvuru ve tescil süreci

- Destek ve teşviklerden yararlanmak isteyen işletmeler, başvurularını yazılı veya elektronik ortamda yapar. Başvuru öncesinde işletmenin aşağıda yer alan kriterleri sağladığına dair bir raporun hazırlanması ve gerekli altyapının kurulması gerekmektedir.



- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, başvuru dosyasını herhangi bir eksikliğin olup olmadığı bakımından 5 iş günü içinde inceler. Başvuru dosyasında eksiklik tespit edilmesi halinde bu eksiklikler işletmeye bildirilir ve bildirim tarihinden itibaren en geç 15 iş günü içinde işletme tarafından bu eksikliklerin tamamlanması istenir.
- İşletmelerin, organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş birden fazla Ar-Ge veya Tasarım Merkezinin bulunması durumunda, her Ar-Ge veya Tasarım Merkezi için ayrı başvuru yapılır.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı incelemesi sonucunda herhangi bir eksiklik tespit edilmeyen veya yapılan bildirim sonucu işletme tarafından eksiklikleri giderilen başvuru dosyası, Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunulur.
- Başvuru, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından en geç 30 iş günü içinde değerlendirilip karara bağlanır. Kararın olumlu olması hâlinde düzenlenen karar tutanağı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve başvuru sahibi işletmeye beş iş günü içinde bildirilir. Kararın olumsuz olması hâlinde ise sonuç, işletmeye yazılı olarak bildirilir.
- Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından Ar-Ge veya Tasarım Merkezi başvurusu olumlu olarak değerlendirilen işletmenin Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilir.

**Daha fazla bilgi ve sorularınız için:**

Ar-Ge Merkezleri Şubesi Tel (1): (312) 201 53 41

Tasarım Merkezleri Şubesi Tel (2): (312) 201 52 92

# **ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİİNİN DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN<sup>1</sup>**

**Kanun Numarası**

**: 5746**

**Kabul Tarihi**

**: 28/2/2008**

**Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 12/3/2008 Sayı : 26814**

**Yayımlandığı Düstur**

**: Tertip : 5**

**Cilt : 47**

## **Amaç ve kapsam<sup>2</sup>**

**MADDE 1 – (1)** Bu Kanunun amacı; Ar-Ge, yenilik ve tasarım yoluyla ülke ekonomisinin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulması için teknolojik bilgi üretmesini, üründe ve üretim süreçlerinde yenilik yapılmasını, ürün kalitesi ve standardının yükseltilmesini, verimliliğin artırılmasını, üretim maliyetlerinin düşürülmesini, teknolojik bilginin ticarileştirilmesini, rekabet öncesi işbirliklerinin geliştirilmesini, teknoloji yoğun üretim, girişimcilik ve bu alanlara yönelik yatırımlar ile Ar-Ge'ye, yeniliğe ve tasarıma yönelik doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının ülkeye girişinin hızlandırılmasını, Ar-Ge ve tasarım personeli ve nitelikli işgücü istihdamının artırılmasını desteklemek ve teşvik etmektir.<sup>(2)</sup>

(2) Bu Kanun; Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Kanuna göre oluşturulan teknoloji merkezleri (teknoloji merkezi işletmeleri), Türkiye'deki Ar-Ge merkezleri ile tasarım merkezleri, Ar-Ge projeleri, tasarım projeleri, rekabet öncesi işbirliği projeleri ve teknogirişim sermayesine ilişkin destek ve teşvikleri kapsar.<sup>(2)</sup>

## **Tanımlar<sup>3</sup>**

**MADDE 2 – (1)** Bu Kanunun uygulamasında;

a) Araştırma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve

---

<sup>1</sup> Bu Kanunun adı “Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun” iken, 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 25inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

<sup>2</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 26ncı maddesiyle, bu maddenin birinci fikrasında yer alan “Ar-Ge ve yenilik” ibaresi “Ar-Ge, yenilik ve tasarım” şeklinde, “Ar-Ge’ye ve yeniliğe” ibaresi “Ar-Ge’ye, yeniliğe ve tasarıma” şeklinde, “Ar-Ge personeli” ibaresi “Ar-Ge ve tasarım personeli” şeklinde; ikinci fikrasında yer alan “Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı” ibaresi “Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı” şeklinde, “(teknoloji merkezi işletmeleri) ile Türkiye'deki Ar-Ge merkezleri, Ar-Ge projeleri ve” ibaresi “(teknoloji merkezi işletmeleri), Türkiye'deki Ar-Ge merkezleri ile tasarım merkezleri, Ar-Ge projeleri, tasarım projeleri,” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>3</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 27nci maddesiyle, bu maddenin birinci fikrasının (c) bendinde yer alan “Dar” ibaresi “Ar-Ge ve yenilik projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar” şeklinde, (ç) bendinde yer alan “hazırlanan” ibaresi “geçerleştirilen ve araştırmacı tarafından yürütülen” şeklinde, (d) bendinde yer alan “Ar-Ge faaliyetlerine yönelik olarak yapılan ve fizibiliteye dayanan işbirliği anlaşması kapsamında,” ibaresi “Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine yönelik olarak yapılan işbirliği anlaşması kapsamındaki” şeklinde, (e) bendinde yer alan “beş” ibaresi “on” şeklinde değiştirilmiştir.

uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımları veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

b) Yenilik: Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ile oluşturulan süreçleri ve süreçlerin neticelerini,

c) Ar-Ge merkezi: Ar-Ge ve yenilik projelerini veya sözleşme çerçevesinde sipariş dayalı olarak yürütülen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mukellef kurumların Türkiye'deki işyerleri dahil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurttaşın araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az elli tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimleri,<sup>(3)</sup>

ç) Ar-Ge projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynî ve/veya nakdî destek tutarları, sonupta doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve Ar-Ge faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde gerçekleştirilen ve araştırmacı tarafından yürütülen projeyi,<sup>(3)</sup>

d) Rekabet öncesi işbirliği projeleri: Birden fazla kuruluşun; ölçek ekonomisinden yararlanmak suretiyle yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlayarak verimliliği artırmak ve mevcut duruma göre daha yüksek katma değer sağlamak üzere, rekabet öncesinde ortak parça veya sistem geliştirmek ya da platform kurabilmek amacıyla yürütecekleri, Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine yönelik olarak yapılan işbirliği anlaşması kapsamındaki bilimsel ve teknolojik niteliği olan projeleri,<sup>(3)</sup>

e) Teknogirişim sermayesi: Örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci, yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini ön başvuru tarihinden en çok on yıl önce almış kişilerin, teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini, desteği veren merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından desteklenmesi uygun bulunan bir iş planı çerçevesinde, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslerle dönüştürebilmelerini teşvik etmek için yapılan sermaye desteğini,<sup>(3)</sup>

f) Ar-Ge personeli: Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı ve teknisyenleri,<sup>4</sup>

g) Araştırmacı: Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanları,<sup>(4)</sup>

ğ) (Değişik: 16/2/2016-6676/27 md.) Teknisyen: Meslek lisesi veya meslek yüksekokullarının tasarım, teknik, fen veya sağlık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve

<sup>4</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan "teknisyenleri;" ibaresi "teknisyenleri," şeklinde, (g) bendinde yer alan "Ar-Ge faaliyetlerine" ibaresi "Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine" şeklinde değiştirilmiş, (f) bendinin (1) numaralı alt bendi (g) bendi şeklinde yeniden düzenlenmiş ve (2) numaralı alt bendi (ğ) bendi olarak metne işlendiği şekilde değiştirilmiş, mevcut (g), (ğ) ve (h) bentleri (h), (i) ve (i) bentleri şeklinde teselsül ettirilmiştir.

deneyim sahibi kişileri,<sup>(4)</sup>

h) Destek personeli: Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personeli,<sup>(4)</sup>

i) (Ek: 16/6/2009-5904/27 md.) Kamu personeli: 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı kuruluşlarda, üyelerinin tamamı köylerden oluşan birlikler dışındaki mahalli idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar ile 5018 sayılı Kanun kapsamı dışındaki özel bütçeli kamu idarelerinde çalışan memurlar ile diğer kamu görevlilerini ve diğer personeli (Bu kamu görevlilerinin ilgili mevzuat kapsamında sahip oldukları özlük haklarına sahip olmayanlardan geçici olarak ve proje süresiyle sınırlı olarak istihdam edilenler bu Kanun uygulamasında kamu personeli sayılmaz.),<sup>(4)5</sup>

i) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,<sup>(4)(5)</sup>

j) (Ek: 16/2/2016-6676/27 md.) Tasarım faaliyeti: Sanayi alanında ve Cumhurbaşkanının uygun göreceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevsellliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünü,<sup>6</sup>

k) (Ek: 16/2/2016-6676/27 md.) Tasarım merkezi: Tasarım projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen tasarım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurtiçinde tasarım faaliyetlerinde bulunan ve en az on tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam eden, yeterli tasarım birikimi ve yeteneği olan birimleri,

l) (Ek: 16/2/2016-6676/27 md.) Tasarım personeli: Tasarım faaliyetlerinde doğrudan görevli tasarımcı ve teknisyenleri,

m) (Ek: 16/2/2016-6676/27 md.) Tasarımcı: Tasarım faaliyetleri kapsamındaki projelerin gerçekleştirilmesi ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan, üniversitelerin; mühendislik, mimarlık veya tasarım ile ilgili bölümlerinden mezun en az lisans derecesine sahip kişiler ile tasarım alanlarından herhangi birinde en az lisansüstü eğitim derecesine sahip diğer kişileri,

n) (Ek: 16/2/2016-6676/27 md.) Tasarım projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynî veya nakdî destek tutarları, sonucta doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve tasarım faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel

<sup>5</sup> 16/6/2009 tarihli ve 5904 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle; bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (g) bendi (h) bendi olarak teselsül ettirilmiştir. Bu madde hükmü 3/7/2009 tarihini izleyen aybaşında yürürlüğe girecektir.

<sup>6</sup> 2/7/2018 tarihli ve 698 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 63 üncü maddesi ile bu bentte yer alan "Bakanlar Kurulunun" ibaresi "Cumhurbaşkanının" şeklinde değiştirilmiştir.

esaslar çerçevesinde tasarımcı tarafından yürütülen projeyi,

o) (Ek: 16/2/2016-6676/27 md.) (Değişik:28/1/2021-7263/18 md.) Desteklenecek programlar: Yükseköğretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programları ile Yükseköğretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programları,

ifade eder.

### **İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları<sup>78</sup>**

**MADDE 3 – (1)** Ar-Ge ve tasarım indirimi: Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen münhasır tasarım harcamalarının tamamı (...)<sup>(8)</sup>, 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılır. (Ek iki cümle: 16/2/2016-6676/28 md.) Cumhurbaşkanı belirlenen kriterleri haiz Ar-Ge merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yüzde ellisine kadarı; Cumhurbaşkanı belirlenen kriterleri haiz tasarım merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan tasarım harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yüzde ellisine kadarı yukarıdaki esaslar dâhilinde indirim konusu yapılabilir. Belirlenen kriterlere göre kanuni hadler içerisinde oranları ayrı ayrı veya birlikte farklılaştmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Ayrıca bu harcamalar, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilir, bir iktissadi kıymet oluşmaması halinde ise doğrudan gider yazılır. Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki hesap dönemlerine devredilir. Devredilen tutarlar, takip eden yıllarda 213 sayılı Kanuna göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak

<sup>7</sup> 16/6/2009 tarihli ve 5904 sayılı Kanunun 27inci maddesiyle; bu maddenin birinci fıkrasının ilk cümlesiinde, ikinci, üçüncü ve yedinci fıkralarında yer alan “kanunla kurulan vakıflar” ibareleri, “kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar” şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. Bu madde hükmü 3/7/2009 tarihini izleyen aybaşında yürürlüğe girecektir.

<sup>8</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 28inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan “Ar-Ge indirimi” ibaresi “Ar-Ge ve tasarım indirimi” şeklinde, “Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile” ibaresi “Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen münhasır tasarım harcamalarının tamamı” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkrada yer alan “500 ve üzerinde tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamasının bir önceki yıla göre artışının yarısı” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

dikkate alınır.<sup>9</sup>

(2) Gelir vergisi stopajı teşviki: Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarda desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmalarla karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin; doktoralı olanlar ile desteklenecek program alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan beşi, yüksek lisanslı olanlar ile desteklenecek program alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksanı ve diğerleri için yüzde sekseni, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir. (**Ek cümleler: 16/2/2016-6676/28 md.**) Hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu teşvik kapsamındadır. Haftalık kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma sürelerine ilişkin ücretler bu teşvikten faydalananamaz. Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin bu merkezlerde yürüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla, proje kapsamındaki faaliyetlerin bir kısmının Ar-Ge veya tasarım merkezi dışında yürütülmesinin zorunlu olduğu durumlarda, Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetiminin onayının alınması ve (...) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bilgilendirilmesi kaydıyla, merkez dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla Cumhurbaşkanınca ayrı ayrı veya birlikte belirlenecek kısmı ile Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde (...) çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere merkez dışında geçirdiği sürelerde ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla Cumhurbaşkanınca ayrı ayrı veya birlikte belirlenecek kısmı gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. (**Ek cümleler:28/1/2021-7263/19 md.**) Ayrıca Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde doktora mezunu personelin üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında ders vermesi veya Ar-Ge ve tasarım personelinin teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere mentorluk yapması durumunda haftalık 8 saatı aşmamak şartıyla, bu çalışmaları gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. (**Değişik altıncı ve yedinci cümleler:21/12/2021-7346/28 md.**) Buna ilave olarak gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında

---

<sup>9</sup> 2/7/2018 tarihli ve 698 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 63 üncü maddesi ile bu fikrada yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibareleri “Cumhurbaşkanınca”, aynı fikrada yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla bu fikrada belirtilen durumlar haricinde bu merkezler dışında geçirilen süreler de gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir. Cumhurbaşkanı, yüzde yirmi olarak belirlenen bu oranı belirleyeceği bölgesel ve/veya sektörrel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüze kadar artırmaya veya tekrar kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.<sup>1011121314</sup>

(3) Sigorta primi desteği: Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge ve destek personeli, bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personeli ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna olan personelin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, (...)<sup>15</sup> Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.<sup>(14)16</sup>

---

<sup>10</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fikrada yer alan “Ar-Ge ve destek personelinin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretlerinin doktoralı olanlar için yüzde doksanı, diğerleri için yüzde seksti gelir vergisinden müstakesnadır.” ibaresi “Ar-Ge ve destek personeli ile bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretlerinin doktoralı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan beşi, yüksek lisanslı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksanı ve diğerleri için yüzde seksti gelir vergisinden müstakesnadır.” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>11</sup> 2/7/2018 tarihli ve 698 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 63 üncü maddesi ile bu fikrada yer alan “Bakanlar Kurulunca” ibareleri “Cumhurbşakanınca” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>12</sup> 28/1/2021 tarihli ve 7263 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle bu fikranın birinci cümlesi yer alan “temel bilimler” ibareleri “desteklenecek program” şeklinde ve “diğerleri için yüzde seksti gelir vergisinden müstakesnadır” ibaresi “diğerleri için yüzde seksti, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir” şeklinde değiştirilmiş ve fikranın dördüncü cümlesi yer alan “Bilim,” ibaresi ve “en az bir yıl süreyle” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

<sup>13</sup> 21/12/2021 tarihli ve 7346 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fikranın birinci cümlesi yer alan “ücretlerinin” ibaresi “ücretleri üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin;” şeklinde, ikinci cümlesi yer alan “istisna” ibaresi “teşvik” şeklinde, üçüncü cümlesi yer alan “istisnadan” ibaresi “teşvikten” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>14</sup> 9/3/2023 tarihli ve 7440 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle bu fikrada yer alan “bölgesel ve/veya sektörrel alanlarda yüzde yetmiş beşe” ibaresi “bölgesel ve/veya sektörrel alanlarda ya da meslek gruplarına göre yüzde yüze” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>15</sup> 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 144 üncü maddesiyle, bu fikrada yer alan “her bir çalışan için beş yıl süreyle” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

<sup>16</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fikrada yer alan “Ar-Ge ve destek personeli” ibaresinden sonra gelmek üzere “, bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personeli” ibaresi eklenmiştir.

(4) Damga vergisi istisnası: Bu Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmaz.<sup>17</sup>

(5) Teknogirişim sermayesi desteği: Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki koşulları taşıyanlara bir defaya mahsus olmak üzere teminat alınmaksızın 100.000 (...)<sup>18</sup> Türk Lirasına kadar teknogirişim sermayesi desteği hibe olarak verilir. (**Ek cümle: 16/2/2016-6676/28 md.**) Bu tutarı; sektörler, iş kolları, Bölgeler veya teknoloji alanları itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte beş katına kadar artırmaya veya kanuni tutarına kadar indirmeye Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı yetkilidir. Bu fikra uyarınca yılı bütçesinde Ar-Ge projelerinin desteklenmesi amacıyla ödeneği bulunan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tümü tarafından yapılan ödemelerin toplamı, her takvim yılı için 50.000.000 Türk Lirasını geçemez. Bu tutarlar, takip eden yıllarda 213 sayılı Kanuna göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. (**Ek cümleler: 16/2/2016-6676/28 md.**) Teknogirişim sermayesi desteğinden faydalananlara, bu desteği konu projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmayan kısmı 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca beyan edilen gelirin ve 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır. İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 Türk lirasını aşamaz. Bu oranları ve parasal sınırı yarısına kadar indirmeye veya dört katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Teknogirişim sermayesi desteğine konu projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.<sup>(17)1920</sup>

(6) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde işbirliğini oluşturan kuruluşların bu işbirliğine yaptıkları katkılar, işbirliği anlaşmasında belirtilen ortak özel bir hesapta izlenir. Özel hesaba aktarılan bu tutarlar, harcamanın yapıldığı dönemde katkı sağlayan kuruluşların Ar-Ge ve tasarım harcaması olarak kabul edilir ve proje dışında başka bir amaç için kullanılamaz. Proje hesabında toplanan tutarlar, proje özel hesabı açan kuruluşun kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmaz. (**Ek cümle: 16/2/2016-6676/28 md.**) Rekabet öncesi işbirliği proje bütçesinin en fazla yüzde ellisine kadarlık kısmı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere geri ödemesiz olarak desteklenebilir.<sup>21</sup>

(7) Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerinde bulunanların; kamu kurum ve

<sup>17</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “ilgili” ibaresi “tasarım faaliyetlerine ilişkin” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>18</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “Yeni” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

<sup>19</sup> 29/3/2011 tarihli ve 6215 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “10.000.000 Yeni Türk Lirasını” ibaresi “50.000.000 Türk Lirasını” şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

<sup>20</sup> 2/7/2018 tarihli ve 698 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 63 üncü maddesi ile bu fıkrada yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>21</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “protokolünde belirlenen kuruluşlardan biri adına açılacak” ibaresi “anlaşmasında belirtilen ortak” şeklinde, “Ar-Ge harcaması” ibaresi “Ar-Ge ve tasarım harcaması” şeklinde değiştirilmiştir.

kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge ve yenilik projeleri ile tasarım projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldığı destekler özel bir fon hesabında tutulur. Bu fon, 193 sayılı Kanun ve 5520 sayılı Kanuna göre vergiye tabi kazancın ve ilgili yılda yapılan Ar-Ge veya tasarım harcaması tutarının tespitinde dikkate alınmaz. Bu fonun, elde edildiği hesap dönemini izleyen beş yıl içinde sermayeye ilâve dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğratılmış sayılır.<sup>22</sup>

(8) (**Ek: 16/2/2016-6676/28 md.**) Bu Kanun kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri ile ilgili araştırmalarda kullanılmak üzere ithal edilen eşya, gümrük vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamında düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler damga vergisi ve harçtan müstesnadır.

(9) (**Ek: 16/2/2016-6676/28 md.**) Bu Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütütlükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütütlükleri tasarım faaliyetleri bu maddede belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilir. Ancak Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece yüzde ellisi bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisi ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından indirim olarak dikkate alınabilir. Bu oranları ayrı ayrı veya birlikte iki katına kadar artırmaya veya kanuni oranlarına kadar indirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir. Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilir. Sipariş verenler, Ar-Ge veya tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışındaki teşvik ve destek unsurlarından yararlanamaz.<sup>23</sup>

(10) (**Ek: 16/2/2016-6676/28 md.**) Desteklenecek program alanlarında en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerine, bu personelin her birine ödedikleri aylık ücretin o yıl için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı kadarlık kısmı, iki yıl süreyle, (...) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır. Ancak bu kapsamında her bir Ar-Ge merkezine sağlanacak destek, ilgili ayda Ar-Ge merkezinde istihdam edilen toplam personel sayısının yüzde onunu geçemez.<sup>24</sup>

(11) (**Ek: 16/2/2016-6676/28 md.**) Öğretim elemanlarından Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen faaliyetlerde araştırmacı, tasarımcı ya da idari personel olarak

<sup>22</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 28inci maddesiyle, bu fikrada yer alan “Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde” ibaresi “Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerinde” şeklinde, “Ar-Ge projelerini” ibaresi “Ar-Ge ve yenilik projeleri ile tasarım projelerini” şeklinde, “Ar-Ge harcaması” ibaresi “Ar-Ge veya tasarım harcaması” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>23</sup> 2/7/2018 tarihli ve 698 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 63 üncü maddesi ile bu fikrada yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>24</sup> 28/1/2021 tarihli ve 7263 sayılı Kanunun 19uncu maddesiyle bu fikrada yer alan “Temel bilimler” ibaresi “Desteklenecek program” şeklinde değiştirilmiş, fikrada yer alan “Bilim,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

hizmetine ihtiyaç duyulanlar, üniversite yönetim kurullarının izniyle tam zamanlı veya yarı zamanlı olarak görevlendirilebilirler. Tam zamanlı görevlendirme için herhangi bir üniversitede altı yıllık tam zamanlı olarak çalışmak gerekmekte olup, görevlendirme süresi her altı yıl sonrasında bir yıldır. Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde tam zamanlı görevlendirilenlerin geçirdikleri süreler, tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli hesaplamasında dikkate alınır. Yarı zamanlı görev alan öğretim elemanlarının bu hizmetleri karşılığı elde edecekleri gelirler, üniversite döner sermaye kapsamı dışında tutulur. Tam zamanlı olarak görevlendirilecek personele kurumlarında aylıksız izin verilir ve kadroları ile ilişkileri devam eder. Bu şekilde aylıksız izne ayrılanlardan, önceki görevleri sebebiyle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi veya geçici 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı veya hukuki katılımcı sayılanların aylıksız izne ayrıldığı tarihi takip eden on beş gün içerisinde talepte bulunmaları halinde; aylıksız izinli sayıldıkları ve buralarda çalıştırıldıkları sürece aynı kapsamındaki sigortalılık veya hukuki ilişkisi devam eder. Bu şekilde aylıksız izne ayrılanlardan;

- a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için önceki kadroları için tespit edilen sigorta primine esas kazanç unsurları esas alınmak suretiyle ilgili aya ilişkin olarak hesaplanacak sigorta primi çalışan hissesi ile genel sağlık sigortası primi çalışan hissesi tutarı kendilerince, sigorta primi işveren hissesi ile genel sağlık sigortası primi işveren hisseleri görev yaptıkları işverenleri tarafından,
- b) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hukuki katılımcı sayılanlar için önceki kadroları için tespit edilen emekli keseneğine esas aylık unsurları esas alınmak suretiyle ilgili aya ilişkin olarak hesaplanacak kişi keseneği kendilerince, kurum karşılıkları ile genel sağlık sigortası primlerinin tamamı görev yaptıkları işverenleri tarafından,

odenir. Prim ödeme yükümlülüğü görevlendirildikleri işverene aittir. İlgililerin bu şekilde aylıksız izinde geçirdikleri süreler önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle emekli keseneğine esas aylık unsurlarının veya sigorta primine esas kazanç unsurlarının tespitinde dikkate alınır. Bunlara aylıksız izin dönemindeki söz konusu çalışma süreleri için görev yaptıkları işveren tarafından kıdem tazminatı ödenmez ve bu süreler emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınır. 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesinin bu maddede yer alan düzenlemelere aykırı hükümleri uygulanmaz.

(12) (**Ek: 16/2/2016-6676/28 md.**) Türk Tasarım Danışma Konseyinin önerileri doğrultusunda (...) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen kriterleri haiz tasarım yarışmalarında sergilenen tasarımların (...) giderleri, (...) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesine konulacak ödenek imkânları çerçevesinde geri ödemesiz olarak desteklenebilir.<sup>25</sup>

(13) (**Ek:28/1/2021-7263/19 md.**) Girişim sermayesi desteği: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinden teknoloji, teknolojik üretim ve yenilik faaliyetlerini desteklemek

---

<sup>25</sup> 28/1/2021 tarihli ve 7263 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle bu fıkrada yer alan "Bilim," ibareleri ve "tescil" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

amacıyla girişim sermayesi fonlarına destek bütçesi aktarılabilir. Girişim sermayesi desteği kapsamında kaynakların aktarıldığı girişim sermayesi fonlarından ya da bu fonların yatırım yaptığı fonların yatırımlarından yararlanan şirketlere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmayan kısmı 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın ve 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır. Bu kapsamda yapılacak indirim tutarı yıllık 1.000.000 Türk lirasını aşamaz. Bu oranları ve parasal sınırı yarısına kadar indirmeye veya dört katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından girişim sermayesi yoluyla destek almış firmalara sağlanan sermaye desteklerinin aktarımından itibaren en az dört yıl boyunca ilgili şirketlerde kalmaması, payların satılması ya da yatırılan sermayenin kısmen ya da geri alınması halinde 4 üncü maddenin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

(14) (**Ek:28/1/2021-7263/19 md.**) 1/1/2022 tarihinden itibaren 3 üncü madde kapsamında yıllık beyanname üzerinden yararlanılan indirim tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Bu fikra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır. Bu tutarın, geçici hesabın olduğu yılın sonuna kadar Türkiye'de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıklarını ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır. Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın yüzde yirmisi, ilgili yılda yararlanılan Ar-Ge indirimine konu edilemez. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler vergi ziyaî cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Cumhurbaşkanı bu fıkrada yer alan tutar ve oranları birlikte ya da ayrı ayrı sıfıra kadar indirmeye, beş katına kadar artırmaya yetkilidir. Bu fikranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

### **Diğer teşvik unsurları**

#### **MADDE 3/A- (Ek: 15/7/2016-6728/60 md.)**

(1) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının %100'ü, bu kapsamdaki projelerin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge ve yenilik projesi olarak değerlendirilmesi şartıyla, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ve 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca kazancın tespitinde indirim konusu yapılır. Ayrıca bu harcamalar, 213 sayılı Kanuna göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilir, bir iktisadi kıymet oluşmaması hâlinde ise doğrudan gider yazılır.

(2) Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili vergilendirme döneminde indirim konusu

yapılamayan tutar, sonraki vergilendirme dönemlerine devredilir. Devredilen tutar, takip eden yıllarda 213 sayılı Kanuna göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

(3) Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan giderlerden Ar-Ge indirimi hesaplanmaz. Ar-Ge indirimi tutarının hesabında tamamen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılan amortismana tabi iktisadi kıymetler için hesaplanan amortismanlar ile başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizat için hesaplanan amortismanların bu kıymetlerin araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanıldıkları gün sayısına isabet eden kısmı dikkate alınabilir. Bu madde kapsamında Ar-Ge indiriminden yararlanılacak harcamaların kapsamını ve uygulamadan yararlanılabilmesi için gerekli belgeler ile usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı müstereken yetkilidir.

### **Uygulama ve denetim esasları<sup>26</sup><sup>27</sup><sup>28</sup>**

**MADDE 4 – (1)** Bu Kanun kapsamındaki destek ve teşvik unsurlarından yararlananların bu Kanunda öngörülen şartları taşıdıklarına ilişkin tespitler en geç üç yıllık süreler itibarıyla yapılır.<sup>29</sup>

(2) Bu Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen gelir vergisi stopajı ve sigorta primi işveren hissesine ilişkin teşviklerden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğeri sayısı, toplam tam zamanlı Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu geçemez.<sup>(26)</sup>

(3) Asgari Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının hesabında fiilen ve tam zamanlı olarak çalışan personelin üçer aylık dönemler itibarıyla ortalaması esas alınır.<sup>(26)</sup>

(4) Bu Kanunda öngörülen şartların ihlali veya teşvik ve destek unsurlarının amacı dışında kullanılması halinde, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziynet doğmuş sayılır. Sağlanan vergi dışı destekler ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammi uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

**(5) (Değişik: 16/2/2016-6676/29 md.)** Bu Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek

---

<sup>26</sup> 6/2/2014 tarihli ve 6518 sayılı Kanunun 101inci maddesiyle bu maddeye beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere altıncı fıkraya eklenmiş, takip eden fıkraya buna göre teselsül ettirilmiştir.

<sup>27</sup> 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 29uncu maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “Ar-Ge personeli” ibaresi “Ar-Ge veya tasarım personeli” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Ar-Ge personeli” ibaresi “Ar-Ge veya tasarım personeli” şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan “TÜBİTAK’ın görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı” ibaresi “Maliye Bakanlığı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>28</sup> 15/7/2016 tarihli ve 6728 sayılı Kanunun 60inci maddesi ile bu maddenin beşinci fıkrasında yer alan “193 sayılı Kanunun 89uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) ve (13) numaralı bentleri, 5520 sayılı Kanunun 10uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ğ) bentleri hükümleri ile” ibaresi “193 sayılı Kanunun 89uncu maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı benti, 5520 sayılı Kanunun 10uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) benti hükümleri ile” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>29</sup> 28/1/2021 tarihli ve 7263 sayılı Kanunun 20nci maddesiyle, bu fıkrada yer alan “iki” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiştir.

ve teşviklerden yararlananlar; 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi hükümleri ile 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.<sup>(27)</sup>

(6) (Ek: 6/2/2014-6518/101 md.; Değişik: 16/2/2016-6676/29 md.) Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan eşiğin tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısını on beşe kadar indirmeye, kanuni seviyesine kadar artırmaya veya belirlenen sınırlar dâhilinde sektörler itibarıyla farklılaştırmaya, (k) bendinde belirtilen on tam zaman eşdeğere tasarımlı personeli sayısını yarısına kadar indirmeye, kanuni seviyesine kadar artırmaya veya belirlenen sınırlar dâhilinde sektörler itibarıyla farklılaştırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.<sup>30</sup>

(7) Bu Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından birlikte çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.<sup>(25)(26)</sup>

(8) (Ek: 16/2/2016-6676/29 md.) (Değişik: 28/1/2021-7263/20 md.) Bu Kanun kapsamında gerçekleştirilen Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine ilişkin yerindelik ve uygunluk denetimleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı veya Bakanlıkça yetki verilen teknoloji geliştirme bölgeleri yönetici şirketleri tarafından gerçekleştirilir. Bu kapsamda yapılan denetimlerde nihai karar mercii Bakanlıktır.

### **Değiştirilen hükümler**

**MADDE 5** – (1) 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının % 40'ı oranında" ibareleri "araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının %100'ü oranında" şeklinde değiştirilmiştir.

### **Yürürlük**

**MADDE 6** – (1) Bu Kanun 31/12/2028 tarihine kadar uygulanmak üzere, yayımını takip eden ay başında yürürlüğe girer.<sup>31</sup>

### **Yürütme**

**MADDE 7** – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

---

<sup>30</sup> 2/7/2018 tarihli ve 698 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin 63 üncü maddesi ile bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>31</sup> 28/1/2021 tarihli ve 7263 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "31/12/2023" ibaresi "31/12/2028" şeklinde değiştirilmiştir.

**5746 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA  
ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN  
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

<b>Değiştiren Kanunun/ KHK'nın/İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası</b>	<b>5746 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri</b>	<b>Yürürlüğe Giriş Tarihi</b>
5904	2 ve 3	3/7/2009 tarihini izleyen ay başında
6215	3	12/4/2013
6518	4	19/2/2014
6552	3	11/9/2014
6676	Kanunun Adı, 1, 2, 3, 4	26/2/2016 tarihini takip eden ay başında
6728	Madde 3/A, 4	9/8/2016
KHK/698	2,3,4	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte
7263	2, 3, 4, 6	3/2/2021
7346	3	12/10/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde (25/12/2021)
7440	3	12/3/2023



T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI  
Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü



# Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri Elektronik İşlemler - I

*Başvuru Bilgilendirme Kılavuzu*





## **İÇİNDEKİLER**

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR .....	2
1. ADIM: KULLANICI GİRİŞİ .....	3
2. ADIM: AR-GE / TASARIM MERKEZLERİNE İLİŞKİN ÖN BİLGİLER .....	5
3. ADIM: DAHA ÖNCE BİR AR-GE/TASARIM MERKEZİ VE İŞLETME KAYDI OLMASI DURUMU .....	9
4. ADIM: AR-GE / TASARIM MERKEZİ DETAY BİLGİLERİ .....	11
5. ADIM: İŞLETME DETAY BİLGİLERİ .....	17
6. ADIM: E-İMZA İLE BAŞVURUNUN TAMAMLANMASI .....	21



## DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

**Ar-Ge ve Tasarım Merkezi Elektronik işlemleri tamamen Elektronik İmza (E-imza) üzerinden yürütülmektedir.** Bu noktada aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi büyük önem taşımaktadır:

1. E-imza yazılıminızın bilgisayarınızda kurulu olduğundan emin olunuz.
2. Anti-virus programlarının E-imzanın çalışmasını engellemediğinden emin olunuz.
3. E-imzanızın kullanım süresinin dolmadığından ve çalışır durumda olduğundan emin olunuz.
4. Bütün bu maddelere uygun olarak imzalama işlemlerini yaptığınız halde imzalama işlemini başarılı bir şekilde gerçekleştiremiyorsanız E-imzanızı aldığınız firma ile iletişime geçiniz.

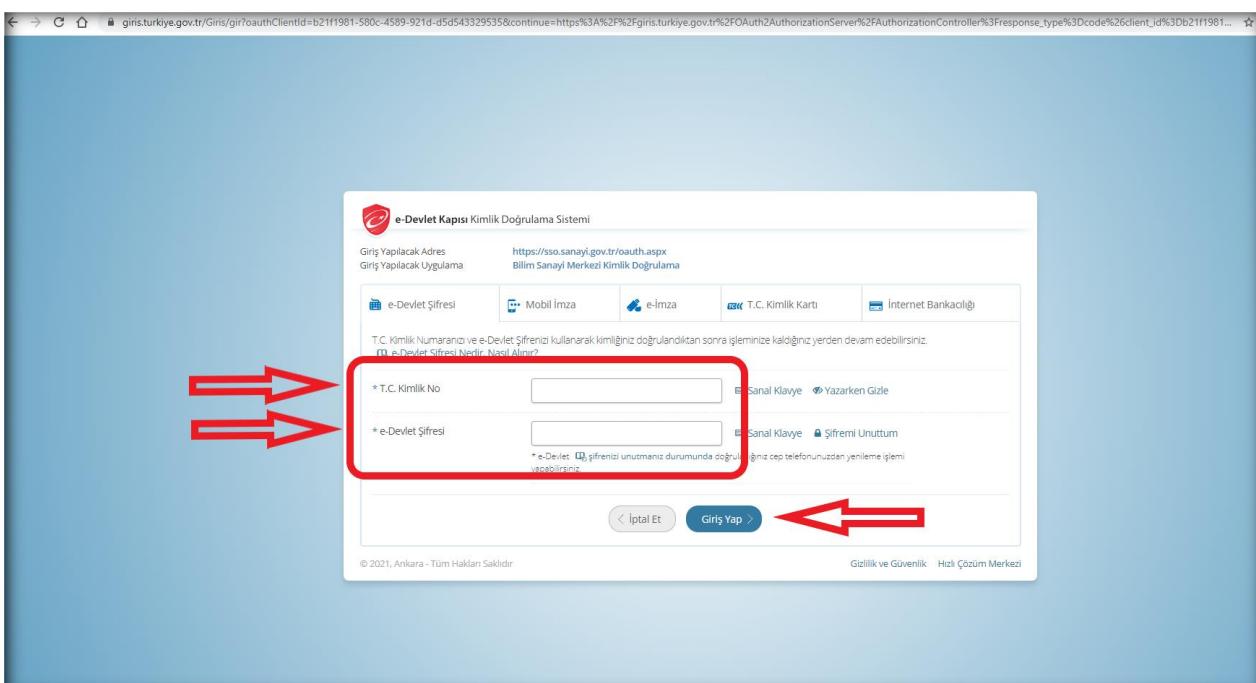


## 1. ADIM: KULLANICI GİRİŞİ

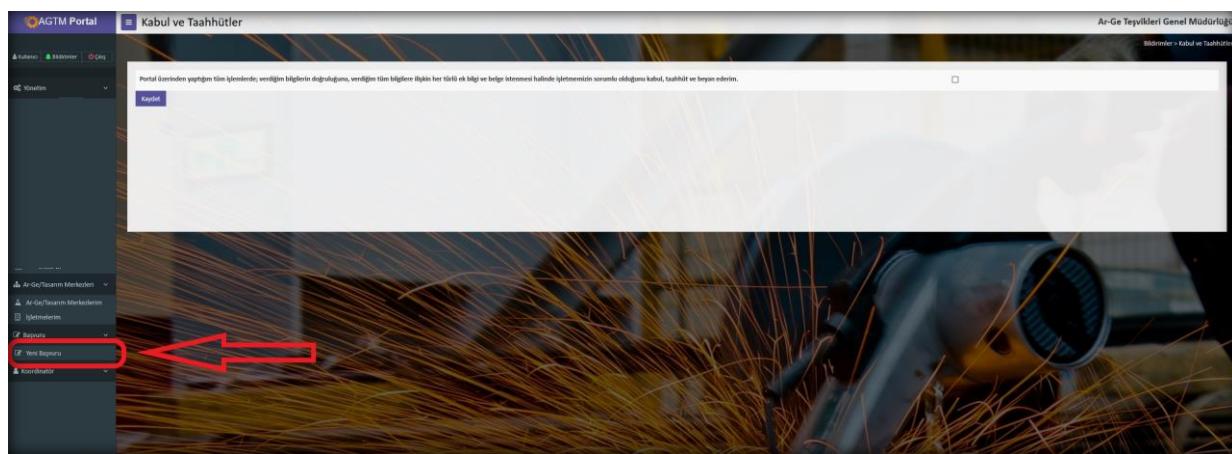
1.1. Tarayıcınızdan [agtmt.sanayi.gov.tr](http://agtmt.sanayi.gov.tr) adresine girerek **Online İşlemler** butonunu tıklayınız.



1.2. 1.1. aşamasında **Online İşlemler** butonunu tıkladıktan sonra **e-Devlet Kapısı**'na yönlendirileceksiniz. Açılan sayfada ilgili kısımlara **T.C. Kimlik No** ve **e-Devlet Şifresi**'ni girdikten sonra **Sisteme Giriş Yap** butonunu tıklayınız.



1.3. E-devlet şifreniz ile sisteme giriş yaptıktan sonra aşağıdaki ekran ile karşılaşacaksınız. **Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri** başlığı altında yer alan **Online Başvuru** bağlantısını tıklayarak **Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri Portalı**'na geçiş yapınız.

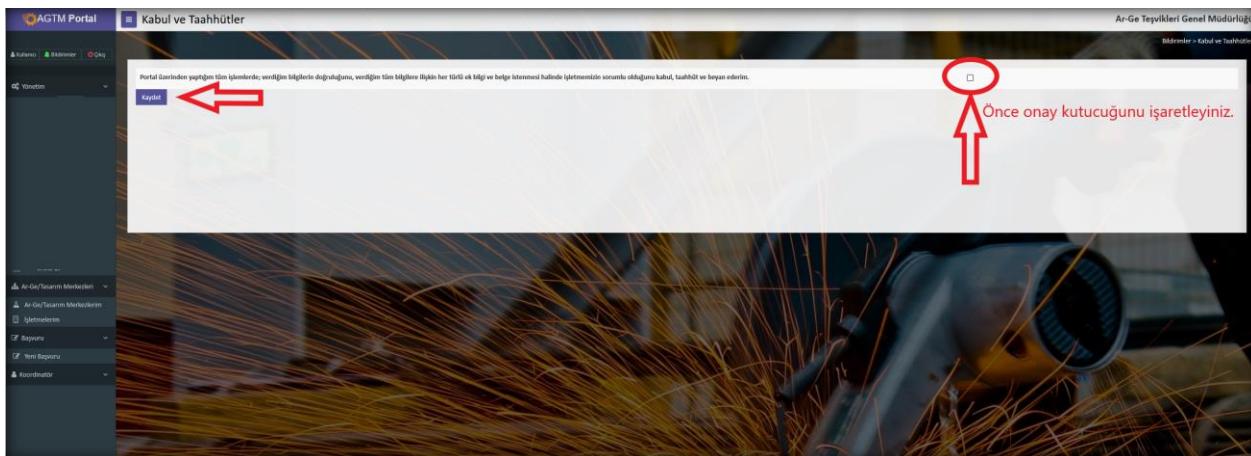




## 2. ADIM: AR-GE / TASARIM MERKEZLERİNE İLİŞKİN ÖN BİLGİLER

**2.1.** Sisteme ilk defa giriş yapıyorsanız **Kabul ve Taahhütler** ekranı ile karşılaşacaksınız. Metni dikkatlice okuduktan sonra öncelikle onay kutusunu işaretleyiniz ve ardından **Kaydet** butonunu tıklayarak Kabul ve Taahhüt işlemini tamamlayınız.

### 2.2.



**2.3.** Kabul ve Taahhüt işleminden sonra Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri Portalı (AGTM Portal) **Ar-Ge/Tasarım Merkezi Başvurusu** ekranı sizi karşılamaktadır. Bu kısımda Ar-Ge/Tasarım Merkezine ilişkin ilk aşamada girmeniz gereken alanlar yer almaktadır. Daha önce Ar-Ge/Tasarım Merkezi için bu alanlara bilgi girdiyseniz bir daha girmeniz gerekmemektedir. **Bu kısımlarda \* işaretile belirtilen tüm alanların uygun şekilde doldurulması zorunludur.** Bu ekranın toplam 7 farklı bilgi bölümünü (aşağıda belirtilen) sırasıyla ve eksiksiz olarak doldurmanız gerekmektedir:

- İşletme Bilgileri
- İşletme Yetkilisi
- İşletme Veri Giriş Personeli
- Ar-Ge/Tasarım Merkezine İlişkin Bilgiler
- Ar-Ge/Tasarım Merkezi Yetkilisi
- Ar-Ge/Tasarım Merkezi Veri Giriş Personeli
- İşletme Holding/Grup Bilgileri



**2.3.1. İşletme Bilgileri (Buradaki tüm bilgiler işletme dikkate alınarak doldurulmalıdır.)**

Ar-Ge/Tasarım Merkezi Başvurusu

İşletme Bilgileri  
Ar-Ge/Tasarım Merkezi Başvuru Formu ile birlikte girmek istenilen bilgilerin yer aldığı formdur.

Mersis No\*  
İşletme Mersis Numarası  
Ticaret Sicil Gazetesi'nde belirlenen işletme unvanı

[İşletme İstek Formu](#)

**Mersis numarası  
girdikten sonra  
butona basarsanız  
işletme bilgileri  
otomatik  
gelecektir.**

İşletme adı\*  
Adres\*  
Şehir\*  
Kontak Telefon\*  
Şube/İlçesi/İl/İlçe Kodu\*  
Vergi Dairesi\*  
Vergi No\*  
Şirket\*  
Vergi Durumu\*  
Vergi Tipi\*  
Vergi Ücreti\*  
Vergi Ücreti Tutarı\*  
İmza İmzası  
İmza Tarihi\*  
Merket İsimi\*  
AKDÜ No\*  
Ticaret Sicil Numarası\*  
Hesap İstediğim Tarih\*  
Hesap İstediğim Yılı\*  
Banka Adı  
Banka şubesid  
IBAN No  
Vaka Numarası\*  
Vaka Kodu\*

26 haneli IBAN no (Ör: TR12 1234 1234 1234 1234 12)  
İşletmenin SSK numunun içeriğinde özel karakterler olmadan girilir.  
NACE kodu ve aranan kelime aranarak seçim yapılır.  
Ülke hizmeti aramak istenilen zaman ve gerek konusundaki bilinen bilgiye sahip.

Ar-Ge/Tasarım Merkezi Başvurusu

Mersis numarası  
girdikten sonra  
butona basarsanız  
işletme bilgileri  
otomatik  
gelecektir.

Aksi durumda formdaki bilgiler doldurulur.

**2.3.2. İşletme Yetkilisi** (Başvuru dokümanını en son imzalayacak yetkili kişidir. Ör. Genel Müdür, Ar-Ge Müdürü vb.)

<b>İşletme Yetkilisi</b>	<b>Kimlik numarası bilgisi girildikten sonra butona tıklanır, ad soyad bilgisi otomatik gelecektir. İletişim bilgileri kullanıcı tarafından doldurulur.</b>
Ar-Ge/Tasarım Merkezinin bağlı olduğu işletmenin yetkili bilgilerini doldurunuz.	
<b>T.C. Kimlik No / Yabancı Kimlik No*</b>	<input type="text"/> 
	Minimum karakter sınırı : 11 olmalıdır
<b>Ad Soyadı*</b>	<input type="text"/> Bu alan TC No'ya göre otomatik getirilecektir.
<b>E-posta*</b>	<input type="text"/>
<b>Cep Telefon Numarası*</b>	<input type="text"/>

**Kimlik numarası  
bilgisi girildikten  
sonra butona  
tıklanır, ad soyad  
bilgisi otomatik  
gelecektir. İletişim  
bilgileri kullanıcı  
tarafından  
doldurulur.**

**2.3.3. İşletme Veri Giriş Personeli** (**İşletme detay bilgilerini sisteme yükleyecek personeldir.**)

**İşletme Veri Giriş Personeli**

Ar-Ge/Tasarım Merkezinin bağlı olduğu işletmenin veri giriş personeline ait bilgileri doldurunuz. Veri giriş personeli bu adımı geçtikten sonra artırılabilir.

**T.C. Kimlik No / Yabancı Kimlik No\***



Minimum karakter sınırı : 11 olmalıdır

**Ad Soyadı**

Bu alan TC No'ya göre otomatik getirilecektir.

**E-posta\***

**Cep Telefon Numarası\***

**Kimlik numarası bilgisi girildikten sonra butona tıklanır, ad soyad bilgisi otomatik gelecektir. İletişim bilgileri kullanıcı tarafından girilir.**

**Kimlik numarası bilgisi**  
ü  
**girdildikten sonra artırılabilir.**  
**girdildikten sonra butona**  
**tıklanır, ad soyad bilgisi**  
**otomatik gelecektir.**  
**İletişim bilgileri kullanıcı**  
**tarafından qırılır.**

#### **2.3.4. Ar-Ge/Tasarım Merkezine İlişkin Bilgiler (Buradaki tüm bilgiler Ar-Ge/Tasarım Merkezi dikkate alınarak doldurulmalıdır.)**



Ar-Ge/Tasarım Merkezine İlişkin Bilgiler

\*Ar-Ge/Tasarım Merkezine ait bilgileri doldurunuz. En az 22, en fazla 29 haneli SGK kurum şifre numaracının first karakterler ( / \ - ) olmamak şartname. SGK İspetçi Şifre Numarası, adrese /özel verilen bir numaradır. Dolayısıyla belgelere yer almıştır. Teşvik veya Ar-Ge Merkezi personeline bağlı olarak şifrelerin SGK İspetçi Şifre Numarasına girilecektir. Eğer İşverenin bağlı birinden SGK İspetçi şifre hizmeti açılmışsa, SGK İspetçi Şifre Numarası girilecektir. İşverenin şifre hizmeti açılmışsa, SGK İspetçi Şifre Numarası girilecektir. İşverenin şifre hizmeti açılmışsa, SGK İspetçi Şifre Numarası girilecektir.

\*İstenebilir Adres: İstenebilir Adres: Yukandaki uyarılara uygun şekilde doldurulur.

Adres\*

Lokasyon Seçiniz

Sekil\*

E-posta\*

Ar-Ge/Tasarım Merkezi\* Seçiniz

SGK Kurum Şifre No\*

İn\* Seçiniz

İşyer\* Seçiniz

Sektör Seçiniz

Faaliyet RADIUS NACE kodu veya metin girişlerik seçim yapılır.  
Lütfen faaliyet alanınızın temini pauses ve getiri süreçlerinden faydalı olanağınız seçin.

Ofis Alanı (m<sup>2</sup>)

Yatırımlı Alan (m<sup>2</sup>)

Toplam Alan (m<sup>2</sup>)

### 2.3.5. Ar-Ge/Tasarım Merkezi Yetkilisi (Ar-Ge/Tasarım Merkezi adına imza atacak yetkili kişidir.)

Ar-Ge/Tasarım Merkezi Yetkilisi

Ar-Ge/Tasarım Merkezinin yetkili bilgilerini doldurunuz.

T.C. Kimlik No / Yabancı Kimlik No\*

Minimum karakter sınırı : 11 olmalıdır

Ad Soyadı

Bu alan TC No'ya göre otomatik getirilecektir.

E-posta\*

Mobil Telefon Numarası\*

**Kimlik numarası girildikten sonra butona tıklanır, ad soyad otomatik gelecektir. İletişim bilgileri kullanıcı tarafından doldurulur.**

### 2.3.6. Ar-Ge/Tasarım Merkezi Veri Giriş Personeli (Ar-Ge/Tasarım Merkezi detay bilgilerini sisteme yükleyecek personeldir.)

Ar-Ge/Tasarım Merkezi Veri Giriş Personeli

Ar-Ge/Tasarım Merkezinin veri giriş personeline ait bilgileri doldurunuz. Veri giriş personeli bu adımı geçtikten sonra arıtlabilir.

T.C. Kimlik No / Yabancı Kimlik No\*

Minimum karakter sınırı : 11 olmalıdır

Ad Soyadı

Bu alan TC No'ya göre otomatik getirilecektir.

E-posta\*

Mobil Telefon Numarası\*

**Kimlik numarası girildikten sonra butona tıklanır, ad soyad bilgisi otomatik gelecektir. İletişim bilgileri kullanıcı tarafından girilir.**

### 2.3.7. İşletme Holding/Grup Bilgileri (Mevcut işletme Holding/Grup bünyesinde ise doldurulmalıdır.)



İşletme Holding/Grup Bilgileri

Lütfen mevcut işletme bir holding veya gruba bağlı ise bu bölümü doldurunuz

Holding/Grup Ünvanı \_\_\_\_\_

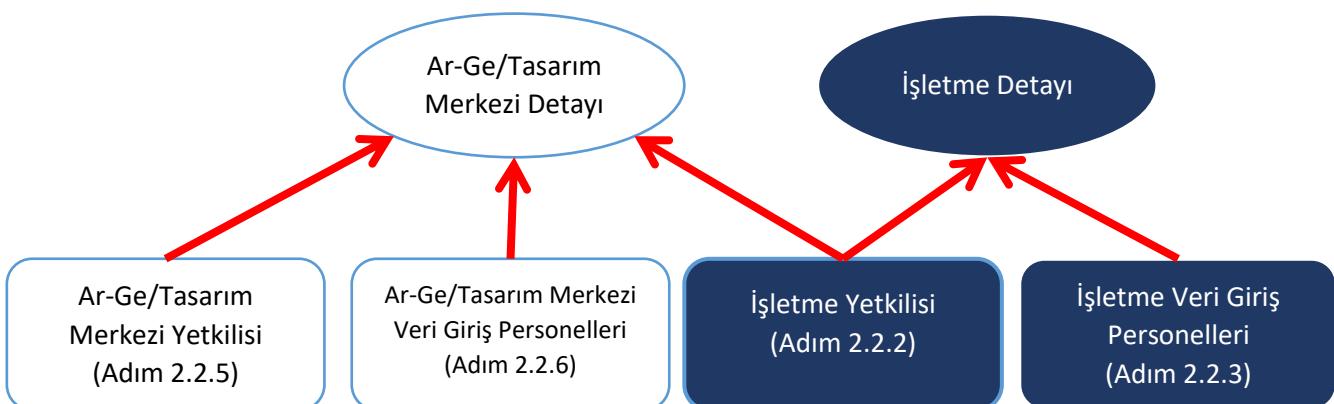
Holding/Grup Adres \_\_\_\_\_

Holding Menşei \_\_\_\_\_

Holding Kuruluş Tarihi \_\_\_\_\_

**Kaydet ve Devam Et**

**2.4.** Bilgilerinizi girdikten sonra **Kaydet** butonunu tıklayınız. Bu adımdan sonra sistemde Ar-Ge/Tasarım Merkeziniz ve Ar-Ge/Tasarım Merkezinin bağlı olduğu işletmenin kaydı alınmış olur. **Aşağıdaki şekilde detay bilgileri görüntüleyebilecek ve veri giriş'i yapabilecek kullanıcı yetkileri açıklanmaktadır.**



**2.2.7.** adımda **Kaydet** butonunu tıkladıktan sonra açılan penceredeki butonlar ve görüntülenebilecek bilgiler giriş yapan kullanıcının yetkisine göre değişmektedir.



### 3. ADIM: DAHA ÖNCE BİR AR-GE/TASARIM MERKEZİ VE İŞLETME KAYDI OLMASI DURUMU

Eğer daha önce sistemde bir Ar-Ge/Tasarım Merkezi kaydı yapılmışsa ve halihazırda bir işletme kaydı var ise bu durumda aynı işletme bilgileri için kayıt yapılmasına gerek yoktur. Bu mükerrerlik vergi numarasının mükerrerliği göz önüne alınarak kontrol edilmektedir. Yani, sisteme daha önce kayıtlı olan bir vergi kimlik numaralı işletme tekrar kayıt edilmeye çalışılırken kimlik numarasının kontrol edilmesine dair hata mesajı görünecektir.

İşletme zaten kayıtlı ise aşağıdaki adımlar takip edilerek yeni Ar-Ge/Tasarım Merkezi kaydı yapılabilir (Bakınız 4.1).

**3.1. İşletmelerim** menüsü kullanılarak daha önce yetkilendirme sağlanmış işletmeler listesine ulaşabilirsiniz. Birden fazla işletmeye yetkili olmanız durumunda bu sayfa işletmeler listesi görünecektir. Buradan işlem yapılacak işletme seçilebilir. Yetkili olduğunuz işletme bir tane ise liste görünmeden doğrudan ilgili sayfaya yönlendirilecektir.

The screenshot shows the AGTM Portal interface. The main title is 'Yetkili Olduğum İşletmeler'. On the left, there's a sidebar with a dropdown menu. The 'Ar-Ge/Tasarım Merkezleri' option is highlighted with a red box and a red arrow pointing to it. Other options in the sidebar include 'Ar-Ge/Tasarım Merkezlerim' and 'İşletmelerim'. The main content area displays a list of businesses with columns for 'İşletme Ünvanı' (Business Address), 'İşletme Adı' (Business Name), and 'İşletme' (Business). There are also search icons and a 'Toplam: 4' (Total: 4) label.

**3.2. İşletme Detay ekranında, "Ar-Ge/Tasarım Merkezleri" menüsü kullanılacaktır.**

The screenshot shows the 'Test - İşletme Paneli' (Test - Business Panel) interface. At the top, there's a navigation bar with various icons and labels: 'Ar-Ge/Tasarım Merkezleri' (highlighted with a red box and a red arrow), 'Ortaklar', 'Personeller', 'Holding/Grup', 'Organizasyon Şeması', 'Mali Veriler', 'Detaylı İşletme Bilgileri', 'Yetkili', 'Veri Giriş Personelleri', and 'Excele Aktar'. Below the navigation bar, there's a section titled 'İşletme Paneli' with fields for 'Müşteri No.', 'İşletme Ünvanı', 'Adres', 'İl', 'Test', 'TEST', and 'Ankara'. The 'Ar-Ge/Tasarım Merkezleri' button is also highlighted with a red box and a red arrow.



**3.3. Ar-Ge/Tasarım Merkezleri listesi ekranında** işletmenize bağlı daha önce kayıt edilmiş Ar-Ge/Tasarım Merkezleri listesi görünecektir. Bu ekranda “Arge ve Tasarım Merkezi Ekle” butonunu kullanarak yeni bir Ar-Ge/Tasarım Merkezi kaydı yapılabılır.

The screenshot shows a table with two rows of data. The columns are 'Adı' (Name) and 'Ar-Ge/Tasarım Merkezi'. The first row has 'Test' in 'Adı' and 'Ar-Ge Merkezi' in 'Ar-Ge/Tasarım Merkezi'. The second row is collapsed, indicated by a minus sign. At the bottom, there is a search bar, filter icons, and a page navigation area showing page 1 of 10.

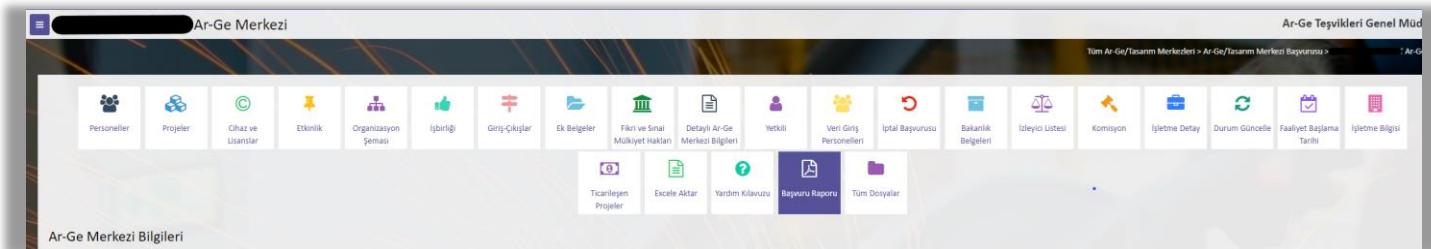
**3.4. Yeni Ar-Ge/Tasarım Merkezi Bilgileri ekranında,** kaydı yapılmak istenen yeni Ar-Ge/Tasarım Merkezine ait bilgileri girilerek işlem tamamlanır.

The screenshot shows a form titled 'Ar-Ge/Tasarım Merkezine İlişkin Bilgiler'. It contains fields for 'Adı' (Name), 'SGK Kurum Sicil No' (SGK Institution Serial Number), 'İl\*' (Province\*), 'İlçe\*' (District\*), 'Adres\*' (Address\*), 'Lokasyon' (Location), 'Telefon' (Phone), 'E-posta' (Email), and 'Sektör\*' (Sector\*). The 'Kaydet' (Save) button is highlighted with a red box at the bottom left.



#### 4. ADIM: AR-GE / TASARIM MERKEZİ DETAY BİLGİLERİ

Bu adımdaki bilgilerin görüntülenmesi ve veri girişi yapılabilmesi için sisteme giriş yapan kişinin **İşletme Yetkilisi, Ar-Ge/Tasarım Merkezi Yetkilisi** veya **Ar-Ge/Tasarım Merkezi Veri Giriş Personeli** olması gerekmektedir. Aşağıdaki şekilde **Ar-Ge Merkezi Bilgileri** ara yüzü gösterilmektedir. Bu kısımda 11'i zorunlu ve 2'si isteğe bağlı olmak üzere toplam 13 veri giriş butonu bulunmaktadır. Zorunlu alanların her biri için ayrıntılı açıklamalar aşağıda sırasıyla verilmiştir.



**4.1. Personeller** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. **Personel Ekle** bağlantısını tıklayarak ve açılan pencerede gerekli bilgileri girerek yeni personel ekleyebilirsiniz. Eklediğiniz personel için bilgileri güncelleyebilirsiniz.

The screenshot shows the 'Personnel' management screen. At the top, there is a message: 'Son 2 yıl itibarı ile giriş çeken personel bilgilerini giriniz. 2 yıldan kısa süreli bir Ar-Ge/Tasarım Merkezi iseniz bu zamana kadar personel bilgilerini giriniz. İşten ayrılan personelleri sistemden silmeyiniz, listeden işlemler kesiştiğinde bulunan güncelle butonuna basarak personeliniz için işten ayrılmış tarihini sisteme giriniz.' Below this, a warning message says: 'Personel bilgilerinizi T.C. Kimlik No, Adı, Soyadı bilgilerini kontrol ederek güncelleleyiniz.' The main table has columns for 'Adı Soyadı', 'T.C. Kimlik No / Yabancı Kimlik No', 'Eğitim Durumu', 'Görevi', 'Durumu', and 'Arama'. The bottom right corner of the table area is highlighted with a red arrow pointing to the 'Yeni Personel Ekle' (Add New Employee) button. Another red arrow points to the 'Güncelle' (Update) button at the bottom right of the table. A red arrow also points to the 'Sil' (Delete) button in the same row as the 'Güncelle' button.

**4.2. Projeler** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. **Proje Ekle** bağlantısını tıklayarak ve açılan pencerede gerekli bilgileri girerek yeni proje ekleyebilirsiniz. Eklediğiniz proje için bilgileri güncelleyebilir veya silebilirsiniz.



A Projelere ait faaliyet döneminde gerçekleştirilen harcama bilgilerini 'İşlemler' sütunundaki ikonuyla girebilirsiniz.

Proje Durumu: Seçiniz | Proje Başlama Yılı:

Proje Kodu: \_\_\_\_\_ | Proje Adı: \_\_\_\_\_

Ara: \_\_\_\_\_

Toplam: 6

Yeni Proje Ekle

Güncelle | Sil

10 satır göster

4.3. Cihaz ve Lisanslar butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır.

Cihaz/Lisans Adı: \_\_\_\_\_ | Tipi: Seçiniz

Ara: \_\_\_\_\_

Toplam: 4

Cihaz / Lisans Adı | Miktarı | Tipi | Faaliyet Yılı | İşlemler

Yeni Cihaz ve Lisans Ekle | Excel ile Yeni Cihaz ve Lisanslar Ekle

Güncelle | Sil

10 satır göster

- Cihaz ve Lisans Ekle (1)** bağlantısı ile açılan pencerede gerekli bilgileri girerek tek tek yeni **cihaz ve lisans** ekleyebilirsiniz.
- Excel ile Cihaz ve Lisans Ekle (2)** bağlantısını tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Açılan pencereden Excel dosyasını bilgisayarınıza indiriniz. İndirdiğiniz Excel dosyasında bulunan tablo formatı üzerinde değişiklik yapmayınız, yalnızca satırlara uygun verileri girerek dosyayı kaydediniz.

Lütfen Excel'de bulunan 'Tipi' alanına sadece 1 veya 2 değerini girin. Değerlerin anımları Excel dosyasındaki 'Tipi' başlığında bulunan açıklama alanında görüntülenebilir.  
Örnek excel dosyasını indirmen [tıklayınız](#)

1. Excel dosyası indirilir

Dosya\* Dosya Seç Dosya seçilmedi  
İzin Verilen Dosya Uzantıları : xls, xlsx

3. Kaydedilir.

Kaydet Geri Dön

2. Doldurulan excel yüklenir.



**4.4. Etkinlik** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. "Sempozyum", "Konferans" ve "Eğitim" olarak gerçekleştirilen etkinliğin bulunduğu yılın sağında yer alan **Detay** butonunu tıklayarak etkinlik hakkında bilgileri ayrıntılandırabilirsiniz. **Detay** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Açılan listeden **tek tek (1)** veya **Excel ile (2)** verilen formatı indirerek sisteme Etkinlik detaylarının girişini yapabilirsiniz.

Etkinlik Adı: \_\_\_\_\_  
Yurt İçi / Yurt Dışı: \_\_\_\_\_  
Tip: \_\_\_\_\_  
Etkinlik Yılı: \_\_\_\_\_  
Ara: \_\_\_\_\_  
Toplam: \_\_\_\_\_  
Etkinlik Adı: \_\_\_\_\_  
Tip: \_\_\_\_\_  
Yurt İçi / Yurt Dışı: \_\_\_\_\_  
Başlangıç Tarihi: \_\_\_\_\_  
Bitiş Tarihi: \_\_\_\_\_  
Kişi Sayısı: \_\_\_\_\_  
İşlemler: \_\_\_\_\_  
10 satır göster  
+ Yeni Etkinlik Ekle + Excel ile Yeni Etkinlik Ekle

**4.5. Organizasyon Şeması** butonunu tıklayarak açılan pencereden Ar-Ge/Tasarım Merkezinin Organizasyon Şemasını yükleyebilirsiniz. Yalnızca jpeg, jpg, gif ve png formatında dosya yükleyebilirsiniz.

Ar-Ge Merkezi Organizasyon Şeması  
Dosya Seç Dosya seçilmemiş  
İzin Verilen Dosya Uzantıları : jpeg, jpg, png, gif  
Ar-GeMerkezinin kim sağılı olduğu açıkça gösterir biçimde yönetici şemanızı yükleyiniz. Şemadağı kutuların içinde Ünvan ve İsim yer alacaktr.  
Güncelle

1. Dosya Seç butonu ile sisteme yüklenecek dosya seçilir.  
2. Güncelle butonu ile kaydedilir.

**4.6. İşbirliği** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Bu pencerede **İşbirliği Ekle** bağlantısını tıklayarak açılan pencereden Ar-Ge/Tasarım Merkezinin diğer Ar-Ge/Tasarım Merkezleri, Üniversiteler vb. kurum veya kuruluşlarla yapmış olduğu işbirliklerini sisteme girebilirsiniz.

Tip: \_\_\_\_\_ Kurum/Kişi Adı: \_\_\_\_\_ Ülke: \_\_\_\_\_ İşbirliği Türü: \_\_\_\_\_ İşlemler: \_\_\_\_\_  
Listelenenek öğe bulunamadı  
Lisanslar Şeması İşbirliği Listesi Mülkiyet Hakları Merkezi Bilgileri Personelleri  
+ İşbirliği Ekle

**4.7. Giriş-Çıktılar** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Ar-Ge/Tasarım Merkezinin giriş-çıkışlarında kullanılan (Turnike, Personel Giriş Kartı Sayısı, ... vb.) bilgileri bu alandan sisteme kaydedebilirsiniz.



Turnike Sayısı\*

RFID Sayısı\*

Personel Giriş Kartı Sayısı\*

Yüz Tanıma, Parmak İzi, vb. Sayısı\*

Kamera ve Kayıtları Sayısı\*

Puanlı İçin Gerekli Donanım ve Proje Yönetimi ve Muhasebe İle Entegre Yazılım Sayısı\*

Diğer Ad

Lütfen varsa diğer giriş-çıkış yöntemlerinizi belirtiniz

Diğer Sayı

Lütfen varsa diğer giriş-çıkış yöntemlerinizin sayısını belirtiniz

**Kaydet**

**4.8. Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Bu pencerede **Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakkı Ekle** bağlantısını tıkladığınızda açılan pencereden Patent, Tasarım, Marka ve Yayın, Makale, Bildiri gibi bilgilerinizi sisteme kaydedebilirsiniz. [Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakkı ekleyebilmek için öncelikle Adım 3.2.'de gösterildiği şekilde Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakkının elde edildiği Proje'nin sisteme eklenmiş olması gerekmektedir.](#)

Proje Adı	Mülkiyet Türü	Geliştirme Yeri	Buluş Adı	Ulusal / Uluslararası	Durum	Başvuru Tarihi	Tescil Tarihi	Yayın Tarihi	İşlemler
Listlenecek öğe bulunamadı									

Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakkı

**4.9. Detaylı Ar-Ge Merkezi Bilgileri** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Ar-Ge/Tasarım Faaliyetleri, Üyelikler, Muhasebe Kayıt Sistemi, Vaziyet Planı ve Yer Gösterim Şeması, Proje Yönetim Süreci vb. bilgi ve belgeleri bu pencereden kaydedebilirsiniz.



Faaliyetlerinin özendirilmesi, performans değerlendirme ve ödül sistemi.

Üyelikler

Muhasebe Kayıt Sistemi

Ar-Ge Merkezi Vaziyet Planı

**Dosya Sec** Dosya seçilmedi  Dosya seçilmemiş  
İzin Verilen Dosya Uzantıları : jpeg, jpg, png, gif  
Ar-Ge Merkezi Yerleşke içinde Müstakil Bina ise Vaziyet Planı (Prototip Atölyesi, Test, Laboratuvar, Ofis vb. alanlar) gösterilecektir.

Ar-Ge Merkezi Yer Gösterim Şeması

**Dosya Sec** Dosya seçilmedi  Dosya seçilmemiş  
İzin Verilen Dosya Uzantıları : jpeg, jpg, png, gif  
Ar-Ge Merkezi'nin İşletme Binası Ya da Yerleşke İçindeki Yer/Yerlerini Gösteren Şema

Ar-Ge Merkezi Proje Yönetim Süreci

**Dosya Sec** Dosya seçilmedi  Dosya seçilmemiş  
İzin Verilen Dosya Uzantıları : jpeg, jpg, png, gif  
Ar-Ge Merkezi fikrin projeye dönüştürme süreci ve projenin planlanması, gerçekleştirme, değerlendirme, denetim, vb. aşamalarının nasıl yürütüldüğü hakkında özet bilgi içeren akış şeması yüklenmelidir.

**Güncelle**

**Detalı Bilgiler Güncelleme**

**4.10. Yetkili** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Bu pencerede Ar-Ge/Tasarım Merkezi Yetkilisine ait bilgileri güncelliyerek kaydedebilirsiniz. 2.2.5. aşamasında girmiş olduğunuz bilgiler otomatik olarak gelecektir.

T.C. Kimlik No / Yabancı Kimlik No\*\*

Minimum karakter sınırı : 11 olmalıdır

Adı Soyadı

Minimum karakter sınırı : 11 olmalıdır  
Bu veri sistem tarafından otomatik olarak getirilmektedir.

E-posta\*

Mobil Telefon Numarası\*\*

**Güncelle**

**Yetkili Güncelleme**

**Kimlik no bilgisi ve iletişim bilgileri girilecektir. Güncelle butonu ile kaydedilir.**

**4.11. Veri Giriş Personelleri** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Bu pencerede **Yeni Veri Giriş Personeli Ekle** bağlantısını tıkladığınızda açılan pencereden gerekli bilgileri girerek Ar-



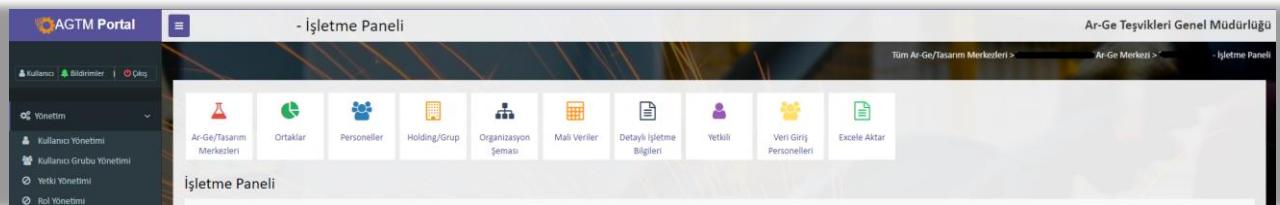
Ge/Tasarım Merkezi için veri girişi yapabilecek ve detay bilgilerini görüntüleyebilecek kullanıcıları ekleyebilirsiniz. **Güncelle** butonu ile mevcut kullanıcı bilgilerini güncelleyebilir veya **Sil** butonu ile kullanıcıyı silebilirsiniz.

The screenshot shows a user management interface. At the top, there is a purple header bar with a note about only authorized personnel being able to view the list. Below this is a search bar and a button to add new entries. The main area contains a table of users with columns for T.C. / Yabancı Kimlik (ID), Adı (Name), Soyadı (Surname), Email, Telefon (Phone), Mali Yetkili Mi? (Is Authorized?), and İşlemler (Actions). The 'Actions' column includes a blue pencil icon for 'Güncelle' (Edit) and a red trash can icon for 'Sil' (Delete). Red arrows point to these two icons. At the bottom of the table, there is a page number indicator (1) and a navigation bar. The footer of the page also displays the title 'Ar-Ge ve Tasarım Merkezi Veri Giriş Personeli Listesi'.

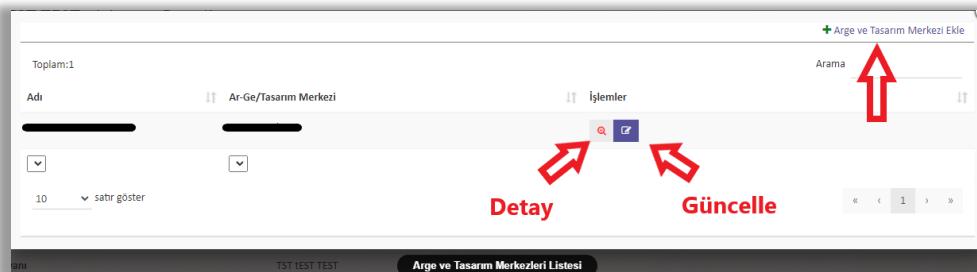


## 5. ADIM: İŞLETME DETAY BİLGİLERİ

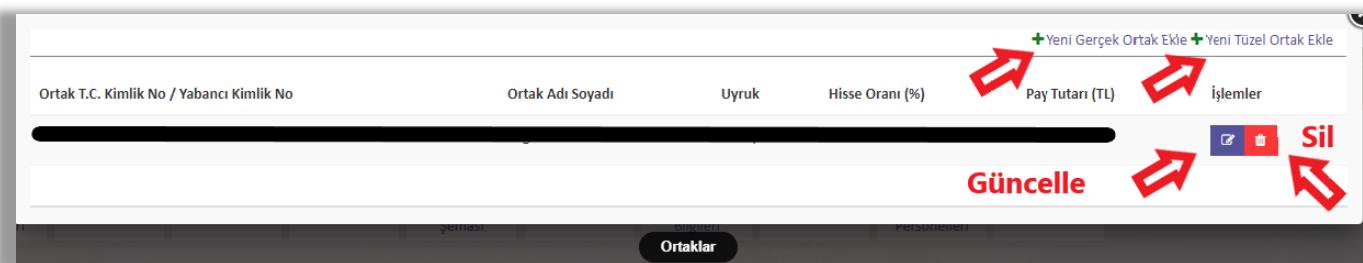
Bu adımdaki bilgilerin görüntülenmesi ve veri girişi yapılabilmesi için sisteme giriş yapan kişinin **İşletme Yetkilisi** veya **İşletme Veri Giriş Personeli** olması gerekmektedir. Aşağıdaki şekilde işletme detay bilgilerinin gireceği **İşletme Paneli** gösterilmektedir. Bu kısımda 8'i zorunlu ve 1'i isteğe bağlı olmak üzere toplam 9 veri giriş butonu bulunmaktadır. Bu alanların her biri için ayrıntılı açıklamalar aşağıda sırasıyla verilmiştir.



**5.1. Ar-Ge/Tasarım Merkezleri** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Bu pencerede **Ar-Ge/Tasarım Merkezi Ekle** bağlantısını tıkladıktan sonra açılan penceredeki bilgileri doldurarak işletmeye bağlı yeni bir Ar-Ge/Tasarım Merkezini sisteme ekleyebilirsiniz. **İşlemler** kısmından ise **Detay** butonu ile mevcut Ar-Ge/Tasarım Merkezlerinin detay bilgilerini görüntüleyebilir veya **Güncelle** butonu ile bilgilerini güncelleyebilirsiniz.



**5.2. Ortaklar** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Bu pencerede **Yeni Gerçek Ortak Ekle** veya **Yeni Tüzel Ortak Ekle** bağlantıları ile açılan pencerede ortaklara ilişkin bilgileri sisteme kaydedebilirsiniz. **İşlemler** kısmından ise **Güncelle** butonu ile ortak bilgilerini güncelleyebilir veya **Sil** butonu ile mevcut ortak bilgilerini silebilirsiniz.



**5.3. Personeller** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Bu pencerede **Personel Bilgisi Ekle** bağlantısı ile açılan pencerede, işletmede çalışan personel bilgilerini sisteme kaydedebilirsiniz. **İşlemler** kısmından ise **Güncelle** butonu ile personel bilgilerini güncelleyebilir veya **Sil** butonu ile mevcut personel bilgilerini silebilirsiniz.



- 5.4. Holding/Grup adımı, başvuru yapan işletme bir Holding/Grup bünyesinde faaliyet gösteriyorsa doldurulacaktır. Holding/Grup butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Bu pencerede işletmenin bağlı olduğu Holding/Grup bilgilerini sisteme kaydedebilirsiniz.

- 5.5. Organizasyon Şeması butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Bu pencerede İşletmenin Organizasyon Şemasını sisteme kaydedebilirsiniz. Yalnızca jpeg, jpg, png ve gif formatında dosya yükleyebilirsiniz.

- 5.6. Mali Veriler butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. Bu pencerede Mali Veri Ekle bağlantısı ile açılan pencereden İşletmenin mali verilerini sisteme kaydedebilirsiniz. İşlemler kısmından ise **Güncelle** butonu ile mali verileri güncelleyebilir veya **Sil** butonu ile mevcut mali verileri silebilirsiniz.



Toplam:1

Arama

Net Satışlar (TL)

Toplam Bilanço (Aktifler Toplamı)

Kısa Vadeli Borçlar (TL)

Uzun Vadeli Borçlar (TL)

Yurt İçi Satışlar (TL)

Yurt Dışı Satışlar (TL)

Toplam Ciro (Brüt Satışlar)

Toplam Kar (TL)

Ar-Ge / Tasarım Harcaması (TL)

İşlemler

Mali Veri Ekle

Güncelle

Sil

10 satır göster

Mali Bilgiler

**5.7. Detaylı İşletme Bilgileri** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. İşletme Tanıtıcı Bilgileri, Ar-Ge/Tasarım Stratejileri, Kalite Standartları Belgeleri, İşletme ve Ar-Ge/Tasarım Merkezi Faaliyet Alanları gibi bilgileri bu pencereden sisteme kaydedebilirsiniz.

İşletme Tanıtıcı Bilgileri

Ar-Ge / Tasarım Stratejileri

İşletmenin Kısa, Orta ve Uzun vadede Ar-Ge / Tasarım stratejileri.

Kalite Standartları Belgeleri

İşletmenin Sahip Olduğu Sistem Yönetim ve Kalite Standartları Belgeleri

İşletme ve Ar-Ge/Tasarım Merkezi Faaliyet Alanları\*

Güncelle

Detaylı İşletme Bilgileri Güncelleme

**5.8. Yetkili** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. İşletme Yetkilisine ilişkin bilgileri bu pencereden güncelleyebilir ve kaydedebilirsiniz. 2.2.2. aşamasında girmiş olduğunuz bilgiler otomatik olarak gelecektir.



T.C. Kimlik No / Yabancı Kimlik No\*

Minimum karakter sınırı : 11 olmalıdır

Ad Soyadı\*

Bu veri sistem tarafından otomatik olarak getirilmektedir.

E-posta\*

Cep Telefon Numarası\*

Güncelle

İşletme Güncelleme

**5.9. Veri Giriş Personelleri** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki pencere açılmaktadır. **Yeni Veri Giriş Personeli Ekle** bağlantısı ile açılan pencereden, İşletme veri girişi yapabilecek kullanıcıları sisteme kaydedebilirsiniz. **İşlemler** kısmından ise **Güncelle** butonu ile kullanıcıları bilgilerini güncelleyebilir veya **Sil** butonu ile mevcut kullanıcıları silebilirsiniz. 2.2.3. aşamasında girmiş olduğunuz bilgiler otomatik olarak gelecektir.

Toplam:1

+ Yeni İşletme Veri Giriş Personeli Ekle

T.C. / Yabancı Kimlik No	Adı	Soyadı	Email	Telefon	İşlemler
10958155936	KAĞAN	MURAT	kagan.murat@sanayi.gov.tr	5378468719	<input checked="" type="checkbox"/> <input type="button" value="Sil"/>

10 satır göster

Güncelle Sil

İşletme Veri Giriş Personeli Listesi

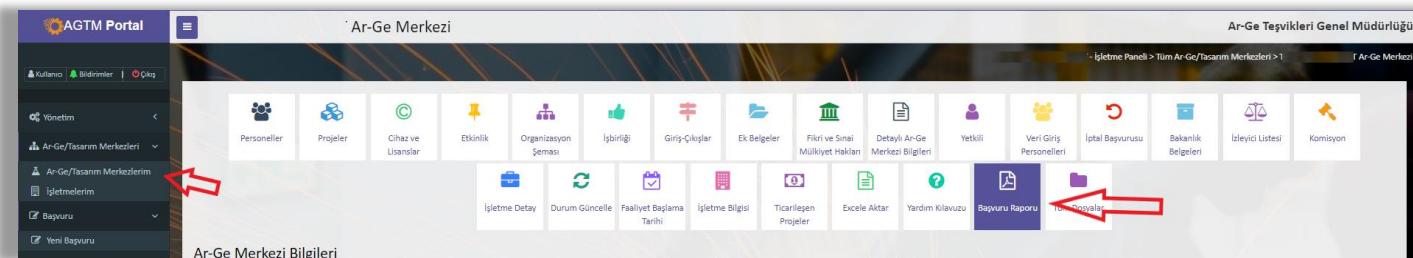


## 6. ADIM: E-İMZA İLE BAŞVURUNUN TAMAMLANMASI

Bu adımdaki bilgilerin görüntülenebilmesi ve veri girişi yapılabilmesi için sisteme giriş yapan kişinin **İşletme Yetkilisi** veya **Ar-Ge / Tasarım Merkezi Yetkilisi** olması gerekmektedir.

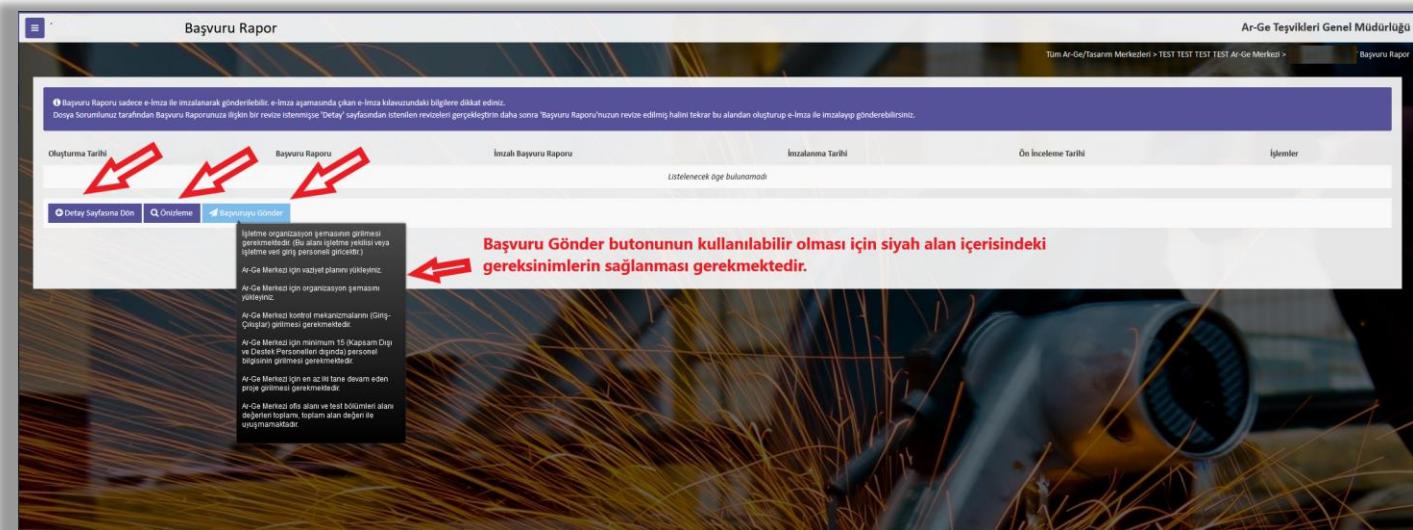
**6.1.** 1. Adım'da gösterildiği şekilde sisteme **Yetkili Kullanıcı** olarak giriş yapınız.

**6.2.** Giriş yaptıktan sonra sol menüde yer alan **Ar-Ge/Tasarım Merkezlerim** kısmına tıkladığınızda aşağıdaki ekran açılmaktadır. Bu ekranda **Başvuru Raporu** butonunu tıklayınız.



**6.3.** Başvuru Raporu butonunu tıkladığınızda aşağıdaki ekran açılmaktadır. Bu ekranda;

- **Detay Sayfasına Dön** butonunu tıklayarak daha önce girmiş olduğunuz bilgilerinizde düzenleme yapabilirsiniz.
- **Önizleme** butonunu tıklayarak başvuru raporunuzun ön izlemesini yapabilirsiniz.
- **Başvuruyu Gönder** butonunu tıklayarak E-imza adımına geçebilirsiniz. **Başvuruyu Gönder butonunu tıklamadan önce E-imza çubuğuının takılı olduğundan emin olunuz.**



**6.4.** **Başvuruyu Gönder** butonunu tıkladığınızda aşağıdaki ekran açılmaktadır. Açılan pencerede Rapor bağlantısını tıklayarak başvuru raporunuzun **son kontrollerini** yapabilirsiniz. E-imza işlemlerinizi şifre kısmına PIN'inizi girerek tamamlayınız.



E-İmza Yardım Kılavuzu için [tıklayınız](#)

Cihaz

Sertifika

Pin

Başvuru Raporu Rapor

İmzala

Rapor E-İmza

**6.5.** E-İmza işlemi başarı ile tamamlandığında aşağıdaki bilgi mesajı ile karşılaşacaksınız. Bu adımdan sonra başvurunuz tamamlanmış ve Bakanlığımıza iletilmiştir.

✓ Belgeniz başarılı bir şekilde imzalanmıştır.

Elektronik İmza

**1) Kimler Yararlanabilir?**

Dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketleri (bir şirket birden çok sayıda Ar-Ge ve/veya Tasarım Merkezi kurabilir.)

**2) Desteklenen Alanlar ve Destek Unsurları Nelerdir?**

Tanım	Açıklama
Ar-Ge Merkezi	<p>Ar-Ge ve yenilik projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az aşağıda belirtilen tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimler</p> <p>"2017/10609 sayılı Ar-Ge Merkezlerinde İstihdam Edilecek Ar-Ge Personeli Sayısının Tespiti hakkında Karar" uyarınca; <u>aşağıda listelenen sektörler hariç tüm sektörler için bir Ar-Ge Merkezinde istihdam edilmesi gereken en az tam zaman eşdeğer Ar-Ge Personel Sayısı 15'tir. Aşağıda NACE Rev.2 sınıflandırmasına göre listelenen sektörler için bir Ar-Ge Merkezinde istihdam edilmesi gereken en az tam zaman eşdeğer Ar-Ge Personel Sayısı 30'dur.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>29.10 Motorlu kara taşıtlarının imalatı</u></li> <li>• <u>29.10.01 Kamyonet, kamyon, yarı römorklar için çekiciler, tankerler, vb. karayolu taşıtlarının imalatı</u></li> <li>• <u>29.10.02 Otomobil ve benzeri araçların imalatı</u></li> <li>• <u>29.10.03 Motorlu kara taşıtlarının motorlarının imalatı (motorların fabrikada yeniden yapımı dâhil)</u></li> <li>• <u>29.10.04 Minibüs, midibüs, otobüs, trolleybus, metrobüs, vb. yolcu nakil araçlarının imalatı</u></li> <li>• <u>29.10.07 Özel amaçlı motorlu kara taşıtlarının imalatı (amfibî araçlar, çöp kamyonu, yol temizleme araçları, zırhlı nakil araçları, mikserli kamyon, vinçli kamyon, itfaiye aracı, ambulans, motorlu karavan vb.)</u></li> <li>• <u>30 – Diğer ulaşım araçlarının imalatı bölümü altındaki aşağıdaki sınıflar</u></li> <li>• <u>30.30 – Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgi makinelerein imalatı</u></li> <li>• <u>30.40 – Askeri savaş araçlarının imalatı</u></li> <li>• <u>30.99 – Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ulaşım ekipmanlarının imalatı</u></li> </ul>
Tasarım Merkezi	Tasarım projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen tasarım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde tasarım faaliyetlerinde bulunan ve <u>en az 10 tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam eden</u> , yeterli tasarım birikimi ve yeteneği olan birimler



**Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerine sağlanan teşvik unsurları:**

- Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde İndirim
- Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde Performans Dayalı İlave İndirim
- Siparişe Dayalı Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Faaliyetlerinin Vergiye Tabi Kazancın Tespitinde İndirim Unsuru Olarak Kabul Edilmesi
- Personele ait Gelir Vergisi Stopajı Teşviki
- Desteklenecek Programlar Mezunu Personel İstihdam Desteği (Sadece Ar-Ge Merkezleri için geçerli)
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Damga Vergisi İstisnası
- Gümrük Vergisi İstisnası
- Yeni Alınacak Makine ve Teçhizat alımı için KDV istisnası
- Yarı veya Tam zamanlı Üniversite Öğretim Elemanı İstihdam İmkânı
- Yabancı Uyruklu Personel Çalıştırmada Kolaylık

**3) Başvuru Dönemi Ne Zamandır?**

5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi hakkında Kanun kapsamında sağlanan teşvikler için yürürlük tarihi sonu 31/12/2028 olarak belirlenmiştir.

**4) Başvuru Yeri Neresidir?**

Ar-Ge Merkezi ve/veya Tasarım Merkezi kurmak için başvurular aşağıda linki yer alan T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü'nün çevrimiçi sistemi üzerinden yapılmaktadır.

<https://agt.m.sanayi.gov.tr/>

**TEBLİĞ**

Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

**5746 SAYILI ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN  
DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN GENEL TEBLİĞİ  
(SERİ NO: 5)**

**BİRİNCİ BÖLÜM**  
**Amaç ve Yasal Düzenleme**

**Amaç**

**MADDE 1** – (1) Bu Tebliğin amacı, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda yer alan damga vergisi ve harç istisnalarına ilişkin açıklamaların yapılmasıdır.

**Yasal düzenleme**

**MADDE 2** – (1) 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunla değişik 3 üncü ve 4 üncü maddelerinin ilgili fikraları aşağıdaki gibidir:

**“MADDE 3 –**

...

*(4) Damga vergisi istisnası: Bu Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmaz.*

...

*(8) Bu Kanun kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri ile ilgili araştırmalarda kullanılmak üzere ithal edilen eşya, gümruk vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamında düzenlenen kağıtlar ve yapılan işlemler damga vergisi ve harçtan müstesnadır.*

*(9) Bu Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütüttükleri tasarım faaliyetleri bu maddede belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilir. Ancak Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece yüzde ellisi bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisi ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından indirim olarak dikkate alınabilir. Bu oranları ayrı ayrı veya birlikte iki katına kadar artırmaya veya kanuni oranlarına kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilir. Sipariş verenler, Ar-Ge veya tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kağıtlara ait damga vergisi istisnası dışındaki teşvik ve destek unsurlarından yararlanamaz.”*

**“MADDE 4 –**

...

*(4) Bu Kanunda öngörülen şartların ihlali veya teşvik ve destek unsurlarının amacı dışında kullanılması halinde, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyai doğmuş sayılır. Sağlanan vergi dışı destekler ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.*

*(5) Bu Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlananlar; 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi hükümleri ile 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.*

...

*(7) Bu Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından birlikte çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”*

*(2) 5746 sayılı Kanun kapsamındaki destek ve teşviklere yönelik uygulama ve denetim usul ve esasları 10/8/2016 tarihli ve 29797 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği ile belirlenmiştir.*

**İKİNCİ BÖLÜM**  
**Damga Vergisi İstisnası Uygulaması**

**Uygulama esasları**

**MADDE 3** – (1) 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, bu Kanun ve ilgili Yönetmelikte kapsam ve sınırları belirtilen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesna olacaktır.

(2) Damga vergisi istisnasının uygulanabilmesi için;

a) Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri, rekabet öncesi işbirliği ile Ar-Ge, yenilik veya tasarım projeleri için başvuru yapılan ve desteği veren kamu kurumundan veya 5746 sayılı Kanunda belirtilen vakıflardan,

b) Teknoloji merkezi işletmeleri için TEKMER müdürlüğünden,

c) Uluslararası fonlarda desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projeleri için TÜBİTAK'tan

alınan veya bunlar tarafından onaylanan; kâğıda konu işlemin 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleri ile ilgili olduğunu gösteren proje öneri bilgileri formu veya destek karar yazısı ya da proje sözleşmesi veya bu mahiyetteki belgenin işlem esnasında noter, resmî daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi işlem yapan kurum ve kuruluşlara ibraz edilmesi yeterli olup, işlem yapan kurum veya kuruluşlarca başka belge aranmayacaktır.

(3) İşlem esnasında, söz konusu belgelerin herhangi bir sebeple ibraz edilememesi durumunda, kâğıtlara ilişkin damga vergisi ilgililere ödenecektir.

(4) 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasır bu görevleri ile ilgili olarak yapılan ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ile 5746 sayılı Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgelerinden damga vergisi alınmayacağı.

(5) 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin sekizinci fıkrası gereğince, bu Kanun kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projeleri ile ilgili araştırmalarda kullanılmak üzere eşya ithaline ilişkin işlemlere harç, bu işlemlerle ilgili düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisna uygulanacaktır.

(6) 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamında, Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde sipariş dayalı olarak yürütütlükleri projelerde sipariş alanlar yukarıda belirtilen istisnalardan yararlanacak olmakla birlikte, sipariş verenler de bu kapsamda sadece sipariş alan Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile sipariş verilmesine ilişkin düzenlenen kağıtlara ait damga vergisi istisnasından yararlanacaklardır.

#### **İstisna uygulamasının başlangıcı**

**MADDE 4 –(1)** 5746 sayılı Kanun kapsamında damga vergisi istisnası 1/4/2008 tarihinden itibaren uygulanmaka olup, 6676 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler 1/3/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin istisna uygulamasından, 5746 sayılı Kanun uyarınca yayımlanan Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde yararlanılacaktır.

(2) İlgili Yönetmelikte yer alan hükümler çerçevesinde;

a) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu karar tutanağının düzenlendiği,

b) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, proje ortakları ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında proje sözleşmesinin imzalandığı,

c) Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin onaylandığı,

ç) Teknogirişim sermaye desteklerinde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile yapılan proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,

d) Teknoloji merkezi işletmeleri ile Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezlerinde yürütülen, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından desteklenen veya TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projeleri yeniden incelemeye tabi tutulmaksızın, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerine yönelik destek karar yazısının düzenlendiği veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,

e) Türkiye'nin antlaşmalarla taraf olduğu ikili ya da çok taraflı uluslararası Ar-Ge işbirliği programları fonlarından malî olarak desteklenen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerini yürüten işletmelerde, TÜBİTAK'ın onay yazısının düzenlendiği

tarihten itibaren düzenlenen kağıtlara ilişkin damga vergisi istisnasından yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

#### **İstisna uygulamasının sona erdiği haller**

**MADDE 5 –(1)** 5746 sayılı Kanun hükümleri ve ilgili Yönetmelik hükümleri uyarınca,

a) Ar-Ge veya tasarım merkezi hüviyetini haiz işletmeler bakımından, Ar-Ge veya tasarım merkezi olma şartının kaybedilmesi, Yönetmelikte belirtilen şartların ihlal edilmesi veya destek ve teşviklerin amacı dışında kullanılması hâlinde, şartların kaybedildiği, ihlalin gerçekleştiği veya destek ve teşviklerin amacı dışında kullanıldığı tarihten,

b) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu değerlendirmesi sonucunda, projenin rekabet öncesi işbirliği niteliğini kaybettiğinin tespit edilmesi hâlinde, proje sözleşmesinin Bakanlık tarafından iptal edildiği tarihten,

c) Teknogirişim sermaye desteklerinde, onaylanan iş planına kamu idaresi tarafından verilen desteğin son bulduğu tarihten,

ç) KOSGEB teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen projelerin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hallerinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti de son bulacağından bu tarihten,

d) Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hallerinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti bitmiş sayılıcağından bu tarihten itibaren damga vergisi istisnasından yararlanılamayacaktır.

### **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM** **Sorumluluk ve Diğer Hususlar**

#### **İşlem yapan kurum ve kuruluşların sorumluluğu**

**MADDE 6 –**(1) Damga vergisi istisnası uygulayarak işlem yapan noter, resmi daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi kurum ve kuruluşların; Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kağıtlarla ilgili olup istisna uygulanması sebebiyle ilgililerine ödettirilmeyen veya ödeme sırasında tevkif edilmeyen damga vergilerine ilişkin olarak işlemin yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde bu Tebliğ'in Ek-1'inde yer alan "Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Faaliyetleri ile Siparişe Dayalı Projelere İlişkin Olarak Damga Vergisi İstisnasından Yararlananlara Ait Bildirim'i doldurmak suretiyle, ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulundukları vergi dairesine vermeleri zorunludur. Damga vergisi istisnası uygulanan kağıtların, bir aylık sürenin geçirilmemesi kaydıyla, aynı bildirim ile toplu olarak bildirilmesi mümkün bulunmaktadır.

(2) 5746 sayılı Kanun uyarınca gelir vergisi stopajı teşvik kapsamında yer alan Ar-Ge ve destek personeline yapılan ücret ödemeleri için gelir vergisi stopajı teşvikine ilişkin bildirim verilmesi halinde, damga vergisi istisnası da uygulanan bu ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtlar için ayrıca bildirim verme yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak, gelir vergisi stopajı teşvikine ilişkin bildirime dahil edilmeyen personele ödenen ücretlere dair kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanması durumunda, bu kağıtlar için muhtasar beyannamenin verildiği vergi dairesine ayrıca bildirim verilecektir.

#### **Diger hususlar**

**MADDE 7 –**(1) Destek ve teşvik unsurlarının amacı dışında kullanılması, şartların ihlali veya projelere yönelik değerlendirme raporlarının olumsuz olmasının tespit edilmesi halinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleri ile siparişe dayalı projelere ilişkin zamanında tahakkuk ettirilmemiş damga vergisi yönünden vergi ziyaî doğmuş sayılır ve ziyyâ ugrayılmış vergiler gecikme faizi ve vergi ziyaî cezasıyla birlikte tahsil edilir.

### **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM** **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Yürürlük**

**MADDE 8 –**(1) Bu Tebliğ 1/3/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### **Yürütme**

**MADDE 9 –**(1) Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

**Eki için tıklayınız**

**TEBLİĞ**

Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

**5746 SAYILI ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN  
DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN GENEL TEBLİĞİ**  
(SERİ NO: 4)

**BİRİNCİ BÖLÜM**  
**Amaç ve Yasal Düzenleme**

**Amaç**

**MADDE 1** – (1) Bu Tebliğin amacı, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda yer alan gelir vergisi stopajı teşviki uygulamasına ilişkin açıklamaların yapılmasıdır.

**Yasal düzenlemeler**

**MADDE 2** – (1) 5746 sayılı Kanunun 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunla değişik 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile 4 üncü maddesi aşağıdaki gibidir:

**“MADDE 3 – ...**

*(2) Gelir vergisi stopajı teşviki: Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarda desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretlerinin doktoralı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan beş, yüksek lisanslı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan ve diğerleri için yüzde seksen gelir vergisinden müstesnadır. Hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu istisna kapsamındadır. Haftalık kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma sürelerine ilişkin ücretler bu istisnadan faydalananamaz. Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin bu merkezlerde yürütüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla, proje kapsamındaki faaliyetlerin bir kısmının Ar-Ge veya tasarım merkezi dışında yürütülmüşenin zorunlu olduğu durumlarda, Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetiminin onayının alınması ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bilgilendirilmesi kaydıyla, merkez dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla Bakanlar Kurulunca ayrı ayrı veya birlikte belirlenecek kısmı ile Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde en az bir yıl süreyle çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir büyük yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere merkez dışında geçirdiği sürelerde ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla Bakanlar Kurulunca ayrı ayrı veya birlikte belirlenecek kısmı gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilir.*

...

**MADDE 4 – (1)** Bu Kanun kapsamındaki destek ve teşvik unsurlarından yararlananların bu Kanunda öngörülen şartları taşıdıklarına ilişkin tespitler en geç iki yıllık süreler itibarıyla yapılır.

**(2)** Bu Kanunun 3 üncü maddesinde belirtilen gelir vergisi stopajı ve sigorta primi işveren hissesine ilişkin teşviklerden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğeri sayısı, toplam tam zamanlı Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu geçemez.

**(3)** Asgari Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının hesabında fiilen ve tam zamanlı olarak çalışan personelin üçer aylık dönemler itibarıyla ortalaması esas alınır.

**(4)** Bu Kanunda öngörülen şartların ihlali veya teşvik ve destek unsurlarının amacı dışında kullanılması halinde, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyai doğmuş sayılır. Sağlanan vergi dışı destekler ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammi uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

**(5)** Bu Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlananlar; 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi hükümleri ile 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.

**(6)** Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan elli tam zaman eşdeğeri Ar-Ge personeli sayısını on beşe kadar indirmeye, kanuni seviyesine kadar artırmaya veya belirlenen sınırlar dâhilinde sektörler itibarıyla farklılaştmaya, (k) bendinde belirtilen 10 (on) tam zaman eşdeğeri tasarım personeli sayısını

*yarısına kadar indirmeye, kanuni seviyesine kadar artırmaya veya belirlenen sınırlar dâhilinde sektörler itibarıyla farklılaştırılmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.*

*(7) Bu Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından birlikte çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.*

*(8) Bu Kanun kapsamında gerçekleştirilen Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine ilişkin yerindelik ve uygunluk denetimleri, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından gerçekleştirilir.”*

*(2) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 75inci maddesi aşağıdaki gibidir:*

*“31/12/2023 tarihine kadar, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin, bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden asgari geçim indirimini uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisinin; doktoralı olanlar ile 5746 sayılı Kanun kapsamındaki temel bilimler alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 95'i, yüksek lisanslı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 90'i ve diğerleri için yüzde 80'i verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir. Bu süre içerisinde, anılan maddenin bu maddeye aykırı olan hükmü uygulanmaz.”*

*(3) Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği 10/8/2016 tarihli ve 29797 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde gelir vergisi stopajı teşvikine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.*

## **İKİNCİ BÖLÜM** **Gelir Vergisi Stopajı Teşvikli Uygulaması**

### **Uygulama esasları**

**MADDE 3 –**(1) 5746 sayılı Kanunun 2nci maddesi uyarınca Ar-Ge merkezi belgesi alabilmek için Ar-Ge merkezlerinde en az 50 (elli) tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam edilmesi, tasarım merkezi belgesi alabilmek için ise en az 10 (on) tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam edilmesi zorunludur.

(2) Tam zaman eşdeğer personeli sayılarını kanuni seviyesine kadar artırmaya veya belirlenen sınırlar dâhilinde sektörler itibarıyla farklılaştırılmaya ilişkin 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan yetki, 1/8/2016 tarihli ve 2016/9093 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kullanılmıştır.

a) Söz konusu Kararname ile 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinde istihdam edilecek en az tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli sayısı 15 (on beş) olarak belirlenmiştir.

b) Söz konusu sayı, Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE Rev.2)'na göre aşağıda belirtilen sınıflarda yer alan sektörler için 30 (otuz) olarak uygulanır.

“a) C-İmalat başlığı altında yer alan:

29- Motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı bölümü altındaki tüm sınıflar

30- Diğer ulaşım araçlarının imalatı bölümü altındaki aşağıdaki sınıflar

30.30- Hava taşıtları ve uzay araçları ile bunlarla ilgili makinelerin imalatı

30.40- Askeri savaş araçlarının imalatı

30.91- Motosiklet imalatı

30.99- Başka yerde sınıflandırılmamış diğer ulaşım ekipmanlarının imalatı”

(3) Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanmak için Ar-Ge merkezlerinde en az 15 (on beş) (2016/9093 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen sınıflarda yer alan sektörler için otuz) tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli, tasarım merkezlerinde ise en az 10 (on) tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam edilmesi gerekmektedir.

(4) Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında, teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinde, teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanmak için personel sınırlaması bulunmamaktadır.

(5) 5746 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında, asgari Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının hesabında fiilen ve tam zamanlı olarak çalışan personelin üçer aylık dönemler itibarıyla ortalamasının esas alınacağı hükmeye bağlanmış, Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise “Ar-Ge veya tasarım merkezinde çalışan tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısı; çalışan personelin, çalışma sürelerine göre üçer aylık dönemler itibarıyla toplam çalışma süresinin, bir kişinin üç aylık tam zamanlı çalışma süresine bölünmesi suretiyle hesaplanır. Haftada kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma süreleri bu hesaplamada dikkate alınmaz....” açıklamalarına yer verilmiştir.

(6) Bu çerçevede, gelir vergisi stopajı teşvikinin hesaplanması, bu kapsamdaki personelin fiilen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdıkları zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınacaktır.

(7) 5746 sayılı Kanun kapsamında tam zamanlı olarak çalışan personelin, ay içindeki çalışmalarının tamamının Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleri ile ilgili olması halinde, hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet

eden süreler de tam zaman eşdeğerin hesabında dikkate alınacaktır. Ancak, haftada 45 saatin üzerindeki çalışma süreleri ile ek çalışma süreleri tam zaman eşdeğerin hesabında dikkate alınmayacağındır.

(8) Kısmî zamanlı çalışma halinde, personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdığı zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcaması olarak dikkate alınacak ve gelir vergisi stopaj teşvikinden yararlanılacaktır. Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kısmi zamanlı olarak çalışan personelin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretleri gelir vergisi stopajı teşvikinin uygulamasında dikkate alınmayacağındır.

(9) 1/8/2016 tarihli ve 2016/9091 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilen faaliyetlerle sınırlı olmak üzere, Ar-Ge veya tasarım merkezi dışında geçirilecek sürelerin projelerle doğrudan ilgili olduğu ile Ar-Ge ve tasarım merkezi dışında yürütülmüşenin zorunlu olduğunu teviki ve sorumluluğu, Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimine aittir. Bu kapsamında teşvikten yararlanmış olan Ar-Ge veya tasarım personeline ilişkin liste projeler itibarıyla Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına sunulan yıllık faaliyet raporlarında bildirilecektir.

(10) 1/8/2016 tarihli ve 2016/9091 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde en az bir yıl süre ile çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere merkez dışında geçirdiği sürelerle (üniversiteden onaylı aylık ders saati kadar) ilişkin ücretlerin yüzde yüzü, Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin 10. uncu maddesinde belirtilen esaslar dahilinde gelir vergisi stopajı teşvik kapsamında değerlendirilecektir. Bu hesaplamalarda lisansüstü eğitime alınan dersler kapsamında yapılacak araştırmalar da değerlendirilecektir. Yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yıllık, doktora yapanlar için iki yıllık sürelerin uygulamasında kayıt doldurma kapsamında geçen süreler dikkate alınmayacağındır.

(11) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde çalışan Ar-Ge, tasarım ve destek personeline bu faaliyetlerine ilişkin olarak ödenen ve Gelir Vergisi Kanununun 61.inci maddesine göre ücret kapsamında değerlendirilen prim, ikramiye ve benzeri ödemeler gelir vergisi stopajı teşvik kapsamında değerlendirilecektir.

(12) Ancak, Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında gerçekleştirilen faaliyetler ile lisansüstü eğitim kapsamında dışında geçirilen sürelerle ilişkin ücretlerden; gerçek yol giderleri dâhil olmak üzere yol, konaklama, gündelik gibi adlar altında gider karşılığı olarak yapılan ödemeler ile sağlanan menfaatler destek ve teşvik kapsamında değerlendirilmeyecektir.

(13) Bu maddenin dokuzuncu ve onuncu fıkraları kapsamında dışında geçirilen sürelerle isabet eden ücretler de, gelir vergisi stopaj teşvikinin hesabında dikkate alınacaktır. Ancak, teşvikten faydalanan süre her hal ve takdirde haftada 45 saatte isabet eden ücret tutarını geçmeyecektir.

(14) 5746 sayılı Kanunun 2. nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, tasarım faaliyeti: "Sanayi alanında ve Bakanlar Kurulunun uygun görüceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevsellliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünü," şeklinde tanımlanmıştır. Ayrıca, söz konusu bente yer alan yetkiye istinaden 1/8/2016 tarihli ve 2016/9094 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tasarım faaliyeti olarak belirlenen alanlar ile bente yer alan faaliyetlerde bulunanların istihdam ettikleri personelin ücretlerine de bu Tebliğde belirlenen esaslar dahilinde gelir vergisi stopajı teşvikini uygulanaacaktır.

(15) 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri tasarım faaliyetleri 5746 sayılı Kanunda belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilecektir. Ancak, sipariş verenler, Ar-Ge ve tasarım indirimini ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışında kalan 5746 sayılı Kanun kapsamındaki gelir vergisi stopajı teşvikini dahil diğer teşvik ve destek unsurlarından yararlanamayacaktır.

(16) Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında fazla mesai dahil çalıştığı süreyle ilişkin ücret üzerinden hesaplanan vergi tutarına öncelikle 4/12/2007 tarihli ve 26720 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gelir Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 265)'nde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde asgari geçim indirimi uygulanacak olup asgari geçim indirimi mahsuzu yapıldıktan sonra kalan gelir vergisi tutarının doktoralı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 95'i, yüksek lisanslı olanlar ile temel bilimler alanlarından birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde 90'ı ve diğerleri için yüzde 80'i her bir personel bazında muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkine konu edilecektir.

(17) Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğeri sayısı, toplam tam zaman eşdeğeri Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşamayacaktır. Küsuratlı sayılar tama iblağ edilir. Destek personelinin toplam tam zaman eşdeğeri Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşması hâlinde, brüt ücreti en az olan destek personelinin ücretinden başlamak üzere teşvik uygulanacaktır. Brüt ücretlerin aynı olması hâlinde, ücretine gelir vergisi teşvikini uygulananak destek personeli işverençe belirlenecektir. Ar-Ge merkezi veya

tasarım merkezi yöneticisi, görev tanımı ve niteliğine göre Ar-Ge personeli, tasarım personeli veya destek personeli olarak dikkate alınacaktır.

**ÖRNEK 1:** (A) Anonim Şirketinin Ar-Ge merkezinde tam zamanlı 70 Ar-Ge personeli ve 6 destek personeli çalışmakta olup Ar-Ge personelinin 9'u doktoralıdır. Doktoralı ve bekar personel Bay (B)'ye, Ar-Ge faaliyeti kapsamındaki çalışmasına ilişkin olarak, 2016 yılı Temmuz ayında haftada 45 saatçi geçmemek üzere çalışması karşılığında 5.000 TL brüt ücret ödenmektedir. Bay (B), yürütüdüğü proje gereği bu dönemdeki faaliyetlerinin %40'ını saha araştırması amacıyla bölge dışında gerçekleştirilmektedir.

(A) A.Ş.'nin bu kapsamında yapacağı ücret ödemelerinden Ar-Ge kapsamında çalıştırılan doktoralı ve bekar personel Bay (B)'ye ait istisna uygulaması aşağıdaki gibi olacaktır.

a	Brüt Ücret Tutarı	5.000 TL
b	Vergiye Tabi Ücret Matrahı [ a -( a x % 15*=)]	4.250 TL
c	Ücretler Üzerinden Hesaplanan Gelir Vergisi Tutarı (b x % 15**=)	637,5 TL
ç	Mahsup Edilecek Asgari Geçim İndirimi Tutarı	123,53 TL
d	Asgari Geçim İndiriminin Mahsubundan Sonra Kalan Tutar (c - ç=)	513,97 TL
e	Terkin Edilecek Tutar (Saha araştırması için bölge dışında geçirilen süre dahil) (d x % 95=)	488,27 TL
f	Vergi Dairesine Ödenecek Tutar (d - e=)	25,7 TL
* (SGK primi işçi payı %14 + işsizlik sigortası primi işçi payı %1= %15)		
** (Her bir çalışanın ücret ödemeleri dolayısıyla ulaşmış olduğu matrah toplamına uygulanacak vergi tarifesi dikkate alınarak hesaplanacaktır.)		

Ar-Ge merkezinde çalışan Bay (B)'nin ücret gelirinden kesilen gelir vergisi tutarından asgari geçim indirimi mahsup edildikten sonra kalan vergi tutarının % 95'i olan 488,27 TL'si terkine konu olacak, terkin sonrası kalan 25,7 TL tutarındaki gelir vergisi ise vergi dairesine ödenecektir.

Söz konusu örnekte Bay (B), haftada 45 saatin üzerinde çalışarak aynı ücreti almış olsaydı, haftada 45 saatlik çalışmasına isabet eden tutar gelir vergisi stopajı teşvik kapsamında değerlendirilecek olup haftalık 45 saatin üzerindeki çalışmasına karşılık gelen ücret tutarı ise gelir vergisi stopajı teşvik kapsamında değerlendirilmeyecekti.

**ÖRNEK 2:** 2016 yılında (Z) Anonim Şirketi tarafından sanayi alanında yürütülen ve bir kamu kurumu tarafından desteklenen tasarım faaliyetinde tam zamanlı ve doktoralı 4 personel, 6 teknisyen ve 1 destek personeli görev yapmaktadır.

- Doktoralı personelin her birine tasarım faaliyeti kapsamındaki çalışmasına ilişkin 4.000 TL brüt ücret ödenmektedir.

- Diğer personelin her birine tasarım faaliyeti kapsamındaki çalışmasına ilişkin 2.000 TL brüt ücret ödenmektedir.

(Z) A.Ş.'nin bu kapsamında yapacağı ücret ödemeleri haftalık 45 saatlik çalışmalara ilişkin olup istisna uygulaması aşağıdaki şekilde olacaktır.

#### a) Doktoralı ve bekar olan bir personele ait istisna hesaplaması:

a	Brüt Ücret Tutarı	4.000 TL
b	Vergiye Tabi Ücret Matrahı [ a -( a x % 15*=)]	3.400 TL
c	Ücretler Üzerinden Hesaplanan Gelir Vergisi Tutarı (b x % 15**=)	510 TL
ç	Mahsup Edilecek Asgari Geçim İndirimi Tutarı	123,53 TL
d	Asgari Geçim İndiriminin Mahsubundan Sonra Kalan Tutar (c - ç=)	386,47 TL
e	Terkin Edilecek Tutar (d x % 95=)	367,14 TL
f	Vergi Dairesine Ödenecek Tutar (d - e=)	19,33 TL

#### b) Bekar diğer personele ait istisna hesaplaması:

a	Brüt Ücret Tutarı	2.000 TL
b	Vergiye Tabi Ücret Matrahı [ a -( a x % 15*=)]	1.700 TL
c	Ücretler Üzerinden Hesaplanan Gelir Vergisi Tutarı (b x % 15**=)	255 TL
ç	Mahsup Edilecek Asgari Geçim İndirimi Tutarı	123,53 TL
d	Asgari Geçim İndiriminin Mahsubundan Sonra Kalan Tutar (c - ç=)	131,47 TL
e	Terkin Edilecek Tutar (d x % 80=)	105,17 TL
f	Vergi Dairesine Ödenecek Tutar (d - e=)	26,3 TL
* (SGK primi işçi payı %14 + işsizlik sigortası primi işçi payı %1= %15)		

\*\* (Her bir çalışanın ücret ödemeleri dolayısıyla ulaşmış olduğu matrah toplamına uygulanacak vergi tarifesi dikkate alınarak hesaplanacaktır.)

#### **Bildirim ve beyan**

**MADDE 4 –**(1) Terkin tutarına ilişkin hesaplama, Ar-Ge ve tasarım kapsamında çalışan personelin her biri için ayrı ayrı yapılarak Ek:1 "Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım Kapsamında Gelir Vergisi Stopajı Teşvikine İlişkin Bildirim" tablosunda gösterilecek ve bu bildirim muhtasar beyanname ekinde ilgili vergi dairesine verilecektir.

(2) Mükellefler, Ek:1 "Ar-Ge, Yenilik veya Tasarım Kapsamında Gelir Vergisi Stopajı Teşvikine İlişkin Bildirim"in son sütununda yer alan "Terkine Konu Edilecek Tutar" toplamını, verecekleri muhtasar beyannamenin Tablo-1 "Matrah ve Vergi Bildirimini" bölümünün (20/c) no'lu satırında (20/c-Ücret Ödemeleri Üzerinden Yapılan Tevkifatın 5746 sayılı Kanun Gereği Terkin Edilen Tutarı) göstereceklerdir. Bu tutar, (19/b) no'lu satırda gösterilen gelir vergisi kesintisi toplamından indirilerek terkin sonrası kalan gelir vergisi tutarı, (21) no'lu satırda gösterilecektir.

#### **Uygulamanın başlangıcı**

**MADDE 5 –**(1) Gelir vergisi stopajı teşvik uygulaması 1/4/2008 tarihinden itibaren uygulanmakta olup 6676 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler 1/3/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir. Teşvik uygulamasından, bu Kanun uyarınca yayımlanan Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde yararlanılacaktır.

(2) Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinde yer alan hükümler çerçevesinde;

- a) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu karar tutanağının düzenlendiği,
- b) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, proje sözleşmesinin imzalandığı,
- c) Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin onaylandığı,
- c) Teknogirişim sermaye desteklerinde, kamu idaresiyle imzalanan proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,
- d) Teknoloji merkezi işletmeler ile Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezlerinde yürütülen, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından desteklenen veya TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projeleri yeniden incelemeye tabi tutulmaksızın, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerine yönelik destek karar yazısının düzenlendiği veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,
- e) Türkiye'nin anlaşmalarla taraf olduğu ikili ya da çok taraflı uluslararası Ar-Ge işbirliği programları fonlarından malî olarak desteklenen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerini yürüten işletmeler TÜBİTAK'ın onay yazısının düzenlendiği

tarihten itibaren gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

### **ÜÇUNCÜ BÖLÜM**

#### **Teşvik Uygulaması Dışında Kalan Ödemeler ve Teşvik Sona Erdiren Haller**

##### **Teşvik uygulaması dışında kalan ödemeler**

**MADDE 6 –**(1) Aşağıda belirtilen ödemeler nedeniyle 5746 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopajı teşvik uygulamasından yararlanılamayacaktır:

- a) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamı dışındaki çalışmalarla ait ücret ödemeleri,
- b) Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinde görev alan ve/veya işletmelerde çalışan kamu personeline yapılan ücret ödemeleri,
- c) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında kısmî zamanlı olarak çalışan personelin hafta tatili, yıllık ücretli izin ve mazeret izni gibi sürelerle isabet eden ücret ödemeleri.

##### **Teşvik uygulamasının sona erdiği haller**

**MADDE 7 –**(1) Aşağıda belirtilen hallerde gelir vergisi stopaj teşvik uygulanmaz:

- a) 5746 sayılı Kanuna göre Ar-Ge merkezi olabilme niteliği, geçici vergilendirme dönemini içeren üç aylik dönemlerde en az 15 (on beş) (2016/9093 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen sınıflarda yer alan sektörler için 30 (otuz) olarak uygulanır.), tasarım merkezi olabilme niteliği, geçici vergilendirme dönemini içeren üç aylik dönemlerde en az 10 (on) tam zaman eşdeğer personel istihdam şartına bağlandığından 5746 sayılı Kanunda belirtilen sayıda personel istihdam şartının ihlal edildiği geçici vergilendirme dönemi itibarıyla,
- b) Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinde, projenin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hallerinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti bitmiş sayılacağından bu tarihten itibaren,
- c) KOSGEB teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen projelerin herhangi bir nedenle sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hallerinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti de son bulacağından bu tarihten itibaren,
- c) Değerlendirme ve Denetim Komisyonunun değerlendirmesi sonucunda, projenin rekabet öncesi işbirliği niteliğini kaybettiğinin tespit edilmesi hâlinde, proje sözleşmesinin Bakanlık tarafından iptal edildiği tarihten itibaren gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM** **Çeşitli ve Son Hükümler**

### **Diğer hususlar**

**MADDE 8 – (1)** Tamamlanmamış bir Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi durumunda devralan işletme, bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanır.

(2) 5746 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlananların, teşvikten yararlanma şartlarına haiz olmadıkları halde haksız yere yararlandıklarının tespiti halinde, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyaî doğmuş sayılır ve ziyyâa uğratılmış vergiler gecikme faizi ve vergi ziyaî cezasıyla birlikte tahsil edilir.

(3) 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen Ar-Ge, tasarım ve destek personelinin ücretlerine ilişkin teşvik, Gelir Vergisi Kanununun Geçici 75 inci maddesinde yer alan düzenlemeye göre, 31/12/2023 tarihine kadar ödenen ücretlerin vergiden müstesna tutulması yerine, muhtasar beyanname üzerinden ücret ödemelerine ilişkin tahakkuk eden vergiden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra terkin edilmek suretiyle uygulanır. Bu tarihten sonra anılan Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan gelir vergisi istisnasına ilişkin hükümler uygulanacaktır.

### **Yürürlük**

**MADDE 9 – (1)** Bu Tebliğ 1/3/2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

### **Yürütmeye**

**MADDE 10 – (1)** Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

**Eki için tıklayınız**

**TEBLİĞ**

Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

**5746 SAYILI ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN  
DESTEKLENMESİ HAKKINDA KANUN GENEL TEBLİĞİ**  
(SERİ NO: 6)

**BİRİNCİ BÖLÜM**  
**Giriş**

**Amaç**

**MADDE 1** –(1) Bu Tebliğin amacı, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun hükümleri ile 10/8/2016 tarihli ve 29797 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan ve söz konusu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlendiği Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinde yer alan açıklamalar çerçevesinde, araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine yönelik Ar-Ge ve tasarım indirim iletknogirişim sermaye destegine ilişkin vergisel teşviklerin uygulamasına ilişkin hususların açıklanmasıdır.

**Yasal düzenleme**

**MADDE 2** –(1) 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunla değişik 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü maddelerinde aşağıdaki hükümler yer almaktadır:

*"MADDE 2 – (1) Bu Kanunun uygulamasında;*

a) Araşturma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge): Araşturma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımını veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

b) Yenilik: Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ile oluşturulan süreçler ve süreçlerin neticelerini,

c) Ar-Ge merkezi: Ar-Ge ve yenilik projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki işyerleri dahil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasırın yurtiçinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az elli tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimleri,

ç) Ar-Ge projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynı ve/veya nakdi destek tutarları, sonuçta doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve Ar-Ge faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde gerçekleştirilen ve araştırmacı tarafından yürütülen projeyi,

d) Rekabet öncesi işbirliği projeleri: Birden fazla kuruluşun; ölçek ekonomisinden yararlanmak suretiyle yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlayarak verimliliği artırmak ve mevcut duruma göre daha yüksek katma değer sağlamak üzere, rekabet öncesinde ortak parça veya sistem geliştirmek ya da platform kurabilmek amacıyla yürütecekleri, Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine yönelik olarak yapılan işbirliği anlaşması kapsamındaki bilimsel ve teknolojik niteliği olan projeleri,

...

f) Ar-Ge personeli: Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı ve teknisyenleri,

g) Araştırmacı: Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanları,

h) Destek personeli: Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personeli,

...

j) Tasarım faaliyeti: Sanayi alanında ve Bakanlar Kurulunun uygun göreceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevsellliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünü,

k) Tasarım merkezi: Tasarım projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen tasarım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dahil, kanuni veya iş

*merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurtiçinde tasarım faaliyetlerinde bulunan ve en az on tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam eden, yeterli tasarım birikimi ve yeteneği olan birimleri,*

...  
*n) Tasarım projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynı veya nakdî destek tutarları, sonuça doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve tasarım faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde tasarımcı tarafından yürütülen projeyi,*

...  
*ifade eder.*

**MADDE 3 –(1) Ar-Ge ve tasarım indirimi:** *Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarda desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile bu Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen münhasıran tasarım harcamalarının tamamı, 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılır. Bakanlar Kurulunda belirlenen kriterleri haiz Ar-Ge merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yüzde ellisine kadarı; Bakanlar Kurulunda belirlenen kriterleri haiz tasarım merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan tasarım harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yüzde ellisine kadarı yukarıdaki esaslar dâhilinde indirim konusu yapılabılır. Belirlenen kriterlere göre kanuni hadler içerisinde oranları ayrı ayrı veya birlikte farklılaştırılmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Ayrıca bu harcamalar, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla ifşa edilir, bir iktisadi kıymet oluşmaması halinde ise doğrudan gider yazılır. Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap dönemde indirim konusu yapılmayan tutar, sonraki hesap dönemlerine devredilir. Devredilen tutarlar, takip eden yıllarda 213 sayılı Kanuna göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.*

...  
*(5) Teknogirişim sermayesi desteği: Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından bu Kanunun 2 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki koşulları taşıyanlara bir defaya mahsus olmak üzere teminat alınmaksızın 100.000 Türk Lirasına kadar teknogirişim sermayesi desteği hibe olarak verilir. Bu tutarı; sektörler, iş kolları, Bölgeler veya teknoloji alanları itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte beş katına kadar artırmaya veya kanuni tutarına kadar indirmeye Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı yetkilidir. Bu fıkra uyarınca yılı bütçesinde Ar-Ge projelerinin desteklenmesi amacıyla ödeneği bulunan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tümü tarafından yapılan ödemelerin toplamı, her takvim yılı için 50.000.000 Türk Lirasını geçemez. Bu tutarlar, takip eden yıllarda 213 sayılı Kanuna göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak suretiyle uygulanır. Teknogirişim sermayesi desteginden faydalananlara, bu desteği konu projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmayan kısmı 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca beyan edilen gelirin ve 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır. İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 Türk lirasını aşamaz. Bu oranları ve parusal sınırları yarısına kadar indirmeye veya dört katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Teknogirişim sermayesi destegine konu projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.*

*(6) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde işbirliğini oluşturan kuruluşların bu işbirliğine yaptıkları katkılar, işbirliği anlaşmasında belirtilen ortak özel bir hesapta izlenir. Özel hesaba aktarılan bu tutarlar, harcamanın yapıldığı dönemde katkı sağlayan kuruluşların Ar-Ge ve tasarım harcaması olarak kabul edilir ve proje dışında başka bir amaç için kullanılamaz. Proje hesabında toplanan tutarlar, proje özel hesabı açan kuruluşun kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmaz. Rekabet öncesi işbirliği proje bütçesinin en fazla yüzde ellisine kadarı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere geri ödemeleriz olarak desteklenebilir.*

*(7) Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerinde bulunanların; kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge ve yenilik projeleri ile tasarım projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldığı özel bir fon hesabında tutulur. Bu fon, 193 sayılı Kanun ve 5520 sayılı Kanuna göre vergiye tabi kazancın ve ilgili yılda yapılan Ar-Ge veya tasarım harcaması tutarının tespitinde dikkate alınmaz. Bu fonun, elde edildiği hesap dönemini izleyen beş yıl içinde sermayeye ilâve dışında herhangi bir şekilde*

*başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğratılmış sayılır.*

...  
(9) Bu Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütüttükleri tasarım faaliyetleri bu maddede belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilir. Ancak Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece yüzde ellisi bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisi ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından indirim olarak dikkate alınabilir. Bu oranları ayrı ayrı veya birlikte iki katına kadar artırmaya veya kanuni oranlarına kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilir. Sipariş verenler, Ar-Ge veya tasarım indirimi ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışındaki teşvik ve destek unsurlarından yararlanamaz.

...  
**MADDE 4 – ...**

(4) Bu Kanunda öngörülen şartların ihlali veya teşvik ve destek unsurlarının amacı dışında kullanılması halinde, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyai doğmuş sayılır. Sağlanan vergi dışı destekler ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammi uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

(5) Bu Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlananlar; 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi hükümleri ile 4691 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.

... ”

(2) 6676 sayılı Kanunla 5746 sayılı Kanunda yapılan değişiklikler 1/3/2016 tarihinde yürürlüğe girmiş ve Ar-Ge indirimi uygulamasının yanı sıra, bu tarihten sonra gerçekleştirilecek tasarım projeleri çerçevesinde hesaplanacak tasarım indirimi de gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri üzerinde dikkate alınabilir hale gelmiştir.

## **İKİNCİ BÖLÜM** **Ar-Ge ve Tasarım İndirimi**

### **Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerinin kapsamı**

**MADDE 3 – (1)** 5746 sayılı Kanun ile Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin tanımlarına yer verilmiş ve bu kapsamdaki projelere ilişkin olarak yapılan ve belli özellikleri taşıyan harcamaların Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebileceği düzenlenmiştir.

(2) Bu Tebliğ uygulamasında;

a) Araştırma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımları veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

b) Yenilik: Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ile oluşturulan süreçleri ve süreçlerin neticelerini,

c) Tasarım faaliyeti: Sanayi alanında ve Bakanlar Kurulunun uygun göreceği diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevsellliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırılmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünü ifade eder.

(3) Söz konusu Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin 5 inci maddesine göre, aşağıda sayılan faaliyetler Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında değerlendirilmez:

- a) Pazarlama faaliyetleri, piyasa taramaları, pazar araştırması ya da satış promosyonu,
- b) Kalite kontrol,
- c) Sosyal bilimlerdeki araştırmalar,
- ç) Petrol, doğalgaz, maden rezervleri arama ve sondaj faaliyetleri,
- d) İlaç üretim izni öncesi en az iki aşaması yurt içinde gerçekleştirilmeyen klinik çalışmalar ile üretim izni sonrasında gerçekleştirilen klinik çalışmalar,
- e) Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı,

f) Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine yönelik olmayan şekil, renk, dekorasyon ve benzeri estetik ve görsel değişiklikleri içeren biçimsel değişiklikler,

g) Programlama dilleri ile işletim sistemleri hariç olmak üzere, internet sitelerinin ve benzerlerinin hazırlanmasına yardımcı mevcut yazılımların kullanılması suretiyle yapılan yazılım geliştirme faaliyetleri,

g) Yazılımlara ilişkin, bilimsel veya teknolojik ilerlemeler veya teknolojik belirsizliklerin çözülmesini içermeyen olağan ve tekrarlanan faaliyetler,

h) Kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri,

i) Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar,

j) Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri,

j) Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın yeni süreç, sistem veya ürün ortaya konulmasına hizmet etmeyen doğrudan veya gömülü teknoloji transferi,

k) Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle geliştirilen ürüne veya süreçte ilişkin fikri mülkiyet haklarının edinimi dışında bu hakların korunmasına yönelik faaliyetler.

(4) Ayrıca, Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin 6 ncı maddesine göre de, aşağıda sayılan faaliyetler tasarım faaliyeti kapsamında değerlendirilmez:

a) Pazarlama faaliyetleri, piyasa taramaları, pazar araştırması ya da satış promosyonu,

b) Kalite kontrol,

c) Bir tasarım projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı,

c) Kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri,

d) Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar,

e) Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri,

f) Bir tasarım projesi kapsamında olmaksızın yeni süreç, sistem veya ürün ortaya konulmasına hizmet etmeyen doğrudan veya gömülü teknoloji transferi,

g) Tasarım faaliyetleriyle geliştirilen ürüne veya süreçte ilişkin fikri mülkiyet haklarının edinimi dışında bu hakların korunmasına yönelik faaliyetler,

g) Paris Sözleşmesinin 2 ncı mukerrer 6 ncı maddesi kapsamında yer alan hükümlerle alametleri ile bu kapsam dışında kalan ancak kamuya ilgilendiren, dini, tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş ve ilgili mercilerin tescil izni vermediği işaretlerin, armaların, amblemlerin, nişanların veya adlandırmaların uygunsuz kullanımını içeren tasarım faaliyetleri,

h) Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı tasarım faaliyetleri.

(5) Dolayısıyla, üçüncü ve dördüncü fikralarda sayılan faaliyetlerle ilgili harcamaların Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmesi mümkün değildir.

(6) 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge faaliyeti, esas itibarıyla denemelerin son bulduğu, ilk üretimin yapıldığı aşamada sona erer. Ar-Ge projesi neticesinde elde edilen ürünün pazarlanabilir aşamaya geldiği andan itibaren Ar-Ge projesi bitmiş sayılır. Bu tarihten sonra yapılan harcamalar Ar-Ge harcaması kapsamında değerlendirilmez. Ancak, tamamlanan bir proje sonucunda elde edilen ürünün geliştirilmesi amacıyla yapılacak çalışmalar, yeni Ar-Ge projesi olarak değerlendirilir.

(7) Nihai ürünün oluşturulması aşamasında elde edilen ürünlerin kullanılabilirliğini ölçmek ve gerektiğinde değişiklik yapılmak üzere işletme içinde veya dışında test edilmesi amacıyla yapılan harcamalar Ar-Ge faaliyeti kapsamındadır. Ancak, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalarla, ürünün tanıtılması amacıyla üretilip dağıtılan numuneler için yapılan harcamalar da Ar-Ge faaliyeti kapsamı dışındadır.

#### **Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilecek harcamalar**

**MADDE 4 – (1)** Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetleri kapsamında yapılan ve Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilecek harcamalar aşağıda yer almaktadır.

a) İlk madde ve malzeme giderleri: Her türlü doğrudan ilk madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ara mamil, yedek parça, prototip ve benzeri giderler ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre amortismana tabi tutulması mümkün olmayan maddi kıymetlerin iktisabına ilişkin giderler bu kapsamdadır. Hammadde ve diğer malzeme stoklarından Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler Ar-Ge ve tasarım indirimine konu tutarın tespitinde dikkate alınacaktır. Bu nedenle, henüz Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanılmamış olan hammadde ve diğer malzemelere ilişkin maliyet tutarlarının stok hesaplarında; kullanılan, satılan ya da elden çıkarılanların da stok hesaplarından mahsup edilmek suretiyle izlenmesi gereklidir. Buna göre, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinde fiilen sarf edilmeyen ilk madde ve malzemelere ilişkin giderlerin Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmesi mümkün değildir.

b) Amortismanlar: Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla iktisap edilen amortismana tabi iktisadi kıymetler için ayrılan amortismanlar bu kapsamdadır. Bu çerçevede, sadece Ar-Ge ve tasarım projesine tahsis edilen veya münhasıran Ar-Ge veya tasarım merkezi olarak kullanılan taşınmazlara ilişkin

olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre hesaplanan amortismanların tamamı, bu kapsamda indirim tutarının tespitinde dikkate alınabilecektir. Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti dışında başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizata ilişkin amortismanlar, bunların Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanıldığı gün sayısına göre hesaplanır.

**Örnek 1:** Kimya sektöründe faaliyette bulunan (A) Ltd. Şti.'nin aktifinde 120.000 TL bedelle kayıtlı makine, 2016 hesap döneminde 60 gün süre ile şirketin gerçekleştirdiği Ar-Ge projesinde kullanılmıştır. Söz konusu makinenin faydalı ömrü beş yıl olup (A) Ltd. Şti. normal usulde amortisman hesaplamaktadır.

Buna göre, (A) Ltd. Şti. bu makine için yıllık olarak hesaplanmış olduğu ( $120.000 \times \%20 =$ ) 24.000 TL tutarındaki amortismanın [ $24.000 \times (60/360) =$ ] 4.000 TL'lik kısmını, Ar-Ge indirimine konu tutarın tespitinde dikkate alabilecektir.

c) Personel giderleri: Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla çalıştırılan Ar-Ge'ye tasarım personeliyle ilgili olarak tahakkuk ettirilen ve 5746 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopajı teşviki uygulamasına konu edilen ücretler ile bu mahiyetteki giderler, Ar-Ge ve tasarım indirimine konu tutarın tespitinde dikkate alınabilecektir. Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında geçirilen süreye isabet eden ve Bakanlar Kurulunca belirlenen sınırlar dâhilinde gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilen ücretler de Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilir. Ancak, Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında geçirilen süreye ilişkin olarak; gerçek yol giderleri dâhil olmak üzere yol, konaklama, gündelik gibi adlar altında gider karşılığı olarak yapılan ödemeler ile sağlanan menfaatler Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilemez.

1) Tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşmamak üzere, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine katılan ve bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili destek personelinin 5746 sayılı Kanun çerçevesinde gelir vergisi stopajı teşviki uygulaması kapsamında bulunan ücretleri ile bu mahiyetteki giderler de personel gideri kapsamındadır.

2) Kısmi çalışma hâlinde, personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdığı zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları, Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcaması olarak dikkate alınır.

ç) Genel giderler: Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin kira, su, enerji, bakım-onarım, haberleşme, nakliye giderleri ile bu merkezlerde kullanılan makine ve teçhizata ilişkin bakım ve onarım giderleri gibi bu merkezlerde yürütülen faaliyetin devamlılığını sağlamak için yapılan giderleri kapsar. Bu kapsamında dikkate alınabilecek giderler, münhasıran Ar-Ge veya tasarım merkezi olarak kullanılan yerlere ilişkin katlanılan giderler ile bu faaliyetlerle doğrudan ilgili diğer giderlerdir. Dolayısıyla, kiralananm suretiyle edinilen ve münhasıran Ar-Ge veya tasarım merkezi olarak kullanılan taşınmazlara ilişkin kira giderleri de bu kapsamdadır.

1) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin sigorta giderleri, kitap, dergi ve benzeri bilimsel yayınlara ait giderler de bu kapsamdadır. Ancak, büro ve kırtasiye gibi sarf malzemelerine ilişkin giderler Ar-Ge'ye tasarım indirimi kapsamında değerlendirilmmez.

2) Ar-Ge veya tasarım merkezlerine ilişkin olarak hesaplanan kira veya amortisman, su ve enerji giderleri hariç olmak üzere çeşitli kıstaslara göre ortak genel işletme giderleri üzerinden hesaplanacak paylar bu kapsamında değerlendirilmmez.

3) Mükelleflerin başkaca faaliyetlerinin yürütülmesinde de kullanılan taşınmazların bir bölümünün Ar-Ge'ye tasarım merkezi olarak kullanılması halinde, bu taşınmazlara ilişkin kira giderinin veya hesaplanan amortismanların, su ve enerji giderlerinin Ar-Ge veya tasarım merkezine isabet eden kısımları indirim uygulamasında dikkate alınabilecektir. Ar-Ge veya tasarım merkezlerine ilişkin kira veya amortisman, su ve enerji giderlerinin doğrudan hesaplanarak Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilmesi esastır. Bu giderlerin doğrudan hesaplanması mümkün olmaması halinde, Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliğinin yürürlüğe girdiği 1/3/2016 tarihinden itibaren, Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile ilgili ortak genel gider niteliğindeki kira veya amortisman, su ve enerji giderlerinden çeşitli kıstaslara göre hesaplanacak tutarlar, mükelleflerce Ar-Ge ve tasarım indirimine konu tutarın tespitinde dikkate alınabilecektir.

i) Ar-Ge ve tasarım merkezinin, mükellefin başkaca faaliyetlerinin yürütülmesinde de kullanılan taşınmazların bir bölümünde yer alması halinde Ar-Ge veya tasarım indirimine konu edilecek kira veya amortismanların, Ar-Ge veya tasarım merkezi olarak kullanılan alanın yüzölçümünün (metrekare cinsinden), bu merkezlerin bulunduğu binanın toplam yüzölçümüne (metrekare cinsinden) oranına göre belirlenmesi gerekmektedir.

ii) Enerji ve su giderlerinin, işletme içerisinde Ar-Ge ve tasarım merkezlerine ilişkin giderleri ölçebilen sayaç veya benzeri cihazlarla ayrırlabilmesi durumunda da bu suretle tespit edilen tutarlar Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilecektir. Bu suretle söz konusu ayrıştırma işleminin yapılamaması halinde ise, bu mahiyetteki giderlerden;

- Enerji giderleri, Ar-Ge veya tasarım merkezi olarak kullanılan alanın yüzölçümünün bu merkezlerin bulunduğu binanın toplam kapalı alanının yüzölçümüne olan oranına göre,

- Su giderleri, Ar-Ge ve tasarım merkezinde çalışan personel sayısının bu merkezlerin bulunduğu binada çalışan toplam personel sayısına olan oranına göre  
dağıtıma tabi tutulacaktır.

iii) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin bulunduğu binaların toplam yüzölçümünün tespitinde, faaliyetlerde kullanılmaya mahsus kapalı alanlar dikkate alınacak olup, otoparklar (kapalı olanlar dahil) ve sosyal tesisler gibi fiilen faaliyetlerde kullanılmaya mahsus olmayan alanlar dikkate alınmayacağı.

**Örnek 2:** Güneş enerjisi panelleri üretimi yapan (A) A.Ş.'nin, fabrika binası içinde Ar-Ge merkezi de bulunmaktadır. Ar-Ge merkezinin yüzölçümünün fabrika binasının toplam yüzölçümüne oranı %30; Ar-Gemerkezinde çalışan personel sayısının fabrikada çalışan toplam personel sayısına oranı ise %25'tir.

Fabrika binasının mülkiyetine sahip olan (A) A.Ş., bu fabrika binasına ilişkin olarak 2016 yılı için 100.000 TL amortisman hesaplamıştır. Ayrıca şirketin, bu fabrika binasına ait ortak genel gider niteliğinde 20.000 TL su; 50.000 TL'de elektrik harcaması bulunmaktadır.

Ar-Ge merkezi ayrı bir binada bulunmayan ve bu nedenle Ar-Ge merkezinin amortisman, su ve elektrik giderlerini doğrudan belirleyemeyen (A) A.Ş., yukarıda belirtilen kıstaslar çerçevesinde, amortisman, su ve elektrik giderlerini aşağıdaki hesaplamaya göre Ar-Ge indirimine konu edebilecektir.

Amortisman	=	Toplam amortisman x Ar-Ge merkezinin fabrikadaki $m^2$ bazındaki payı
	=	100.000 x %30
	=	30.000 TL
Elektrik	=	Toplam elektrik gideri x Ar-Ge merkezinin fabrikadaki $m^2$ bazındaki payı
	=	50.000 x %30
	=	15.000 TL
Su	=	Toplam su gideri x Ar-Ge merkezi çalışanlarının toplam çalışan sayısına oranı
	=	20.000 x %25
	=	5.000 TL

Buna göre (A) A.Ş., ortak genel giderlerle ilgili hesapladığı ( $30.000 + 15.000 + 5.000 =$ ) 50.000 TL'yi Ar-Ge indirimine konu edebilecektir.

d) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler: Normal bakım ve onarım giderleri hariç olmak üzere, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili olarak işletme dışında yerli veya yabancı diğer kurum ve kuruluşlardan alınan; mesleki veya teknik destek, test, laboratuvar ve analiz hizmetleri ile bu mahiyetteki diğer hizmet alımları kapsamında yapılan ödemeleri kapsar. Bu şekilde alınan hizmetlere ilişkin harcamalar, proje kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının yüzde ellisini geçemez.

e) Vergi, resim ve harçlar: Doğrudan Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olan ve gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecek vergi, resim ve harçları kapsar. Doğrudan Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütüldüğü taşınamazlar için ödenen vergiler ile benzeri vergi, resim ve harçlar bu kapsamdadır.

#### **Ar-Ge ve tasarım indirimi uygulama esasları**

**MADDE 5 –(1)** Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde veteknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile 5746 sayılı Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen münhasıran tasarım harcamalarının tamamı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının ve Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılır.

(2) Ar-Ge merkezlerinde yapılan bir harcamanın Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilmesi için bu harcamanın Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında; tasarım merkezlerinde yapılan bir harcamanın indirimine konu edilebilmesi için bu harcamanın münhasıran tasarım faaliyeti kapsamında yapılmış olması esastır.

(3) Bakanlar Kurulunca belirlenen kriterleri haiz Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde o yıl yapılan Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yüzde ellisine kadar yukarıdaki esaslar dahilinde ayrıca indirim konusu yapılabilir.

(4) 10/8/2016 tarihinde yürürlüğe giren 1/8/2016 tarihli ve 2016/9092 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre, 5746 sayılı Kanun kapsamında kurulan ve aşağıda belirtilen göstergelerden herhangi birinde bir önceki yıla göre en az yüzde yirmi artış sağlayan Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde, o yıl yapılan Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcamalarının bir önceki yıla göre artış tutarının yüzde ellisi, Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilir:

- Ar-Ge veya tasarım harcamasının toplam ciro içindeki payı
- Tescil edilen ulusal veya uluslararası patent sayısı
- Uluslararası destekli proje sayısı
- Lisansüstü dereceli araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı
- Toplam araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı
- Ar-Ge sonucu ortaya çıkan yeni ürünlerden elde edilen cironun toplam ciroya oranı.

(5) Bu göstergelerdeki:

a) Ar-Ge veya tasarım harcamasının toplam ciro içindeki payı; ilgili yılda yapılan Ar-Ge veya tasarım harcamasının, şirketlerin gelir tablosundaki “net satışlarına” oranını,

b) Ar-Ge sonucu ortaya çıkan yeni ürünlerden elde edilen cironun toplam ciroya oranı; Ar-Ge faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan yeni ürünlerden elde edilen hasılat tutarının, şirketlerin tüm faaliyetlerinden elde ettikleri hasılatı oranını

ifade eder.

(6) Bu kapsamda, yukarıda belirtilen göstergelerden herhangi birinde, bir önceki yıla göre en az yüzde yirmi oranında artış sağlayan Ar-Ge ve tasarım merkezleri, o yıl yapılan Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcamalarının bir önceki yıla göre artış tutarının yüzde ellisini, ilave olarak Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edeboleceklerdir. 2016/9092 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının uygulamasında, 2016 yılında yapılan Ar-Ge ve tasarım harcamalarının tamamı dikkate alınacaktır.

(7) Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki hesap dönemlerine devredilir. Devredilen tutarlar, takip eden yıllarda Vergi Usul Kanununa göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

(8) Hesaplanan Ar-Ge ve tasarım indirimi, yıllık gelir ya da kurumlar vergisi beyannameleri ile geçici vergi beyannamelerinin ilgili satırına yazılır.

(9) 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlananlar, Gelir Vergisi Kanununun 89uncu maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi ve Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi hükümleri ile 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 ncimaddesi hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.

(10) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamındaki harcamalar ayrıca, Vergi Usul Kanununa göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilir.

(11) Projelerin tamamlanmasına zorunlu nedenlerle imkân kalmaması veya projenin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle iktisadi kıymet oluşmaması hâllerinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında yapılan ve önceki yıllarda aktifleştirilmiş olan tutarlar doğrudan gider yazılır.

(12) Tamamlanmamış Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi hâlinde, devri gerçekleştiren işletmelerce aktifleştirilen tutarlar kazanç tutarının tespitinde maliyet unsuru olarak dikkate alınır. Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesini devralan işletmelerce devir tarihinden sonra proje kapsamında yapılan harcamalar Ar-Ge ve tasarım indirimine konu olur. Projenin devri için ayrıca bir bedel ödenmişse, bu bedel Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilemez.

(13) Tamamlanmış bir Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesini devralan işletme Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanamaz.

(14) Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcamalarının, işletmelerin diğer faaliyetlerine ilişkin harcamalarından ayrılarak, Ar-Ge ve tasarım indiriminin doğru hesaplanması imkân verecek şekilde muhasebeleştirilmesi zorludur.

(15) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, işbirliğini oluşturan kuruluşlarca işbirliği anlaşmasında belirtilen ortak özel hesaba aktarılan tutarlar, Ar-Ge ve tasarım indirimine tabi harcamalar kapsamında olması şartıyla, harcamanın yapıldığı dönemde, katkı sağlayan kuruluşların her biri için katkıları oranında, Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcaması olarak kabul edilir.

#### **Ar-Ge ve tasarım indiriminin uygulamasında izlenecek yöntem**

**MADDE 6 – (1)** Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak işletmeler, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi ekinde aşağıda belirtilen belgeleri bağlı bulunulan vergi dairesine verirler.

a) Kanun kapsamında ilk defa Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak olan Ar-Ge merkezlerinden “Ar-Ge Merkezi Belgesi”, tasarım merkezlerinden “Tasarım Merkezi Belgesi”, proje esası Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak olanlardan ise teknik kuruluşlarca düzenlenmiş olan “Ar-Ge ve Yenilik Projesi Değerlendirme Raporu”, “Tasarım Projesi Değerlendirme Raporu” veya “Rekabet Öncesi İşbirliği Projesi Değerlendirme ve Denetim Komisyonu Kararı” veya proje sözleşmesi, (Ancak, bu belgeleri daha önce vergi dairesine vermiş olup aynı kapsamda Ar-Ge ve tasarım indirimine devam eden işletmelerden, izleyen vergilendirme dönemlerinde bu belgelerin yeniden ibrazı istenmez.)

b) Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinin, teknogirişimsermayesinden yararlanan işletmeler için desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresince imzalanmış proje sözleşmesi ve eki iş planının, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ile teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinin hangi aşamada bulunduğu, bu projelerin veya iş planının uygulama durumuna ilişkin belgeler,

c) Ar-Ge ve tasarım indirimine konu olan harcamaların ana gruplar itibarıyla yıllık tutarları ve ayrıntılı dökümünü gösteren liste,

ç) Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri, teknoloji merkezi işletmeleri, Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projeleri ve teknogirişim sermaye desteği yararlanan işletmelerde çalışanların

projeler itibarıyla sayıları ve nitelikleri, bu personelin projelerde görev aldığı süreler, ücretleri, gelir vergisi stopaj teşvikine konu edilen vergi tutarlarını gösteren liste ile temel bilimler mezunlarının sayıları ve nitelikleri ile bu personele sağlanan destege ilişkin bilgi ve belgeler,

d) Dışarıdan alınan test, laboratuvar, analiz, danışmanlık, ekspertiz ve benzeri hizmetlere ilişkin olarak, hizmet sağlayan kişi/kurum adı, T.C. kimlik no/vergi kimlik numarası, alınan hizmetin mahiyeti, fatura tarihi ve numarası, tutarı, stopaj ve KDV tutarına ilişkin liste,

e) Sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin Ar-Ge ve tasarım merkezlerince verilecek Ar-Ge ve tasarım indirimini tutarlarını gösteren liste.

(2) Türkiye'nin antlaşmalarla taraf olduğu ikili ya da çok taraflı uluslararası Ar-Ge veya tasarım işbirliği programları fonlarından malî olarak desteklenen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinin TÜBİTAK tarafından onaylanmış olması gereklidir.

(3) Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde Ar-Ge ve tasarım indiriminin uygulanabilmesi için yukarıda belirtilen belgeleri de içeren yeminli malî müşavir tasdik raporunun ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde bağlı bulunulan vergi dairesine verilmesi zorunlu olup, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projeleri için yukarıda sayılan belgelerin beyannameyle birlikte ayrıca verilmesi istenilmez. Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projeleri haricinde kalan projeler ve 5746 sayılı Kanun kapsamında destek ve teşviklerden yararlananlar için ayrıca yeminli malî müşavir tasdik raporu aranmaz.

(4) Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin yukarıda belirtilen belgelere tam tasdik raporu ekinde yer verilmiş olması durumunda, Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin olarak ayrıca tasdik raporu düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

#### **5746 sayılı kanun kapsamında alınan hibe desteklerin durumu**

**MADDE 7** – (1) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldığı hibe destekler, desteğin tabi olduğu mevzuat hükümlerine uygun olarak özel bir fonda izlenir.

(2) Bu fonda yer alan tutarlar, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre vergiye tabi kazancın tespitinde gelir, Ar-Ge ve tasarım indirimini tutarının tespitinde Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcaması olarak dikkate alınmaz.

(3) Bu fonun elde edildiği hesap dönemini izleyen beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi hâlinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyai cezası ve gecikme faiziyle birlikte işletmeden tahsil edilir.

(4) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldığı geri dönüşlü destekler bu kapsamında değerlendirilmez.

#### **Siparişe dayalı Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde indirim**

**MADDE 8** – (1) 5746 sayılı Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütütlükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütütlükleri tasarım faaliyetleri de aşağıda yer verilen esaslar çerçevesinde Ar-Ge ve tasarım indirimini kapsamındadır.

(2) Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak ilgili vergilendirme döneminde yapılan harcamaların sadece yüzde ellisi bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisi ise siparişi veren gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, Ar-Ge ve tasarım indirimini olarak dikkate alınabilir.

(3) Bu uygulama, 1/3/2016 tarihinden sonra verilen siparişler kapsamında yapılacak harcamalar dolayısıyla ortaya çıkacak Ar-Ge ve tasarım indirimleri için geçerlidir.

(4) Siparişi verenin gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyetinin bulunmaması halinde, Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilir. Bu kapsamında, Türkiye'de verilen gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde Ar-Ge ve tasarım indirim hakkına sahip olmayan kişilerce verilen sipariş üzerine yapılan projelerde, bu kapsamında yapılan harcamalar dolayısıyla ortaya çıkan indirim hakkının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından kullanılabilir.

(5) Her bir geçici vergilendirme ve hesap dönemi itibarıyla yararlanabilecek toplam Ar-Ge ve tasarım indirimini tutarının yarısı, Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi tarafından beyanname verme sürelerinin başlangıcından önce siparişi verene yazılı olarak bildirilir.

**Örnek 3:** Tasarım merkezi bulunan (B) A.Ş., (C) Limited Şirketinden 2/4/2016 tarihinde sipariş usulüyle tasarım projesi gerçekleştirilmesine yönelik bir sipariş almış ve hazırladığı tasarım projesi 5746 sayılı Kanun çerçevesinde uygun bulunmuştur. (B) A.Ş. 2016 yılında tasarım indirimine konu 1.000.000 TL tutarında harcama yapmıştır.

Bu durumda (B) A.Ş., tasarım indirimine konu harcamalarının yarısı olan ( $1.000.000 \times \%50 =$ ) 500.000 TL'yi kurumlar vergisi beyannamesinde indirim olarak dikkate alabilecektir. Tasarım indirimine konu harcamaların geri kalan

500.000 TL'si ise 2016 yılına ilişkin beyanname verme döneminden önce (C) Limited Şirketine yazıyla bildirilecek ve (C) Limited Şirketi tarafından bu tutar kendi kurumlar vergisi beyannamesinde dikkate alınacaktır.

(B) A.Ş.'nin siparişi, gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyeti olmayan kişilerden alması halinde, tasarrım indirimine konu harcamaların tamamı (B) A.Ş. tarafından dikkate alınacaktır.

(6) Bu uygulama, geçici vergi dönemleri itibarıyla da geçerli olacaktır.

### ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

#### Teknogirişim Sermaye Desteğinden Faydalananlara Sağlanan Sermaye Desteklerinde İndirim

##### **İndirim uygulaması**

**MADDE 9 – (1)** 5746 sayılı Kanun kapsamında teknogirişim sermayesi desteginden faydalananlara, bu desteğe konu projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmayan kısmı, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca beyan edilen gelirin ve Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılacaktır. İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 Türk Lirasını aşamaz. İndirim uygulamasından geçici vergi dönemleri itibarıyla da yararlanılabilir.

(2) Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteginin, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından kabul edilmiş iş planına uygun biçimde ve destek başvurusundan sonra ihdas edilmiş ve girişimcisinin münferiden veya müstereken temsil ve izlaza yetkili olduğu işletmeye sermaye destegini sağlayan mükelleflerce kuruluşunda veya sonrasında ortak olmak ve sermaye koymak suretiyle sağlanması zorunludur.

(3) İndirim olarak dikkate alınabilecek tutar, gerçek kişiler açısından sermaye desteginin sağlandığı takvim yılında elde edilen beyana tabi kazanç ve iratların toplam tutarından geçmiş yıl zararları ve tüm indirim ve istisnalar düşündükten sonra kalan tutarın yüzde onu ile sınırlıdır. Kurumlar vergisi mükellefleri açısından ise sermaye desteginin sağlandığı hesap dönemi başındaki öz sermayenin yüzde yirmisini aşmamak koşuluyla kurum kazancının en fazla yüzde onu ile sınırlı olup indirim tutarının tespitinde kurum kazancı olarak ticari bilanço kârı veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderler eklenmek ve geçmiş yıl zararları ile varsa tüm indirim ve istisnalar düşülmek suretiyle bulunan tutar [Ticari bilanço kârı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler - geçmiş yıl zararları - tüm indirim ve istisnalar] dikkate alınacaktır.

(4) Teknogirişim sermayesi destegine konu projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için, indirim dolayısıyla sermaye destegini sağlayan söz konusu mükellefler adına zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

**Örnek 4:** Bayan (B), teknogirişim sermayesi desteginden faydalananmak için onay almış ve sermaye şirketi kurmak amacıyla işlemlere başlamıştır. Bayan (B)'nın teknogirişim sermaye destegine konu projesine destek olmak isteyen (D) A.Ş. ise, yeni kurulacak şirkete ortak olmak için girişimde bulunmuş ve kurulan yeni şirkete 2016 yılında 100.000 TL sermaye koyarak %50 oranında ortak olmuştur.

(D) A.Ş.'nin 2016 yılı beyanname bilgileri aşağıdaki gibidir:

- 2016 yılı dönem başı öz sermayesi.....	: 1.000.000 TL
- 2016 yılı ticari bilanço kârı.....	: 700.000 TL
- Kanunen kabul edilmeyen giderler.....	: 150.000 TL
- İştirak kazancı istisnası.....	: 170.000 TL
- Kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınacak bağış.....	: 180.000 TL

(D) A.Ş.'nın sağladığı sermaye desteği, [Ticari bilanço kârı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler - geçmiş yıl zararları - tüm indirim ve istisnalar] dikkate alınmak suretiyle hesaplanan kurum kazancının yüzde onunu geçemeyecektir.

- Ticari bilanço kârı.....	: 700.000 TL
- KKEG (+).....	: 150.000 TL
- İştirak kazancı istisnası (-).....	: 170.000 TL
- Kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınacak bağış (-).....	: 180.000 TL
- Kurum kazancı $[(700.000 + 150.000) - (170.000 + 180.000)]$ .....	: 500.000 TL
- Kurum kazancının %10'u $(500.000 \times \%10)$ .....	: 50.000 TL

Bu durumda, sermaye destegi olarak sağlanan 100.000 TL, özsermayenin %20'sini aşmamaktadır. Ancak, (D) A.Ş.'nın indirim tutarının tespitinde dikkate alınacak kazancının %10'u 50.000 TL olduğundan, sağlanan sermaye desteginin sadece 50.000 TL'lik kısmı beyanname üzerinden indirim konusu yapılabilecek, kalan 50.000 TL ise indirim olarak dikkate alınamayacaktır.

(5) Sermaye desteginin sağlandığı dönemde herhangi bir suretle indirime konu edilemeyen tutarın izleyen hesap dönemlerine devretmesi mümkün bulunmamaktadır.

**DÖRDUNCÜ BÖLÜM**  
**Çeşitli ve Son Hükümler**

**Yürürlük**

**MADDE 10 –**(1) Bu Tebliğ 1/3/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 11 –**(1) Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

**ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TASARIM FAALİYETLERİNİN  
DESTEKLENMESİNİ İLİŞKİN UYGULAMA VE  
DENETİM YÖNETMELİĞİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM**

**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar**

**Amaç**

**MADDE 1 – (1)** Bu Yönetmeliğin amacı, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun uygulamasına ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

**Kapsam**

**MADDE 2 – (Değişik:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>**

(1) Bu Yönetmelik, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından kurulan teknoloji merkezleri (teknoloji merkezi işletmeleri), Türkiye'deki Ar-Ge merkezleri ile tasarım merkezleri, Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri, rekabet öncesi işbirliği projeleri ve teknogirişim sermayesine ilişkin destek ve teşviklere yönelik uygulama ve denetim usul ve esaslarını kapsar.

**Dayanak**

**MADDE 3 – (1)** Bu Yönetmelik, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

**Tanımlar**

**MADDE 4 – (1)** Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Araştırma ve geliştirme faaliyeti (Ar-Ge): Araştırma ve geliştirme, kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımları veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetleri,

b) Ar-Ge merkezi: Ar-Ge ve yenilik projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki işyerleri dâhil, kanunî veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunan ve en az elli tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden, yeterli Ar-Ge birikimi ve yeteneği olan birimleri,

c) Ar-Ge personeli: Ar-Ge faaliyetlerinde doğrudan görevli araştırmacı ve teknisyenleri,

ç) Araştırmacı: Ar-Ge faaliyetleri ile yenilik tanımı kapsamındaki projelerde, yeni bilgi, ürün, süreç, yöntem ve sistemlerin tasarım veya oluşturulması ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan en az lisans mezunu uzmanları,

d) Ar-Ge projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynı ve/veya nakdî destek tutarları, sonuca doğacak fikrî mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve Ar-Ge faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde gerçekleştirilen ve araştırmacı tarafından yürütülen projeyi,

e) Bakanlık: **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,**

f) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu: Ar-Ge merkezi, tasarım merkezi ve rekabet öncesi işbirliği projelerinin değerlendirme ve denetimini yapmak üzere 19 uncu maddeye göre oluşturulan ve sekretaryasını Bakanlığın yürüteceği Değerlendirme ve Denetim Komisyonunu,

g) Destek personeli: Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine katılan veya bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili yönetici, teknik eleman, laborant, sekreter, işçi ve benzeri personeli,

ğ) Genel Müdürlük: **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Ar-Ge Teşvikleri Genel Müdürlüğü,**

h) Girişimci: Teknogirişim sermayesi desteginden faydalanan üzere başvuran kişileri,

i) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> İşletme:** Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme

ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından desteklenen teknoloji geliştirme merkezleri ile 5746 sayılı Kanun kapsamındaki destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilecek gerçek ve tüzel kişileri,

i) İzleyici: Ar-Ge merkezi, tasarım merkezi ve rekabet öncesi işbirliği proje desteğinden yararlanan işletmelerin başvuru veya faaliyetlerinin izlenmesi, denetimi ve raporlanması amacıyla Bakanlıkça görevlendirilen alanında uzman kişileri veya akademisyenleri,

j) Kamu kurum ve kuruluşları: Kuruluş kanunlarında Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerini destekleme görevi verilen ve yılı bütçelerinde bu amaçla konulmuş ödeneği bulunan kurum ve kuruluşları,

k) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** Kamu personeli: Kamu personeline ait özlük haklarına sahip olmayanlardan geçici olarak ve proje süresiyle sınırlı olarak istihdam edilenler hariç olmak üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun eki I, II, III ve IV sayılı cetvelerde yer alan kamu idarelerinde, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı kuruluşlarda, üyelerinin tamamı köylerden oluşan birlikler dışındaki mahallî idare birliklerinde, döner sermayeli kuruluşlarda, kanunla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklar ile 5018 sayılı Kanun kapsamı dışındaki özel bütçeli kamu idarelerinde çalışan memurlar ile diğer kamu görevlileri ve diğer personeli,

l) Kanun: 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu,

m) KOSGEB: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı,

n) Rekabet öncesi işbirliği projeleri: Birden fazla kuruluşun; ölçek ekonomisinden yararlanmak suretiyle yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlayarak verimliliği artırmak ve mevcut duruma göre daha yüksek katma değer sağlamak üzere, rekabet öncesinde ortak parça veya sistem geliştirmek ya da platform kurabilmek amacıyla yürütecekleri, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine yönelik olarak yapılan işbirliği anlaşması kapsamındaki, bilimsel ve teknolojik niteliği olan projeleri,

o) Tasarım faaliyeti: Sanayi alanında ve **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** Cumhurbaşkanının uygun gördüğü diğer alanlarda katma değer ve rekabet avantajı yaratma potansiyelini haiz, ürün veya ürünlerin işlevsellliğini artırma, geliştirme, iyileştirme ve farklılaştırılmaya yönelik yenilikçi faaliyetlerin tümünü,

ö) Tasarım merkezi: Tasarım projelerini veya sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen tasarım faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere kurulan ve dar mükellef kurumların Türkiye'deki iş yerleri dâhil, kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan sermaye şirketlerinin; organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş, münhasıran yurt içinde tasarım faaliyetlerinde bulunan ve en az on tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam eden, yeterli tasarım birikimi ve yeteneği olan birimleri,

p) Tasarım personeli: Tasarım faaliyetlerinde doğrudan görevli tasarımcı ve teknisyenleri,

r) Tasarımcı: Tasarım faaliyetleri kapsamındaki projelerin gerçekleştirilmesi ve ilgili projelerin yönetilmesi süreçlerinde yer alan, üniversitelerin; mühendislik, mimarlık veya tasarım ile ilgili bölümlerinden mezun en az lisans derecesine sahip kişiler ile tasarım alanlarından herhangi birinde en az lisansüstü eğitim derecesine sahip diğer kişileri,

s) Tasarım projesi: Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak aynı veya nakdî destek tutarları, sonucta doğacak fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve tasarım faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde tasarımcı tarafından yürütülen projeyi,

ş) Teknisyen: Meslek lisesi veya meslek yüksekokullarının tasarım, teknik, fen veya sağlık bölümlerinden mezun, teknik bilgi ve deneyim sahibi kişileri,

t) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** Desteklenecek programlar: Yükseköğretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programları ile Yükseköğretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programları,

u) Teknogirişim sermayesi: Örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci, yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini ön başvuru tarihinden en

çok on yıl önce almış kişilerin, teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini, desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından desteklenmesi uygun bulunan bir iş planı çerçevesinde, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslerere dönüştürebilmelerini teşvik etmek için yapılan sermaye desteğini,

ü) Teknoloji merkezleri (Teknoloji merkezi işletmeleri): 3624 sayılı Kanun kapsamında üniversite ve araştırma merkezlerinin imkânlarından yararlanarak yeni ve ileri teknolojiye dayalı bilgilerin derlendiği, değerlendirildiği, geliştirildiği ve uygulamaya yönelik üretime hazır hâle getirilerek işletmelerin kullanımına sunulmak için kurulan veya kurdurulan Ar-Ge ve yenilik projesi sahibi işletmelerin, KOSGEB teknoloji geliştirme ve yenilik destekleri kapsamında desteklendiği teknoloji geliştirme merkezlerini (TEKMER),

v) Tek Pencere Sistemi: 20/3/2012 tarihli ve 28239 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2012/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi çerçevesinde gümrük işlemlerine konu olan eşyaya ilişkin olarak farklı kurumlarca düzenlenmesi gereken izin, onay ve belgelere ilişkin başvuruların tek bir noktaya yapılarak (e-başvuru) ilgili kuruma iletiliği ve ilgili kurumca düzenlenen belgelerin doğrudan gümrük işlemlerinde kullanılmak üzere elektronik ortamda (e-belge) gönderildiği, (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Ticaret Bakanlığı tarafından kurulan ve yürütülen sistemi,

y) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,

z) Yenilik: Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikriyle oluşturulan süreçleri ve süreçlerin neticelerini,

aa) (**Ek:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Proje Değerlendirme Komisyonu: Yönetici şirketin belirleyeceği, konusunda uzman iki üyesi öğretim elemanı, bir üyesi ise sektör uzmanı veya 15/2/2013 tarihli ve 28560 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik kapsamında lisansı olan bireysel katılım yatırımcısı olmak üzere proje ile ilişkisi olmayan en az üç üyeli komisyonu,

bb) (**Ek:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Proje ortağı: Rekabet öncesi işbirliği projeleri kapsamında projede yer alan kuruluşlardan her birini,

cc) (**Ek:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Proje yürütücüsü: Rekabet öncesi işbirliği projeleri kapsamında proje başvurusunun yapılmasından, projenin desteklenmesi, izlenmesi, sonuçlandırılması ve sonuçlarının değerlendirilmesi aşamalarında gelişme raporu, değişiklik talebi ve sonuç raporu ile gerekli olan diğer bilgi ve belgelerin Bakanlığa sunulmasından sorumlu, proje ortaklarının işbirliği anlaşması kapsamında aralarında belirledikleri proje ortağını,

çç) (**Ek:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Yönetici Şirket: 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa uygun ve anonim şirket olarak kurulan, teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetimi ve işletmesinden sorumlu olan ve Bakanlık tarafından yetkilendirilmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilen Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerine ilişkin yerindelik ve uygunluk denetimlerinin yerine getirilmesinden sorumlu teknoloji geliştirme bölgeleri yönetici şirketini,

ifade eder.

## İKİNCİ BÖLÜM

### Ar-Ge ve Yenilik Faaliyetleri ile Tasarım Faaliyetlerine İlişkin Hususlar

#### Ar-Ge ve yenilik sayılmayan faaliyetler

**MADDE 5 – (1)** Aşağıda sayılan faaliyetler, bu Yönetmeliğin uygulanmasında Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında değerlendirilmez:

a) Pazarlama faaliyetleri, piyasa taramaları, pazar araştırması ya da satış promosyonu,

b) Kalite kontrol,

c) Sosyal bilimlerdeki araştırmalar,

ç) Petrol, doğalgaz, maden rezervleri arama ve sondaj faaliyetleri,

d) İlaç üretim izni öncesinde (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Faz-1 ya da Faz-2 çalışmalarından en az biri yurt içinde gerçekleştirilemeyeceksizin yapılan Faz-3 klinik çalışmalar ile üretim izni sonrasında gerçekleştirilen klinik çalışmalar,

e) Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı,

- f) Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine yönelik olmayan şekil, renk, dekorasyon ve benzeri estetik ve görsel değişiklikleri içeren biçimsel değişiklikler,
- g) Programlama dilleri ile işletim sistemleri hariç olmak üzere, internet sitelerinin ve benzerlerinin hazırlanmasına yardımcı mevcut yazılımların kullanılması suretiyle yapılan yazılım geliştirme faaliyetleri,
- g) Yazılımlara ilişkin, bilimsel veya teknolojik ilerlemeler veya teknolojik belirsizliklerin çözümnesini içermeyen olağan ve tekrarlanan faaliyetler,
- h) Kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri,
- i) Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar,
- i) Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri,
- j) Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın yeni süreç, sistem veya ürün ortaya konulmasına hizmet etmeyen doğrudan veya gömülü teknoloji transferi,
- k) Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle geliştirilen ürüne veya sürece ilişkin fikri mülkiyet haklarının edinimi dışında bu hakların korunmasına yönelik faaliyetler.

#### **Tasarım sayılmayan faaliyetler**

**MADDE 6 – (1)** Aşağıda sayılan faaliyetler, bu Yönetmeliğin uygulanmasında tasarım faaliyeti kapsamında değerlendirilmez:

- a) Pazarlama faaliyetleri, piyasa taramaları, pazar araştırması ya da satış promosyonu,
- b) Kalite kontrol,
- c) Bir tasarım projesi kapsamında olmaksızın icat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı,
- ç) Kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri,
- d) Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlanması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar,
- e) Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri,
- f) Bir tasarım projesi kapsamında olmaksızın yeni süreç, sistem veya ürün ortaya konulmasına hizmet etmeyen doğrudan veya gömülü teknoloji transferi,
- g) Tasarım faaliyetleriyle geliştirilen ürüne veya sürece ilişkin fikri mülkiyet haklarının edinimi dışında bu hakların korunmasına yönelik faaliyetler,
- g) Paris Sözleşmesinin 2 nci mükerrer 6 nci maddesi kapsamında yer alan hükümlerin alametleri ile bu kapsam dışında kalan ancak kamuya ilgilendiren, dini, tarihi ve kültürel değerler bakımından halka mal olmuş ve ilgili mercilerin tescil izni vermediği işaretlerin, armaların, amblemlerin, nişanların veya adlandırmaların uygunsuz kullanımını içeren tasarım faaliyetleri,
- h) Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı tasarım faaliyetleri.

#### **Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcamalarının kapsamı**

**MADDE 7 – (1)** Ar-Ge ve yenilik faaliyeti ile tasarım faaliyeti kapsamında değerlendirilen harcamalar aşağıda yer almaktadır:

- a) İlk madde ve malzeme giderleri:
  - 1) Her türlü doğrudan ilk madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ara mamul, yedek parça, prototip ve benzeri giderler ile 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre amortismana tabi tutulması mümkün olmayan maddi kıymetlerin iktisabına ilişkin giderleri kapsar.
  - 2) Hammadde ve diğer malzeme stoklarından Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde fiilen kullanılan kısma ilişkin maliyetler Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcaması kapsamındadır. Bu nedenle, henüz Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanılmamış olan hammadde ve diğer malzemelere ilişkin maliyet tutarlarının stok hesaplarında; kullanılan, satılan ya da elden çıkarılanların da stok hesaplarından mahsup edilmek suretiyle izlenmesi gereklidir.
- b) Amortismanlar:
  - 1) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla iktisap edilen amortismana tabi iktisadi kıymetler için ayrılan amortismanlardan oluşur.

2) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti dışında başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizata ilişkin amortismanlar, bunların Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kullanıldığı gün sayısına göre hesaplanır.

c) Personel giderleri:

1) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla çalıştırılan Ar-Ge veya tasarım personeliyle ilgili olarak tahakkuk ettirilen ve gelir vergisi stopajı teşviki uygulaması kapsamında bulunan ücretler ile bu mahiyetteki giderlerdir. Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanında geçirilen süreye isabet eden ve **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** Cumhurbaşkanıca belirlenen sınırlar dâhilinde gelir vergisi stopajı teşviki kapsamında değerlendirilen ücretler de Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilir. **(Mülga cümle:RG-14/2/2017-29979)<sup>(1)</sup>** (...)

2) Tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşmamak üzere, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine katılan ve bu faaliyetlerle doğrudan ilişkili destek personelinin gelir vergisi stopajı teşviki uygulaması kapsamında bulunan ücretleri ile bu mahiyetteki giderler de personel gideri kapsamındadır.

3) Kısmi çalışma hâlinde, personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdığı zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınmak suretiyle bulunan ücret tutarları, Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcaması olarak dikkate alınır.

ç) Genel giderler:

1) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin kira, su, enerji, bakım-onarım, haberleşme, **(Ek ibare:RG-14/2/2017-29979)<sup>(1)</sup>** (posta, kargo, kurye ve benzeri giderler dahil) nakliye giderleri ile bu merkezlerde kullanılan makine ve teçhizata ilişkin bakım ve onarım giderleri gibi bu merkezlerde yürütülen faaliyetin devamlılığını sağlamak için yapılan giderleri kapsar.

2) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin sigorta giderleri, kitap, dergi ve benzeri bilimsel yaynlara ait giderler de bu kapsamdadır. **(Mülga cümle:RG-14/2/2017-29979)<sup>(1)</sup>** (...)

3) Ar-Ge veya tasarım merkezlerine ilişkin olarak hesaplanan kira veya amortisman, su ve enerji giderleri hariç olmak üzere çeşitli kıstaslara göre ortak genel işletme giderleri üzerinden hesaplanacak paylar bu kapsamda değerlendirilmez.

d) Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler: Normal bakım ve onarım giderleri hariç olmak üzere, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili olarak işletme dışında yerli veya yabancı diğer kurum ve kuruluşlardan alınan; mesleki veya teknik destek, test, laboratuvar **(Değişik ibare:RG-14/2/2017-29979)<sup>(1)</sup>** ve analiz hizmetleri, hukuki veya bilimsel danışmanlık hizmetleri ile bu mahiyetteki diğer hizmet alımları kapsamında yapılan ödemelerdir. Bu şekilde alınan hizmetlere ilişkin harcamalar, proje kapsamında gerçekleştirilen toplam harcama tutarının yüzde ellisini geçemez.

e) Vergi, resim ve harçlar: Doğrudan Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olan ve gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilen vergi, resim ve harçları kapsar. Doğrudan Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerinin yürütüldüğü taşınmazlar için ödenen vergiler ile benzeri vergi, resim ve harçlar bu kapsamdadır.

(2) Ar-Ge merkezlerinde yapılan bir harcamanın Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilebilmesi için bu harcamanın Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında; tasarım merkezlerinde yapılan bir harcamanın indirime konu edilebilmesi için bu harcamanın münhasıran tasarım faaliyeti kapsamında yapılmış olması esastır.

(3) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, işbirliğini oluşturan kuruluşlarca işbirliği anlaşmasında belirtilen ortak özel hesaba aktarılan tutarlar, birinci fikrada sayılan harcamalar kapsamında olmak şartıyla, harcamanın yapıldığı dönemde, katkı sağlayan kuruluşların her biri için katkıları oranında, Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcaması olarak kabul edilir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### İndirim, İstisna, Destek ve Teşvik Unsurları

#### Ar-Ge ve tasarım indirimi uygulama esasları

**MADDE 8 – (1)** Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye

desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamalarının tamamı ile Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen münhasıran tasarım harcamalarının tamamı 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılır.

(2) **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Cumhurbaşkanı**ncı belirlenen kriterleri haiz Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik veya tasarım harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yüzde ellisine kadarı yukarıdaki esaslar dâhilinde indirim konusu yapılabilir. Bu indirimden yararlanacak işletmelerin, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Cumhurbaşkanı**ncı belirlenen kriterler doğrultusunda faaliyet raporu ve ekinde Bakanlıkça istenen belgeleri ibraz etmeleri esastır.

(3) Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki hesap dönemlerine devredilir. Devredilen tutarlar, takip eden yıllarda Vergi Usul Kanununa göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

(4) Hesaplanan Ar-Ge ve tasarım indirimi, yıllık gelir ya da kurumlar vergisi beyannameleri ile geçici vergi beyannamelerinin ilgili satırına yazılır.

(5) Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlananlar, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) ve (13) numaralı bentleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (g) bentleri hükümleri ile **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> 4691 sayılı Kanunun** geçici 2 nci maddesi hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.

(6) Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamındaki harcamalar ayrıca, Vergi Usul Kanununa göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilir.

(7) Projelerin tamamlanmasına zorunlu nedenlerle imkân kalmaması veya projenin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle iktisadi kıymet oluşmaması hâllerinde, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında yapılan ve önceki yıllarda aktifleştirilmiş olan tutarlar doğrudan gider yazılır.

(8) Tamamlanmamış Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi hâlinde, devri gerçekleştiren işletmelerce aktifleştirilen tutarlar kazanç tutarının tespitinde maliyet unsuru olarak dikkate alınır. Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesini devralan işletmelerce devir tarihinden sonra proje kapsamında yapılan harcamalar Ar-Ge ve tasarım indirimine konu olur. Projenin devri için ayrıca bir bedel ödenmişse, bu bedel Ar-Ge ve tasarım indirimine konu edilemez.

(9) Tamamlanmış bir Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesini devralan işletme Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanamaz.

(10) Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcamalarının, işletmelerin diğer faaliyetlerine ilişkin harcamalarından ayrılarak, Ar-Ge ve tasarım indiriminin doğru hesaplanmasına imkân verecek şekilde muhasebeleştirilmesi zorunludur.

#### **Ar-Ge ve tasarım indiriminin uygulamasında izlenecek yöntem**

**MADDE 9 – (1)** Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak işletmeler, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi ekinde aşağıda belirtilen belgeleri bağlı bulunulan vergi dairesine verirler:

a) Kanun kapsamında ilk defa Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak olan Ar-Ge merkezlerinden "Ar-Ge Merkezi Belgesi", tasarım merkezlerinden "Tasarım Merkezi Belgesi", proje esası Ar-Ge ve tasarım indiriminden yararlanacak olanlardan ise teknik kuruluşlarca düzenlenmiş olan "Ar-Ge ve Yenilik Projesi Değerlendirme Raporu", "Tasarım Projesi Değerlendirme Raporu" veya "Rekabet Öncesi İşbirliği Projesi Değerlendirme ve Denetim Komisyonu Kararı" veya proje sözleşmesi, (Ancak, bu belgeleri daha önce vergi dairesine vermiş olup aynı kapsamında Ar-Ge ve tasarım indirimine devam eden işletmelerden, izleyen vergilendirme dönemlerinde bu belgelerin yeniden ibrazı istenmez.)

b) Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinin, teknogirişim sermayesinden yararlanan işletmeler için desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresince imzalanmış proje sözleşmesi ve eki iş planının, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ile teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinin hangi aşamada bulunduğu, bu projelerin veya iş planının uygulama durumuna

ilişkin belgeler,

c) Ar-Ge ve tasarım indirimine konu olan harcamaların ana gruplar itibarıyla yıllık tutarları ve ayrıntılı dökümünü gösteren liste,

ç) Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri, teknoloji merkezi işletmeleri, Ar-Ge ve yenilik projeleri, tasarım projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projeleri ve teknogirişim sermaye desteğiinden yararlanan işletmelerde çalışanların (**Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> projelerde görev aldığı süreler, ücretleri, gelir vergisi stopaj teşvikine konu edilen vergi tutarlarını gösteren liste ile (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> desteklenecek programlardan mezunların sayıları ve nitelikleri ile bu personele sağlanan desteğe ilişkin bilgi ve belgeler,

d) Dışarıdan alınan test, laboratuvar, analiz danışmanlık, ekspertiz ve benzeri hizmetlere ilişkin olarak, hizmet sağlayan kişi/kurum adı, T.C. kimlik no/vergi kimlik numarası, alınan hizmetin mahiyeti, fatura tarihi ve numarası, tutarı, stopaj ve KDV tutarına ilişkin liste,

e) Sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin Ar-Ge ve tasarım merkezlerince verilecek Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarlarını gösteren liste.

(2) Türkiye'nin antlaşmalarla taraf olduğu ikili ya da çok taraflı uluslararası Ar-Ge veya tasarım işbirliği programları fonlarından malî olarak desteklenen Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinin TÜBİTAK tarafından onaylanmış olması gereklidir.

(3) Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projelerinde Ar-Ge ve tasarım indiriminin uygulanabilmesi için birinci ve ikinci fíkrarda belirtilen belgeleri de içeren yeminli malî müşavir tasdik raporunun ilgili mevzuatta belirtilen süre içinde bağlı bulunulan vergi dairesine verilmesi zorunlu olup, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projeleri için yukarıda sayılan belgelerin beyannameyle birlikte ayrıca verilmesi istenilmez. Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ve rekabet öncesi işbirliği projeleri haricinde kalan projeler ve Kanun kapsamında destek ve teşviklerden yararlananlar için ayrıca yeminli malî müşavir tasdik raporu aranmaz.

(4) Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin birinci ve ikinci fíkrarda belirtilen belgelere tam tasdik raporu ekinde yer verilmiş olması durumunda, Ar-Ge ve tasarım indirimine ilişkin olarak ayrıca tasdik raporu düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

### **Kanunun 3/A maddesinde yer alan Ar-Ge indirimi**

#### **MADDE 9/A – (Ek:RG-14/2/2017-29979)**

(1) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının %100'ü, bu kapsamdaki projelerin Bakanlık tarafından Ar-Ge ve yenilik projesi olarak değerlendirilmesi şartıyla 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ve 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca kazancın tespitinde indirim konusu yapılır.

(2) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, 9/8/2016 tarihinden itibaren 5746 sayılı Kanunun 3/A maddesi kapsamında yapılan başvurularına konu yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme projeleriyle ilgili indirim uygulamasında bu maddedede yer alan hususlar dikkate alınır. 9/8/2016 tarihinden önce yapılan başvurulara konu projelerle ilgili olarak 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) numaralı bendi ile 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin 6728 sayılı Kanunla değiştirilmeden önceki hükümlerine göre Ar-Ge indiriminden faydalanzılır.

(3) Kanunun 3/A maddesi kapsamında Ar-Ge indiriminden faydalanzılmaya başlanacağı döneme ait geçici vergi beyannamesinin verileceği tarihe kadar, Ar-Ge faaliyetiyle ilgili olarak Bakanlıkça belirlenecek formata uygun şekilde projeye ilişkin hazırlanacak başvuru formu, Bakanlığa elektronik veya yazılı olarak gönderilir. Ancak bu süre içinde başvurusu yapılmayan projeler ile ilgili olarak çalışmalara başlanıp harcama yapılmakla birlikte projenin herhangi bir aşamasında başvuruda bulunulması ve projenin uygun bulunması halinde, başvuru tarihinin içinde bulunduğu geçici vergilendirme döneminin başlangıcından itibaren yapılan Ar-Ge harcamaları Ar-Ge indiriminden yararlanabilir, Ar-Ge projesi bittiğten sonra yapılan başvurular değerlendirilmeye alınmaz.

(4) Başvurusu yapılan proje, Bakanlık tarafından genel değerlendirmesi yapıldıktan sonra, bilimsel olarak incelenerek münhasıran yeni bilgi ve teknoloji arayışına yönelik olup olmadığından

tespit edilmesi için TÜBİTAK'a gönderilir. Proje, TÜBİTAK tarafından aşağıdaki hususlar çerçevesinde incelenir ve değerlendirilir:

a) TÜBİTAK tarafından ihtiyaç duyulması halinde ilave bilgi ve belgeler de istenilmek suretiyle söz konusu başvuruya incelemek üzere konusunda uzman en az iki akademisyen hakem olarak görevlendirilir.

b) Hakemler tarafından, başvuruya ilişkin incelemeler doğrultusunda değerlendirme raporları hazırlanır.

c) TÜBİTAK tarafından, değerlendirme raporları dikkate alınarak, projenin yeni bilgi ve teknoloji arayışına yönelik olup olmadığına ilişkin sonuç yazısı hazırlanır.

(5) Projeye ilişkin sonuç yazısı, ekinde değerlendirme raporları olacak şekilde, projeye ilişkin başvurunun Bakanlık tarafından TÜBİTAK'a gönderildiği tarihten itibaren en geç altmış gün içinde Bakanlığa ilettilir.

(6) İnceleme ve değerlendirmeye ilişkin giderler TÜBİTAK tarafından karşılanır.

(7) Sonuç yazısının bir örneği başvuru sahibine Bakanlık tarafından gönderilir. Başvuru sahibi, olumlu sonuç yazısının bir örneğini gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı bulunduğu vergi dairesine verir.

(8) Projeye ilişkin bütçe, süre, personel ve benzeri değişiklik talepleri ile ilgili tüm işlemler Bakanlık onayına tabidir. Bakanlık tarafından gerekli görülmesi halinde bu konularda TÜBİTAK'ın görüşü alınabilir.

(9) Kanunun 3/A maddesi çerçevesinde Ar-Ge indiriminin uygulanmasında, bu maddedede yer alan hususlar dikkate alınmak suretiyle 5746 sayılı Kanun ile 8 ve 9 uncu maddelerde kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile ilgili yer alan hüküm ve açıklamalar dikkate alınır.

(10) Hibelerin fon hesabına alınarak vergiye tabi kazancın tespitinde gelir, Ar-Ge indirimini tutarının tespitinde de Ar-Ge harcaması olarak dikkate alınmamasına ilişkin olarak 33 üncü maddedede yapılan açıklamalar, Kanunun 3/A maddesi uyarınca Ar-Ge indiriminden yararlananlar açısından da geçerlidir.

(11) Bakanlık gerekli görmesi halinde bu madde ile ilgili usul ve esas yayımlayabilir.

#### **Gelir vergisi stopajı teşvikî uygulaması**

**MADDE 10 – (1) (Değişik:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan vergiden, 1/1/2022 tarihinden önce 193 sayılı Kanunun 32 nci maddesinde düzenlenen asgari geçim indirimi, 1/1/2022 tarihinden sonra 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen asgari ücret istisnasına isabet eden vergi düşüldükten sonra kalan vergi tutarının; doktoralı olanlar ile desteklenecek programlardan birinde en az yüksek lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksan beşi, yüksek lisanslı olanlar ile desteklenecek programlardan birinde lisans derecesine sahip olanlar için yüzde doksanı ve diğerleri için yüzde sekseni, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir.

**(2) (Mülga:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>**

(3) Gelir vergisi stopajı teşvikinin hesaplanması, bu kapsamdaki personelin fiilen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdıkları zamanın toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınır. Tam zamanlı olarak çalışanların hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu teşvik kapsamında değerlendirilir. Haftalık kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma sürelerine ilişkin ücretler bu teşvikten faydalananamaz. Ar-

Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde kısmi zamanlı olarak çalışan personelin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin süreleri ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretleri gelir vergisi stopaj teşvikinin uygulamasında dikkate alınmaz.

(4) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin bu merkezlerde yürüttüğü projelerle doğrudan ilgili olmak şartıyla, proje kapsamındaki faaliyetlerin bir kısmının Ar-Ge veya tasarım merkezi dışında yürütülmesinin zorunlu olduğu durumlarda, Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetiminin onayının alınması ve Bakanlığın bilgilendirilmesi kaydıyla, merkez dışındaki bu faaliyetlere ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Cumhurbaşkanıca belirlenen kısmı ile Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde (**Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> çalışan Ar-Ge veya tasarım personelinin yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yılı, doktora yapanlar için iki yılı geçmemek üzere (**Ek ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından Bakanlığa bildirilmesi ve (**Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> şartıyla merkez dışında geçirdiği sürelerle ilişkin ücretlerin yüzde yüzünü aşmamak şartıyla (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Cumhurbaşkanıca belirlenen kısmı gelir vergisi stopajı teşvikini kapsamında değerlendirilir.

a) (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Cumhurbaşkanıca tespit edilecek faaliyetler kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezi dışında geçirilecek sürelerin proje kapsamında ve zorunlu olduğunun tevsiki ve sorumluluğu, Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimine aittir. Bu kapsamında teşvikten yararlanmış olan Ar-Ge veya tasarım personeline ilişkin liste projeler itibarıyla Bakanlığa sunulan yıllık faaliyet raporlarında bildirilir.

b) Lisansüstü eğitimde geçirilecek süre, üniversiteden onaylı ders programı dikkate alınarak ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezinin onayı ile hesaplanır. Bu hesaplamalarda lisansüstü eğitimde alınan dersler kapsamında yapılacak araştırmalar da değerlendirilir. Yüksek lisans yapanlar için bir buçuk yıllık, doktora yapanlar için iki yıllık sürelerin uygulamasında kayıt dondurma kapsamında geçen süreler dikkate alınmaz.

c) Bu madde kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezleri alanı dışında gerçekleştirilen faaliyetler ile lisansüstü eğitim kapsamında dışında geçirilen süreler, bu Yönetmelik kapsamında sağlanan indirim, destek ve teşvik unsurlarından da yararlanılır. (**Ek cümleler:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Ayrıca, Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde doktora mezunu personelin üniversitelerde Ar-Ge ve yenilik alanında ders vermesi ve bu dersin içeriğinin Ar-Ge, yenilik, teknoloji, inovasyon, girişimcilik gibi hususlarla ilgili olduğunun üniversiteler tarafından tevsik edilmesi ve ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından onaylanarak Bakanlığa bildirilmesi veya Ar-Ge ve tasarım personelinin, 4691 sayılı Kanun kapsamında kurulan teknoloji geliştirme bölgelerinde bulunan girişimcilere mentorluk yapması ve bu mentorluk faaliyetinin, teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi tarafından teşvik edilmesi ve ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından onaylanarak Bakanlığa bildirilmesi durumunda, mentorluk faaliyeti ve ders saatine karşılık gelen sürelerin toplamda haftalık 8 saati aşmamak şartıyla, bu çalışmaları gelir vergisi stopajı teşvikini kapsamında değerlendirilir. Buna ilave olarak gelir vergisi stopajı teşvikini kapsamında Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde çalışan personelin toplam sayısının veya teşvike konu edilen toplam çalışma sürelerinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla bu fikrada belirtilen durumlar haricinde bu merkezler dışında geçirilen süreler de ilgili Ar-Ge veya tasarım merkezi yönetimi tarafından Bakanlığa bildirilmesi durumunda gelir vergisi stopajı teşvikini kapsamında değerlendirilir. Cumhurbaşkanı, yüzde yirmi olarak belirlenen bu oranın belirleyeceği bölgesel ve/veya sektörel alanlarda yüzde yetmiş beşe kadar artırmaya veya tekrar kanuni oranına kadar indirmeye yetkilidir.

ç) (**Mülga:RG-14/2/2017-29979**)

(5) Gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğeri sayısı, toplam tam zaman eşdeğeri Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşamaz. Küsuratlı sayılar tama iblag edilir. Destek personelinin toplam tam zaman eşdeğeri Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşması hâlinde, brüt ücreti en az olan destek personelinin ücretinden başlamak üzere teşvik uygulanır. Brüt ücretlerin aynı olması hâlinde, ücretine gelir vergisi teşvik uygulanacak destek personeli işverençe belirlenir. Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi yöneticisi, görev tanımı ve niteliğine göre Ar-Ge personeli, tasarım personeli veya destek personeli olarak dikkate alınır.

(6) Birinci fikra kapsamında belirtilen projelerde görev alan veya işletmelerde çalışan

kamu personeli belirtilen teşvikten yararlanamaz.

(7) Muhtasar beyanname üzerinde terkin edilecek tutara ilişkin hesaplamanın, Ar-Ge veya tasarım personeli ile destek personelinin her biri için ayrı ayrı yapılması gerekmektedir. Bu hesaplamaya ilişkin bilgiler, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934) Hazine ve Maliye Bakanlığı**ncı belirlenen bildirim tablosunda gösterilir ve muhtasar beyanname ekinde ilgili vergi dairesine verilir.

### Sigorta primi desteği uygulaması

**MADDE 11 – (1)** Kamu personeli hariç olmak üzere, teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge personeli ile destek personelinin; Kanun kapsamında yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde ve tasarım merkezlerinde çalışan tasarım ve destek personelinin, Kanun kapsamındaki faaliyetleri karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı; 4691 sayılı Kanununun geçici ikinci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna tutulmuş personelin gelir vergisi istisnasının uygulandığı sürece gelir vergisinden istisna tutulan ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.**

(2) Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğer sayısı toplam tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşamaz. Küsuratlı sayılar tama iblağ edilir. Destek personelinin toplam tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısının yüzde onunu aşması hâlinde, brüt ücreti en az olan destek personelinin ücretinden başlamak üzere sigorta primi işveren hissesi teşviki uygulanır. Brüt ücretlerin aynı olması hâlinde, sigorta primi işveren hissesi teşviki uygulanacak destek personeli işverence belirlenir.

(3) Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılabilmesi için teknoloji merkezi işletmelerinin TEKMER müdürlüğünden, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından desteklenen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerinde desteği veren kamu kurum/kuruluşu veya yukarıda belirtilen vakıflardan, uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri için TÜBİTAK'tan alınan destek karar yazısı veya proje sözleşmesi, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri ile rekabet öncesi işbirliği projeleri için Bakanlıktan, teknogirişim sermaye desteği alan işletmeler için merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden alınan destek karar yazısı veya proje sözleşmesi, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ücreti gelir vergisinden istisna tutulan personel çalışıran işverenlerin, sigortalının bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetlemekle yükümlü yönetici şirketten alacakları belgeyle işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne veya Sosyal Güvenlik Merkezine yazılı olarak müracaat etmeleri şarttır.

(4) Sigorta primi işveren hissesi desteğinden, Kanunda aranılan şartların taşındığına ve bu Yönetmeliğin ilgili maddeleri gereğince destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin ilgili kurum, kuruluş veya denetimle görevli şirket tarafından düzenlenen belgenin alındığı tarihi takip eden ay başından itibaren yararlanılır.

(5) İşverenlerin, sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanabilmeleri için kapsama giren sigortalıların çalışmalarına ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Sosyal Güvenlik Kurumuna** vermeleri zorunludur. Söz konusu belgenin yasal süresi dışında verilmesi hâlinde, Kanunda belirtilen sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanılamaz.

(6) Kapsama giren sigortalılara ilişkin aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde verilmesi hâlinde, tahakkuk eden sigorta primi işveren hissesinin yarısı ile sigortalı hissesinin işverenlerce ödenip ödenmediğine bakılmaksızın, sigorta primi işveren hissesinin diğer yarısı **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Hazine ve Maliye Bakanlığı** bütçesine konulacak

ödenekten karşılanır.

(7) Sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında, bu kapsamdaki personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ayırdıkları zamanın, toplam çalışma zamanına oranı dikkate alınır.

(8) Kapsama giren personelin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili çalışmalarının (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> ışyerinin haftalık çalışma saatinin tamamını doldurması hâlinde çalışılan haftaya ilişkin hafta tatili, sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında dikkate alınır. Kapsama giren personelin ay içindeki çalışmalarının tamamının Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili olması hâlinde yıllık ücretli izin süreleri ile 2429 sayılı Kanunda belirtilen tatil günlerine isabet eden ücretler de bu destek kapsamında değerlendirilir.

(9) Sigorta primi işveren hissesi desteginden yararlanan işyerlerinin, Kanunun 4 üncü maddesi gereğince yapılacak denetimler sonucunda ya da TEKMER müdürlüğünden, yönetici şirketlerden veya resmî kurum ve kuruluşlardan veya Kanunda belirtilen vakıflardan alınacak belgelerden sigorta primi işveren hissesi desteginden yararlanabilmek için gerekli şartları taşımadıklarının anlaşılması hâlinde, daha önce (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından anlaşılmış olan sigorta primi işveren hissesi tutarları, sosyal güvenlik mevzuatının ilgili hükümleri gereğince hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zamıyla birlikte işverenlerden tahsil edilir.

(10) Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna tutulmuş personelin ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasında, Yönetmeliğin bu maddesi dışındaki diğer şartlar aranmaz. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde çalışan ve ücreti gelir vergisinden istisna olan personelin Kanun kapsamında bölge dışında gerçekleştirilen faaliyetler ile lisansüstü eğitim kapsamında dışında geçirilen sürelerle ilişkin (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Cumhurbaşkanı belirlenen oran karşılığı ücretleri de bu madde kapsamında değerlendirilir. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki yönetici şirketler bu destekten yararlanan işverenlerin ilgili mevzuata göre gerekli şartları taşıyıp taşımadığını denetlemek, şartların taşınmadığının tespiti hâlinde durumu işyerinin bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne veya Sosyal Güvenlik Merkezine on iş günü içinde bildirmekle yükümlüdür.

(11) Birinci fıkra kapsamına giren işverenlerin Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili birden fazla işyerinin olması durumunda, kapsama giren her bir işyeri için ayrı başvuru yapılır ve her bir işyeri ayrı ayrı değerlendirilir. İşyerlerinin, aynı organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş birden fazla Ar-Ge veya tasarım merkezinin bulunması durumunda, her bir Ar-Ge veya tasarım merkezi için yeni işyeri dosyası tescil edilmek suretiyle ayrı başvuru yapılır.

(12) Tamamlanmamış bir Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesini devralan işletme, gerekli şartları taşıması hâlinde sigorta primi işveren hissesi desteginden yararlanır. Buna karşın, tamamlanmış bir Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi durumunda, Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesini devralan işletme, sigorta primi işveren hissesi desteginden yararlanamaz.

(13) Hizmetleri ve ücretleri daha önce Kanuna göre bildirilmiş olan sigortalılara, işverenlerince, toplu iş sözleşmelerine istinaden ücret farkı ödenmesine karar verilmesi ve Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetleriyle ilgili çalışmalara ait ücret farklarına ilişkin ek nitelikteki aylık prim ve hizmet belgelerinin toplu iş sözleşmesinin imzalandığı ayı takip eden ayın sonuna kadar Kuruma verilmesi hâlinde, sigorta primi işveren hissesi desteginden yararlanılabilir.

(14) Birinci fıkra kapsamında belirtilen projelerde görev alan veya işletmelerde çalışan kamu personeli, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile staja tabi tutulan öğrenciler ve yurtdışında çalışanlar için, sigorta primi işveren hissesi desteginden yararlanılamaz.

(15) Kanun kapsamına giren sigortalılara ücret dışında yapılan ödemeler, Kanun kapsamında düzenlenen aylık prim ve hizmet belgesinde yer alan prime esas kazanca dâhil edilmez. Bu ödemeler, destek kapsamına girmeyen aylık prim ve hizmet belgesiyle Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir.

(16) Kanun kapsamında düzenlenen aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı tahakkuk

eden işsizlik sigortası primleri hakkında sigorta primi işveren hissesi desteği uygulanmaz.

(17) Yukarıdaki hükümler çerçevesinde doğan sigorta prim desteği tutarları, takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilir.

#### **Damga vergisi istisnası uygulaması**

**MADDE 12** – (1) Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

(2) Damga vergisi istisnasının uygulanabilmesi için; Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri, rekabet öncesi işbirliği ile Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri için başvuru yapılan ve desteği veren kamu kurumundan veya Kanunda belirtilen vakıflardan, teknoloji merkezi işletmeleri için TEKMER müdürlüğünden, uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri için TÜBİTAK'tan alınan veya bunlar tarafından onaylanan; kâğıda konu işlemin Kanun kapsamında Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetleri ile ilgili olduğunu gösteren proje önerileri bilgileri formu veya destek karar yazısı ya da proje sözleşmesi veya bu mahiyetteki belgenin işlem esnasında noter, resmî daireler, diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi işlem yapan kurum ve kuruluşlara ibraz edilmesi yeterli olup, işlem yapan kurum veya kuruluşlarda başka belge aranmaz.

(3) İşlem esnasında, söz konusu belgelerin herhangi bir sebeple ibraz edilememesi durumunda, kâğıtlara ilişkin damga vergisi ilgililere ödenir.

(4) Kanun kapsamında Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde istihdam edilen personele münhasırın bu görevleri ile ilgili olarak yapılan ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ile Kanun kapsamına giren sigortalılar için düzenlenecek aylık prim ve hizmet belgeleri için damga vergisi alınmaz.

(5) Destek ve teşvik unsurlarının amacı dışında kullanılması, şartların ihlali veya projelere yönelik değerlendirme raporlarının olumsuz olmasının tespit edilmesi hâlinde, istisna uygulamasına konu olan damga vergisi 34 üncü madde kapsamında işletmelerden tahsil edilir. İşlem esnasında istisna uygulanırken, söz konusu belgelerin ibraz edilmiş olması bu uygulamayı etkilemez.

(6) Kanun kapsamında damga vergisi istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kurum ve kuruluşlar, istisna sebebiyle ilgililerine ödettirilmeyen veya ödeme sırasında tevkif edilmeyen damga vergisine ilişkin olarak içeriği (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Hazine ve Maliye Bakanlığıncı belirlenen bildirimi, işlemin yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde ilgililerin gelir ve kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

(7) Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle, tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak düzenlenen ve istisnaya konu olan kâğıtlar ile istisnanın uygulanmasına dayanak teşkil eden belgeler, kâğıtların düzenlendiği tarihi takip eden yılın başından itibaren beş yıl muhafaza edilir ve gerektiğinde ilgili kişi ve kurumlara ibraz edilir.

#### **Gümrük vergisi istisnası**

**MADDE 13** – (1) Kanun kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri ile ilgili araştırmalarda kullanılmak üzere ithal edilen eşya, gümrük vergisi ve her türlü fondan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar ve yapılan işlemler damga vergisi ve harçtan istisnadır.

(2) Ar-Ge Merkezi veya Tasarım Merkezi Belgesine sahip işletmeler ile destek kapsamına alınmış olan rekabet öncesi işbirliği projeleri kapsamında ithal edilen eşya; Ar-Ge, yenilik veya tasarım ile ilgili faaliyetlerde kullanılmak üzere Bakanlığın uygun göreceği eşyalardan oluşur.

(3) Bu istisnadan yararlanacak ikinci fikra kapsamındaki işletmeler, başvurularını (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Ticaret Bakanlığı Tek Pencere Sistemi E-Başvuru Uygulaması üzerinden Genel Müdürlüğü gönderir.

(4) Genel Müdürlük başvuruyu değerlendirir, uygun bulması halinde söz konusu başvuruyu aynı iş günü içinde onaylayarak gümrük işlemlerinde kullanılmak üzere Tek Pencere Sistemi üzerinden (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Ticaret Bakanlığına bildirir. Genel Müdürlüğü gerekli görmesi halinde başvuru hakkında görüş almak üzere konusunda uzman en az bir izleyici görevlendirebilir.

(5) İkinci fikrada belirtilmeyen ancak Kanun kapsamındaki Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri sahibi işletmeler, desteği veren kurum veya kuruluş ya da Kanunda belirtilen vakıflara, uluslararası fonlar tarafından desteklenen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri için ise

TÜBİTAK'a başvuru yapar. İşletmeler, başvuru yaptıkları kurum veya kuruluşun belirleyeceği uygulama süreçlerine göre bu istisnadan yararlanırlır.

## DÖRDUNCÜ BÖLÜM

### Siparişe Dayalı Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Faaliyetleri, Desteklenecek Programlara Yönelik Destekler, Tasarım Desteği, Destek ve Teşvikin Kapsamı ve Öğretim Elemanlarının Görevlendirilmeleri<sup>(2)</sup>

#### Siparişe dayalı Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri

**MADDE 14 – (1)** Kanun kapsamında Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütüklere Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürütüklere tasarım faaliyetleri Kanunda belirtilen indirim, istisna, destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilir.

(2) Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak yapılan harcamaların sadece yüzde ellisi bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisi ise siparişi veren gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, Ar-Ge ve tasarım indirimini olarak dikkate alınabilir.

(3) Bu uygulama, 1/3/2016 tarihinden sonra verilen siparişler dolayısıyla ortaya çıkacak Ar-Ge ve tasarım indirimleri için geçerlidir.

(4) Sipariş verenin gelir ve kurumlar vergisi mükellefiyetinin olmaması halinde Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilir. Bu kapsamda, Türkiye'de verilen gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde Ar-Ge ve tasarım indirim hakkına sahip olmayan kişilerce verilen sipariş üzerine yapılan projelerde, indirim hakkının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından kullanılır. Sipariş verenler, Ar-Ge ve tasarım indirimini ile sipariş verilmesine ilişkin kâğıtlara ait damga vergisi istisnası dışında kalan bu Kanun kapsamındaki diğer teşvik ve destek unsurlarından yararlanamaz.

(5) Her bir geçici vergilendirme ve hesap dönemi itibarıyla yararlanılabilen toplam Ar-Ge ve tasarım indirimini tutarının yarısı, Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi tarafından beyanname verme sürelerinin başlangıcından önce siparişi verene yazılı olarak bildirilir.

#### Desteklenecek programlara yönelik destekler (Değişik başlık:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>

**MADDE 15 – (1) (Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** Desteklenecek programlardan en az lisans derecesine sahip Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerine, bu personelin her birine ödedikleri aylık ücretin o yıl için uygulanan asgari ücretin aylık brüt tutarı kadarlık kısmı, kamu personeli hariç olmak üzere iki yıl süreyle, Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

(2) Bu kapsamda her bir Ar-Ge merkezinde destekten yararlanacak personel sayısı, ilgili ayda Ar-Ge merkezinde istihdam edilen toplam personel sayısının yüzde onunu geçemez. Bu sayının küsüratlı çıkması halinde tama iblağ edilir.

(3) (Değişik:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Bu destekten yararlanılması için istihdam edilecek yüksekokretim kurumlarının matematik, fizik, kimya ve biyoloji lisans programlarından mezun personelin 1/3/2016 (dahil), Yüksekokretim Kurulundan alınan görüş üzerine Bakanlıkça belirlenecek diğer programlardan mezun personelin ise 3/2/2021 (dahil) tarihinden sonra işe alınması ve ilgili işletmede ilk kez istihdam edilmesi esastır.

(4) İşletme, bu destek kapsamında istihdam ettiği personelin işe alınması ve işten ayrılması durumları ile ilgili hususları Bakanlığa yazılı veya elektronik ortamda bildirmekle yükümlüdür.

(5) Bu desteği ilişkin yapılacak ödemeler, destek kapsamındaki personele ilişkin sigorta prim gün sayısı dikkate alınarak Bakanlıkça aylık dönemler halinde gerçekleştirilir.

(6) Bu madde kapsamında ödemelerin yapılabilmesi için, yukarıdaki şartların sağlandığını ve işletme tarafından ilgili personele dönem ücretlerinin ödendiğini gösteren raporun Bakanlığa sunulması gereklidir. Bakanlıkça uygun görülen tutar, raporun teslim edildiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar işletmenin bildirdiği banka hesabına ödenir.

(7) Bu desteği ilişkin tanzim edilecek raporda bulunması gereken asgari bilgiler ile diğer hususlar, Bakanlıkça belirlenir.

(8) Bakanlık tarafından ödenen destek tutarı, işletme açısından 33 üncü maddede belirtilen özel fon uygulamasına tabi tutulur.

#### Tasarım (Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> desteği

**MADDE 16 –** (1) Türk Tasarım Danışma Konseyinin önerileri doğrultusunda Bakanlık tarafından belirlenen kriterleri haiz tasarım yarışmalarında sergilenen tasarımların (**Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> giderleri, Bakanlık bütçesine konulacak ödenek imkânları çerçevesinde geri ödemesiz olarak desteklenebilir.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlar Bakanlıkça hazırlanan Tasarım (**Mülga ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Desteği Uygulama Usul ve Esaslarında belirtilir.

#### **Destek ve teşvikin kapsamı**

**MADDE 17 –** (1) Kanun kapsamındaki indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlananlar; Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) ve (13) numaralı bentleri, Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ğ) bentleri hükümleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi hükümlerinden ayrıca yararlanamazlar.

#### **Öğretim elemanlarının görevlendirilmeleri**

**MADDE 18 –** (1) Öğretim elemanlarından Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde gerçekleştirilen faaliyetlerde araştırmacı, tasarımcı ya da idari personel olarak hizmetine ihtiyaç duyulanlar, üniversite yönetim kurullarının izniyle tam zamanlı veya yarı zamanlı olarak görevlendirilebilirler.

(2) Tam zamanlı görevlendirme için herhangi bir üniversitede altı yıllık tam zamanlı olarak çalışmak gerekmekte olup, görevlendirme süresi her altı yıl sonrasında bir yıldır.

(3) Yarı zamanlı görev alan öğretim elemanlarının bu hizmetleri karşılığı elde edecekleri gelirler, üniversite döner sermaye kapsamı dışında tutulur.

(4) Tam zamanlı olarak görevlendirilecek personele kurumlarda aylıksız izin verilir ve kadroları ile ilişkileri devam eder. Bu şekilde aylıksız izne ayrılanlardan, önceki görevleri sebebiyle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi veya geçici 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı veyahut iştirakçı sayılanların aylıksız izne ayrıldığı tarihi takip eden on beş gün içerisinde talepte bulunmaları halinde; aylıksız izinli sayıldıkları ve buralarda çalıştırıldıkları sürece aynı kapsamda sigortalılık veya iştirakçılık ilişkisi devam eder. Bu şekilde aylıksız izne ayrılanlardan;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için önceki kadroları için tespit edilen sigorta primine esas kazanç unsurları esas alınmak suretiyle ilgili aya ilişkin olarak hesaplanacak sigorta primi çalışan hissesi ile genel sağlık sigortası primi çalışan hissesi tutarı kendilerince, sigorta primi işveren hissesi ile genel sağlık sigortası primi işveren hisseleri görev yaptıkları işverenleri tarafından,

b) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında iştirakçı sayılanlar için önceki kadroları için tespit edilen emekli keseneğine esas aylık unsurları esas alınmak suretiyle ilgili aya ilişkin olarak hesaplanacak kişi keseneği kendilerince, kurum karşılıkları ile genel sağlık sigortası primlerinin tamamı görev yaptıkları işverenleri tarafından,

odenir.

(5) Prim ödeme yükümlülüğü görevlendirildikleri işverene aittir. İlgililerin bu şekilde aylıksız izinde geçirdikleri süreler önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle emekli keseneğine esas aylık unsurlarının veya sigorta primine esas kazanç unsurlarının tespitinde dikkate alınır.

(6) Bunlara aylıksız izin dönemindeki söz konusu çalışma süreleri için görev yaptıkları işveren tarafından kidem tazminatı ödenmez ve bu süreler emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınır. 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 nci maddesinin bu maddede yer alan düzenlemelere aykırı hükümleri uygulanmaz.

### **BEŞİNCİ BÖLÜM**

#### **Değerlendirme ve Denetim Komisyonu, Ar-Ge Merkezleri ve Tasarım Merkezlerine İlişkin Hususlar**

##### **Değerlendirme ve Denetim Komisyonu**

**MADDE 19 –** (1) Ar-Ge merkezi, tasarım merkezi ve rekabet öncesi işbirliği projelerinin değerlendirme ve denetimi, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından yapılır.

(2) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu aşağıda belirtilen beş üyeden oluşur.

a) **(Değişik ibare:RG-2/12/2020-31322)** Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecek bir üye,

b) (Değişik:RG-2/12/2020-31322) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenecek bir üye,

c) Bakanlıkça alanlarında uzmanlığı bulunan öğretim üyeleri arasından, başvurusu değerlendirilecek veya denetimi yapılacak merkezin ya da rekabet öncesi işbirliği projesinin ilgili olduğu konuya göre Bakanlık tarafından seçilecek iki üye,

ç) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) meclis veya sektör temsilcileri, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) meclis veya sektör temsilcileri, Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ile kanunla kurulan vakıflar veya meslek odalarının yönetici veya temsilcileri arasından başvurusu değerlendirilecek veya denetimi yapılacak merkezin ya da rekabet öncesi işbirliği projesinin ilgili olduğu konuya göre Bakanlıkça görevlendirilecek bir üye.

(3) Bakanlıkça, Ar-Ge merkezi, tasarım merkezi veya rekabet öncesi işbirliği projesi ile ilgili başvuru, izleme ya da denetim faaliyetleri için alanında uzmanlığı olan en az iki kişi izleyici olarak görevlendirilir. Başvuruların incelenmesi amacıyla görevlendirilen izleyiciler başvurunun kabul edildiği yılı takip eden yılın sonuna kadar, aynı merkezin faaliyetlerinin ya da projenin izlenmesi ve denetlenmesinde görevlendirilemezler.

(4) Rekabet öncesi işbirliği projesi başvuruları ile Ar-Ge merkezi ve tasarım merkezi başvurularının incelenmesi ya da faaliyetlerinin izlenmesi ile görevlendirilen izleyiciler, yerinde fiili inceleme ve denetlemeler yaparak hazırladıkları raporu Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunarlar.

(5) Ar-Ge Merkezleri ve Tasarım Merkezlerinde yürütülen her bir Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesi, Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunulmak üzere görevlendirilen izleyiciler tarafından yerinde incelenerek raporlanır.

(6) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu, Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezine ilişkin kararını bu merkezlerde yürütülen faaliyetlerin tamamını; rekabet öncesi işbirliği projesine ilişkin kararını ise proje kapsamındaki faaliyetleri dikkate alarak verir.

(7) (Değişik:RG-2/12/2020-31322) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen üye başkanlığında toplanır.

(8) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu en az dört üyenin katılımıyla toplanır ve üç üyenin aynı yöndeği oyuya karar alır.

#### **Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezleri**

**MADDE 20 –** (1) Kanunda öngörülen destek ve teşviklerden yararlanmak üzere Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi almak için yapılan başvurularda aşağıda belirtilen asgari şartlar aranır.

a) Ar-Ge merkezlerinde en az Elli ya da (Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen sayıda tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam edilmesi,

b) Tasarım merkezlerinde ise en az on ya da (Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen sayıda tam zaman eşdeğer tasarım personeli istihdam edilmesi,

c) Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezlerinin Kanun kapsamındaki Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerinin yurt içinde gerçekleştirilmesi,

c) Başvuru yapan işletmenin; yeterli Ar-Ge veya tasarım yönetimi ile teknolojik varlıklar, insan kaynakları, fikri haklar, proje ve bilgi kaynakları yönetim yeteneği ve kapasitesinin bulunması,

d) Ar-Ge merkezi ve tasarım merkezlerinde çalışan personelin, bu merkezlerde çalıştığını fiziki kontrolünü yapacak mekanizmaların bulunması,

e) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin konusu, süresi, bütçesi ve personel ihtiyacı tanımlanmış program ve projelerinin bulunması,

f) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş ve tek bir yerleske veya fiziki mekân içinde yer olması,

g) Ar-Ge veya tasarım merkezlerinin Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulması halinde, bu merkezlerde yürütülen faaliyetlere ilişkin olarak sadece Kanunda yer alan destek ve teşvik hükümleri uygulanır.

(2) İşletmelerin, organizasyon yapısı içinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş birden fazla

Ar-Ge veya tasarım merkezinin bulunması durumunda, her Ar-Ge veya tasarım merkezi için ayrı başvuru yapılır.

(3) Münhasıran Ar-Ge veya tasarım faaliyetinde bulunmak üzere Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi kuracak işletmeler için Türkiye'de ayrıca üretim ya da ticaretle iştirgal eden bir işyerinin olması şartı aranmaz.

(4) (**Değişik:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> Ar-Ge merkezleri veya tasarım merkezlerinde, 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde, yabancı uyruklu Ar-Ge veya tasarım personeli çalıştırılabilir. Bu fıkra kapsamında çalışacak yabancıların çalışma izni başvuruları, bu kişileri çalıştıracak işletmelerce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılır ve Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda karara bağlanır.

#### **Ar-Ge merkezi ve tasarım merkezlerinin başvuru, izleme ve denetimi**

**MADDE 21 – (1)** Destek ve teşviklerden yararlanmak isteyen işletmeler, başvurularını yazılı veya elektronik ortamda Bakanlığa yapar.

(2) Bakanlık, başvuru formu ve ekinde aranılacak belgeler, bunların şekil ve içeriği ile başvuruda izlenecek yöntemler ve diğer hususlarla ilgili olarak düzenleme yapmaya yetkilidir.

(3) Bakanlık başvuru dosyasını herhangi bir eksikliğin olup olmadığı bakımından beş iş günü içinde inceler. Başvuru dosyasında eksiklik tespit edilmesi halinde bu eksiklikler işletmeye bildirilir ve bildirim tarihinden itibaren en geç on beş iş günü içinde işletme tarafından bu eksikliklerin tamamlanması istenir. Süresi içerisinde eksikliği giderilmeyen Ar-Ge veya tasarım merkezi başvurusu Bakanlıkça reddedilir.

(4) Bakanlık incelemesi sonucunda herhangi bir eksiklik tespit edilmeyen veya yapılan bildirim sonucu işletme tarafından eksiklikleri giderilen başvuru dosyası, Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunulur.

(5) Başvuru, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından; en geç otuz iş günü içinde değerlendirilip karara bağlanır. Kararın olumlu olması hâlinde düzenlenen karar tutanağı, Bakanlık tarafından Gelir İdaresi Başkanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve başvuru sahibi işletmeye beş iş günü içinde bildirilir. Kararın olumsuz olması hâlinde ise sonuç, işletmeye yazılı olarak bildirilir.

(6) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından Ar-Ge veya tasarım merkezi başvurusu olumlu olarak değerlendirilen işletmenin Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi, Bakanlık tarafından verilir.

(7) Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi almaya hak kazanan işletme, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu karar tutanağının düzenlendiği tarihten itibaren Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşviklerden yararlanır.

(8) Ar-Ge merkezlerinde veya tasarım merkezlerinde, yürütülen faaliyetlere ilişkin faaliyet raporu, takvim yılını kapsayacak şekilde ve takip eden yılın en geç Mayıs ayı içinde Bakanlığa yazılı veya elektronik ortamda sunulur.

(9) Bakanlık, faaliyet raporunun şekil ve içeriği açısından ön incelemesini yapar, eksik bilgi ve evrak bulunması hâlinde, tespit edilen eksiklikler işletme tarafından tamamlanarak en geç on iş günü içinde Bakanlığa yazılı veya elektronik ortamda sunulur.

(10) Ar-Ge merkezleri veya tasarım merkezlerinin izleme faaliyetine ilişkin işlemler her yıl için takip eden yılın Haziran ayından takvim yılı sonuna kadarki süre içerisinde tamamlanır.

(11) Ar-Ge merkezleri ile tasarım merkezleri Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından en geç (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> üç yılda bir denetlenir.

(12) Ar-Ge merkezlerinde veya tasarım merkezlerinde Değerlendirme ve Denetim Komisyonu değerlendirme sonucunda, denetimde tespit edilen eksiklik ve ihlalin ölçüsüne göre Ar-Ge Merkezi belgesi veya tasarım merkezi belgesi Bakanlık tarafından iptal edilir veya eksikliklerin giderilmesi için üç ayı geçmemek üzere ilgili işletmeye süre verilir. Bu süre içinde işletme, sağlanan destek ve teşviklerden yararlanamaz.

(13) Ar-Ge merkezlerinde veya tasarım merkezlerinde tespit edilen eksiklikler verilen süre içinde giderilmediği takdirde işletmeye verilen Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi Bakanlık tarafından iptal edilir. İşletme, şartların ihlal edildiği tarihten itibaren Kanunda öngörülen destek ve teşviklerden yararlanamaz. Ancak, verilen süre içinde eksikliklerin giderilmesi halinde; Değerlendirme ve Denetim Komisyonunun verilen süre içerisinde toplanarak olumlu karar vermesi durumunda, kararın verildiği tarihten; Komisyonun verilen

süre içerisinde toplanamaması ve daha sonraki bir zamanda toplanarak olumlu karar alması durumunda ise eksikliklerin giderilmesi için verilen sürenin bittiği tarihten itibaren işletmeler, Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden yararlanmaya devam eder.

(14) Ar-Ge veya tasarım merkezinin 20 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen temel şartları yitirdiğinin tespit edilmesi hâlinde ise Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi Bakanlık tarafından iptal edilir.

(15) Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi iptal edilen işletmeler belgenin iptalini müteakip en erken bir yıl sonra Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi başvurusu yapabilirler.

(16) Bu denetimler sırasında gerekli şartları taşımadığı tespit edilen merkezlerin durumu Bakanlık tarafından on iş günü içinde Gelir İdaresi Başkanlığına ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bildirilir.

(17) Kurulan birimlerin Ar-Ge veya tasarım merkezi olma şartını kaybetmeleri, bu Yönetmelikte belirtilen şartları ihlal etmeleri veya destek ve teşviklerin amacı dışında kullanılması hâlinde, şartların kaybedildiği, ihlalin gerçekleştiği veya destek ve teşviklerin amacı dışında kullanıldığı tarihten itibaren işletmeler Kanunla Ar-Ge veya tasarım merkezlerine sağlanan destek ve teşviklerden yararlanamazlar.

(18) Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezlerine ilişkin başvuru, izleme ve denetimler, Bakanlıkça belirlenen formlar kullanılarak ve inceleme kriterleri esas alınarak yapılır.

(19) Bakanlıkça gerekli görülmesi hâlinde Değerlendirme ve Denetim Komisyonunda görev verilen üyeleri, Ar-Ge merkezleri, tasarım merkezleri veya rekabet öncesi işbirliği projelerinin başvuru veya faaliyetlerini yerinde değerlendirmek üzere görevlendirilebilir.

#### **Ar-Ge ve tasarım projelerinin yönetici şirkət tarafından denetlenmesi**

##### **MADDE 21/A- (Ek:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>**

(1) Bakanlık gerek görmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik ve tasarım projelerinin denetimlerini yapmak üzere en az bir yıl faaliyette bulunan teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetici şirketlerini görevlendirebilir.

(2) Yönetici şirkət tarafından gerçekleştirilecek faaliyet dönemindeki Ar-Ge veya tasarım merkezlerine ilişkin Ar-Ge veya tasarım projelerinin başvuru denetleme süreçleri, Bakanlıkça belirlenen format kullanılarak 5746 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatı kapsamında gerçekleştirilir.

(3) Yönetici şirkət proje başvuru dosyasını herhangi bir eksikliğin olup olmadığı bakımından on iş günü içinde inceler. Başvuru dosyasında eksiklik tespit edilmesi halinde bu eksiklikler işletmeye bildirilir ve bildirim tarihinden itibaren en geç yirmi iş günü içinde işletme tarafından bu eksikliklerin tamamlanmasını ister. Süresi içerisinde eksikliği giderilmeyen Ar-Ge veya tasarım merkezine ait proje başvurusu yönetici şirketin ön inceleme görüşü ile birlikte Bakanlığa bildirilir.

(4) Yönetici şirketin incelemesi sonucunda herhangi bir eksiklik tespit edilmeyen veya yönetici şirkətçe yapılan bildirim sonucu işletme tarafından eksiklikleri giderilen Ar-Ge veya tasarım projeleri başvuru dosyası, en geç yirmi iş günü içerisinde yönetici şirketin belirleyeceği Proje Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenir ve Bakanlıkça verilecek nihai karara esas teşkil etmek üzere karara bağlanır.

(5) Ar-Ge veya tasarım merkezi, olumlu ya da olumsuz sonuçlanan Ar-Ge veya tasarım projelerinin başvuru denetleme faaliyetlerine ilişkin bilgi ve belgeleri en geç on iş günü içerisinde Bakanlığın ilgili portalına eksiksiz bir şekilde yüklemelidir.

(6) Ar-Ge veya tasarım merkezi aynı proje için bir defadan fazla yönetici şirket başvurusu yapamaz.

(7) Bakanlık, yönetici şirket tarafından bu Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilecek iş ve işlemlerde uygulanacak ücretlendirmeye yönelik tavan fiyat belirleme yetkisine sahiptir.

(8) Bakanlık gerek görmesi halinde bu Yönetmelik kapsamında teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetici şirketleri tarafından gerçekleştirilecek Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleriyle ilgili proje denetimlerine yönelik düzenleme yapmaya yetkilidir.

#### **Ar-Ge merkezi ve tasarım merkezlerindeki değişiklikler ve mücbir sebepler**

**MADDE 22 – (1)** Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesine sahip işletmelerin, tür veya unvan değişikliği, devir, birleşme, tam bölünme, kısmi bölünme işlemleri ile adres değişikliği ve ek fiziki alan taleplerine ilişkin bilgiler, işletme tarafından Bakanlığa

bildirilir.

a) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** Bakanlığın gerekli görmesi halinde, yukarıda belirtilen değişikliklerle ilgili olarak Bakanlıkça yerinde inceleme yapılabilir veya bu amaçla en az bir izleyici görevlendirilebilir.

b) Yukarıda belirtilen değişikliklere ilişkin bildirimde bulunan işletme, organizasyon yapısı içinde 20 nci maddenin birinci fıkrası kapsamında belirtilen şartları sağlaması ve devam ettirmesi koşuluyla Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi için yeniden başvuru yapmaksızın Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşviklerden, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu onayı esas alınarak yararlanmaya devam eder. Tür veya unvan değişikliklerinde karar Bakanlıkça verilir.

(2) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek hallerin ortaya çıkması durumunda, bu haller sona erinceye kadar Ar-Ge Merkezi Belgesi veya Tasarım Merkezi Belgesi sahibi işletme, Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden yararlanamaz. Bu hallerin sona erdiğinin işletme tarafından bildirilmesini müteakip, Bakanlık tarafından yerinde yaptırılacak denetim sonucunda Değerlendirme ve Denetim Komisyonu onayı esas alınarak işletme, Ar-Ge veya tasarım merkezi için yeniden başvuru yapmaksızın, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu kararının alındığı tarihten itibaren Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden yararlanmaya devam eder.

#### **Tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personel sayısı hesabına ilişkin hususlar**

**MADDE 23 – (1)** Ar-Ge veya tasarım merkezinde çalışan tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısı; çalışan personelinin, çalışma sürelerine göre üç aylık dönemler itibarıyla toplam çalışma süresinin, bir kişinin üç aylık tam zamanlı çalışma süresine bölünmesi suretiyle hesaplanır. Haftada kırk beş saatin üzerindeki ve ek çalışma süreleri bu hesaplamada dikkate alınmaz. Üçer aylık dönemler, Ar-Ge veya tasarım merkezini bünyesinde bulunduran işletmenin geçici vergilendirme dönemleridir.

(2) Ar-Ge veya tasarım merkezleri dışında gerçekleştirilen ve gelir vergisi stopajı teşvikine konu olan süreler ile öğretim elemanlarından Ar-Ge veya tasarım merkezlerinde tam zamanlı görevlendirilenlerin geçirdikleri süreler, tam zaman eşdeğer Ar-Ge veya tasarım personeli sayısı hesaplamasında dikkate alınır.

(3) Ar-Ge merkezi bulunan işletmeler, bu merkezlerde çalışan personel listesini her bir ay bazında ayrı ayrı olmak üzere, geçici vergilendirme dönemlerini izleyen ayın sonuna kadar bağlı bulundukları vergi dairesine ve ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne veya Sosyal Güvenlik Merkezine verirler.

(4) Herhangi bir üç aylık dönemde asgari Ar-Ge veya tasarım personeli çalışma şartını ihlal eden işletmeler, şartların ihlal edildiği tarihten tekrar sağlandığı tarihe kadar Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşviklerden yararlanamazlar.

#### **ALTINCI BÖLÜM**

#### **Rekabet Öncesi İşbirliği Projelerine İlişkin Hususlar**

##### **Rekabet öncesi işbirliği projelerinin kapsamı**

**MADDE 24 – (1)** Bakanlıkça ilan edilen teknoloji alanlarında yer alan rekabet öncesi işbirliği projeleri destek kapsamında değerlendirilir.

(2) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde birden fazla kuruluşun yer olması zorunludur. İşbirliği anlaşmasında yer alan proje ortaklarından birisi **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** proje yürütücüsü olarak belirlenir.

(3) Her bir rekabet öncesi işbirliği proje bütçesinin en fazla yüzde ellisine kadarlık kısmı, Bakanlık bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere geri ödemesiz olarak desteklenebilir.

##### **Rekabet öncesi işbirliği projelerinin başvuru şekli ve destek süresi**

**MADDE 25 – (1)** Rekabet öncesi işbirliği proje başvuruları Bakanlıkça ilan edilen çağrı döneminde yapılır.

(2) Başvurusu değerlendirilecek projelerin teknoloji alanları, bütçeleri ve destek oranları gibi hususlar her çağrı dönemi için Bakanlıkça ilan edilir.

(3) Başvurular proje yürütücüsü tarafından yazılı veya elektronik ortamda Bakanlığa yapılır.

(4) Bakanlık, başvuru dosyasının şekil ve içeriği açısından beş iş günü içinde ön incelemesini yapar. Başvuru dosyasında eksiklik tespit edilmesi halinde bu eksiklikler proje yürütücüsüne bildirilir ve bildirim tarihinden itibaren on beş iş günü içerisinde eksikliklerin

tamamlanması istenilir. Süresi içerisinde eksikliği giderilmeyen rekabet öncesi işbirliği proje başvurusu Bakanlık tarafından reddedilir.

(5) Bakanlık incelemesi sonucunda herhangi bir eksiklik tespit edilmeyen veya yapılan bildirim sonucu proje yürütücüsü tarafından eksiklikleri giderilen başvuru dosyası, Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunulur.

(6) Eksiklikleri giderilen veya eksikliği bulunmayan başvurular, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından değerlendirilip karara bağlanır ve karar beş iş günü içerisinde proje yürütücüsüne yazılı olarak bildirilir. Kararın olumlu olması hâlinde, bildirim tarihinden itibaren otuz iş günü içerisinde işbirliği anlaşmasında yer alan proje ortakları ile Bakanlık arasında sözleşme imzalanır. Sözleşme tarihinden itibaren işletmeler, Kanun kapsamında sağlanan destek ve teşvik unsurlarından yararlanır.

(7) Kararın bildirim tarihinden itibaren otuz iş günü içerisinde sözleşmesi yapılmayan projeler iptal edilmiş sayılır.

(8) Desteklenmesi uygun bulunan ve sözleşme yapılan projeler için durum Bakanlık tarafından, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumuna sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren beş iş günü içerisinde bildirilir.

(9) Rekabet öncesi işbirliği projelerinin destek süresi en fazla **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> kırk sekiz** aydır. Ancak proje yürütücüsü tarafından ek süre talep edilmesi ve Bakanlıkça uygun görülmesi hâlinde en fazla altı ay ek süre verilebilir.

(10) **(Ek:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** Proje süresi veya teknolojik kazanım açısından ihtiyaç duyulması halinde, projeler, fazlar veya ilişkili alt projeler halinde desteklenebilir. Bu durumda, proje fazlarının ve alt projelerinin planlandığı bir proje yol haritası ile en az bir faz veya alt proje için detaylı proje planı başvuru aşamasında Bakanlığa sunulur. Proje yol haritası kapsamındaki diğer proje fazları veya alt projeler için detaylı proje planları ise, proje yol haritasında öngörülen takvimde Bakanlığa sunulur. Sunulan proje fazları veya alt projeler için, bu madde kapsamındaki başvuru inceleme ve değerlendirme süreci işleştirilir.

#### **Rekabet öncesi işbirliği projelerinin izlenmesi ve destek ödemesi**

**MADDE 26 – (1)** Sözleşme tarihinden itibaren projenin izleme süreci başlar. İzleme süreci başlayan projelerde, proje yürütücüsü tarafından **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> proje destek sözleşmesinin imzalandığı tarihten itibaren altı aylık dönemler** halinde hazırlanan gelişme raporları dönemin bitimini takip eden ay içerisinde Bakanlığa sunulur.

(2) Gelişme raporu doğrultusunda projenin dönemsel izlenmesine ilişkin izleme raporu; konusunda uzmanlığı olan ve Bakanlıkça görevlendirilen en az iki izleyici tarafından hazırlanır ve Değerlendirme ve Denetim Komisyonuna sunulur.

(3) Desteklenmesi uygun bulunan **(Ek ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> projelere ilişkin değişiklik talepleri ile** projelerin sonuçlandırılması, durdurulması veya iptal edilmesi kararı, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından verilir. Değerlendirme ve Denetim Komisyonu, izleme raporlarını en fazla yirmi iş günü içinde inceleyerek projenin devamı ya da iptali yönünde karar verir.

(4) Değerlendirme ve Denetim Komisyonu değerlendirme sonucunda, projenin rekabet öncesi işbirliği niteliğini kaybettiğinin tespit edilmesi hâlinde, proje sözleşmesi Bakanlık tarafından iptal edilir.

(5) **(Değişik:RG-14/2/2017-29979)<sup>(1)</sup>** Proje kapsamında yapılan harcamalara ilişkin Bakanlıkça gerçekleştirilecek ödemelerin, dönemsel izlemeyi müteakip dönemlerde yapılması esastır. Ancak proje ortakları tarafından talep edilmesi halinde, proje kapsamındaki harcamalara ilişkin Bakanlıkça gerçekleştirilecek ödemeler, proje destek sözleşmesinde ilgili dönem için öngörülen destek tutarının %20'sini geçmemek üzere dönemsel ödemelerden önce teminat karşılığında ön ödeme şeklinde yapılabilir.

#### **Rekabet öncesi işbirliği projelerinin uygulama süreci**

**MADDE 27 – (1)** Rekabet öncesi işbirliği proje faaliyetlerine ilişkin yerindelik ve uygunluk denetimleri Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından gerçekleştirilir.

(2) Rekabet öncesi işbirliği projelerinin başvuru, değerlendirme, izleme ve denetim, ödeme, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> sonuçlandırılması, durdurulması, iptal edilmesi, bunlara ilişkin süreçler** ile destek kalemleri, sözleşmede yer alacak hususlar ve uygulamaya ilişkin iş ve işlemler, Bakanlıkça hazırlanan Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri Uygulama Usul ve

Esaslarında belirtilir.

(3) Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, işbirliğini oluşturan (**Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934**)<sup>(3)</sup> proje ortaklarının bu işbirliğine yaktıkları katkılar, işbirliği anlaşmasında belirtilen ortak özel bir hesapta izlenir.

(4) Ortak özel hesaba aktarılan tutarlar, başka bir amaç için kullanılamaz. Proje hesabında toplanan tutarlar, özel hesabı açan işletmenin kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınmaz.

(5) Bakanlık tarafından ödenecek destek tutarı, işbirliğini oluşturan işletmeler açısından projeye katkıları oranında, 33 üçüncü maddede belirtilen özel fon uygulamasına tabi tutulur.

## **YEDİNCİ BÖLÜM**

### **Teknogirişim Sermayesi Desteği, Teknoloji Merkezleri ve Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Projelerine İlişkin Hususlar**

#### **Teknogirişim sermayesi desteği**

**MADDE 28** – (1) Teknogirişim sermayesi destegine, örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci, yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini ön başvuru tarihinden en çok on yıl önce almış kişiler başvurabilir.

(2) Birinci fıkarda belirtilen "bir yıl içinde mezun olabilme" şartının; ilgili üniversitenin yetkili birimlerince teknogirişim sermayesi desteği için talepte bulunulan merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi adına düzenlenen bir yazıyla, "ön başvuru tarihinden en çok on yıl önce alma" şartının ise ilgili üniversitelerce verilen çıkış belgesiyle veya diplomayla tevşik edilmesi gereklidir.

(3) Destekten, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından kabul edilmiş iş planına uygun biçimde ve destek başvurusundan sonra ihdas edilmiş ve girişimcinin münferiden veya müşterek temsil ve ilzama yetkili olduğu işletme yararlanabilir.

(4) Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerince, üçüncü fıkarda belirtilen şartları taşıyan işletmelere bir defaya mahsus olmak üzere, teminat alınmaksızın ve hibe olarak Kanunun 3 üçüncü maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen tutara kadar teknogirişim sermayesi desteği verilebilir.

(5) Teknogirişim sermaye desteginden yararlanan işletmelere ait Ar-Ge ve yenilik projelerinin kamu kurum ve kuruluşlarında ya da kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflarca desteklenmesi durumunda, teknogirişim sermayesi olarak verilen destek tutarı, Ar-Ge ve yenilik projesi harcamalarından veya desteginden indirilmez.

(6) Destek kararını veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi bir işletmeye verilecek hibe şeklindeki sermaye destegini taksitlere bölebilir, destek ödemelerinin yapılması için çeşitli başarı ölçütlerinin yerine getirilmesini şart koşabilir, öncelikli olarak destekleyeceğim teknolojik alanlar belirleyebilir.

(7) Kanun kapsamında, yılı bütçesinde Ar-Ge ve yenilik harcamalarının desteklenmesi amacıyla hibe şeklinde ödeneği bulunan merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin tümü tarafından yapılan ödemelerin toplamı, her takvim yılı için Kanunun 3 üçüncü maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen tutarı aşamaz. Bu husus merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması ve uygulanması esnasında dikkate alınır ve izlenir.

(8) Dördüncü ve yedinci fíralarda belirtilen maktu tutarlar, takip eden yıllarda Vergi Usul Kanununa göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle dikkate alınır.

(9) Teknogirişim sermayesi desteginden faydalananlara, bu desteğe konu projelerinin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin beyan edilen gelirin veya kurum kazancının yüzde onunu ve öz sermayenin yüzde yirmisini aşmayan kısmı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi uyarınca beyan edilen gelirin ve Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır. İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 Türk Lirasını aşamaz. İndirim uygulamasından geçici vergi dönemleri itibarıyla da yararlanılabilir.

(10) Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteginin, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından kabul edilmiş iş planına uygun biçimde ve destek başvurusundan sonra ihdas edilmiş ve girişimcinin münferiden veya müşterek

temsil ve ilzama yetkili olduğu işletmeye sermaye desteğini sağlayan mükelleflerce kuruluşunda veya sonrasında ortak olmak ve sermaye koymak suretiyle sağlanması zorunludur.

(11) İndirim olarak dikkate alınabilecek tutar, gerçek kişiler açısından sermaye desteğinin sağlandığı takvim yılında elde edilen beyana tabi kazanç ve iratların toplam tutarından geçmiş yıl zararları ve tüm indirim ve istisnalar düşüldükten sonra kalan tutarın yüzde onu ile sınırlıdır. Kurumlar vergisi mükellefleri açısından ise sermaye desteğinin sağlandığı hesap dönemi başındaki öz sermayenin yüzde yirmisini aşmamak koşuluyla kurum kazancının en fazla yüzde onu ile sınırlı olup indirim tutarının tespitinde kurum kazancı olarak ticari bilanço kârı veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderler eklenmek ve geçmiş yıl zararları ile varsa tüm indirim ve istisnalar düşülmek suretiyle bulunan tutar [Ticari bilanço kârı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler - geçmiş yıl zararları - tüm indirim ve istisnalar] dikkate alınacaktır.

(12) Teknogirişim sermayesi desteği konu projelerin finansmanında kullanılmak üzere gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla söz konusu mükellefler adına zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

#### **Teknogirişim sermayesi desteği uygulaması**

**MADDE 29 – (1)** Teknogirişim sermaye desteği, merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından verilir.

(2) Teknogirişim sermayesi desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından desteklenmek üzere belirlenen projelerin, başvuru sahipleri ve bütçesini içeren listeyi Bakanlığa bildirir. Bu bilgiler, Bakanlıkça oluşturulacak teknogirişim sermayesi desteği bilgi kütüğünde tutulur.

(3) Teknogirişim sermayesi desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, işletmeyle imzalanan sözleşmeyi ve desteklenmeye uygun bulunan bütçeyi belirten karar yazısını, ödeneğin tahsis edildiği tarihten itibaren en geç on beş iş günü içinde Gelir İdaresi Başkanlığı, **(Değişik ibare:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup> Hazine ve Maliye Bakanlığı** ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bildirir.

(4) Girişimciler teknogirişim sermayesi desteğinden, bir defaya mahsus olmak üzere yararlanır. Bu husus ilgili idarelerce teknogirişim sermayesi desteği bilgi kütüğünden araştırılır ve değerlendirme esnasında dikkate alınır.

(5) Teknogirişim sermaye desteği iləşkin Usul ve Esaslar, desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından hazırlanır. Usul ve Esaslarda asgari aşağıdaki hususlar bulunur:

- a) Destek süresi,
- b) Kamadan alınan diğer geri ödemesiz desteklerin teknogirişim sermaye desteği bilgi kütüğünden düşülmesi,
- c) İş planı dokümanının içeriği ve biçim,
- ç) İş planı başvuru değerlendirme usul ve esasları,
- d) Değerlendirme Komisyonunun çalışmasına ilişkin usul ve esaslar,
- e) Sözleşmeye ilişkin hususlar,
- f) Destek verilen işletmenin izlenmesine ilişkin usul ve esaslar,
- g) Malî belgelendirme, denetim ve ödeme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar,
- ğ) Haksız ve fazla ödemelerin tahsiline ilişkin usul ve esaslar,
- h) Tarafların sorumlulukları,
- i) Etik şartlar,
- j) Gizlilik, fikrî ve sınaî mülkiyet haklarına ilişkin hususlar,
- j) Destekle ilgili belgelerin saklanması ve destek sonrası denetimle ilişkin usul ve esaslar.

(6) Teknogirişim sermayesi desteği yararlanan işletmeler, Kanun kapsamındaki destek ve teşvik unsurlarından proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ve iş planının ilgili merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından desteklendiği süre boyunca yararlanır.

(7) Teknogirişim sermayesi desteğinin uygulanmasına ilişkin Usul ve Esaslar Bakanlık tarafından ya da Bakanlığın bir protokol kapsamında desteği vermesini uygun gördüğü bağlı ya da ilgili kuruluşlarınca Bakanlığın görüşü alınarak düzenlenir.

#### **Teknoloji merkezleri (teknoloji merkezi işletmeleri)**

**MADDE 30 – (1)** İşletmeler, KOSGEB destek mevzuatı kapsamında sağlanan desteklerden yararlanmak üzere, Ar-Ge ve yenilik projeleri veya tasarım projeleriyle teknoloji merkezlerine başvuru yaparlar.

(2) İşletme başvuruları, 24/4/2005 tarihli ve 25795 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) Destekleri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde inceleme ve değerlendirmeye tabi tutularak desteklenip desteklenmeyeceğine karar verilir.

(3) İlgili mevzuat uyarınca desteklenmesi uygun bulunan işletmeler, Kanunla sağlanan destek ve teşvik uygulamalarından, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projesinin onaylandığı tarihten itibaren ve proje süresince yararlanır.

(4) KOSGEB teknoloji merkezi işletmelerinde yürütülen projelerin herhangi bir sebeple sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hâllerinde, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyeti bitmiş sayılır ve bu tarihten itibaren Kanunla sağlanan destek ve teşvik unsurlarından yararlanılamaz. Bu durum, teknoloji merkez kurullarınca on iş günü içinde işletmenin bağlı bulunduğu vergi dairesine ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne bildirilir.

#### **Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri**

**MADDE 31 – (1)** Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri, başvuru yapılan kamu kurumu veya kuruluşu ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından kendi mevzuatına göre değerlendirilir. Teknoloji merkezi işletmeleri ile Ar-Ge merkezleri ve tasarım merkezlerinde yürütülen, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından desteklenen veya TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri yeniden incelemeye tabi tutulmaksızın, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerine yönelik destek karar yazısının düzenlendiği veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Kanunla sağlanan destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilir.

(2) Birinci fikraya girmeyen, Türkiye'nin antlaşmalarla taraf olduğu ikili ya da çok taraflı uluslararası Ar-Ge işbirliği programları fonlarından malî olarak desteklenen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerini yürüten işletmeler de Kanun kapsamındaki destek ve teşviklerden söz konusu proje kapsamında ve proje destek süresince yararlanırlar. Uluslararası Ar-Ge işbirliği programlarında desteklenen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerinin Kanunla sağlanan destek ve teşvik unsurlarından yararlanabilmesi için uluslararası programa yapılan proje başvurusu, başvurulan programa ait bilgiler, destek yazısı veya sözleşmesi ve teşvikten yararlanacak işletmenin projedeki katkısını içeren bilgilerle birlikte TÜBİTAK'ın incelemesine sunulur.

(3) İkinci fikra kapsamında destek ve teşviklerden yararlanacak işletmeler, TÜBİTAK'ın onay yazısının düzenlendiği tarih itibarıyla Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden yararlanırlar.

(4) Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Teknoloji Geliştirme Bölgeleri içerisinde gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerine yönelik olarak kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projeleri için Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden bütün hâlinde yararlanılabilir. Bu durumda, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre sağlanan destek ve teşviklerden ayrıca yararlanılamaz.

(5) Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerinde, projenin herhangi bir sebeple sona ermesi veya projeye verilen desteğin son bulması hâllerinde, Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyeti bitmiş sayılır ve bu tarihten itibaren Kanunla sağlanan destek ve teşvik unsurlarından yararlanılamaz.

#### **Denetim**

**MADDE 32 – (1)** Teknogirişim sermaye desteginden yararlanan işletmelerin proje izleme ve denetimleri, desteği veren merkezî yönetim kapsamındaki kamu idaresi tarafından görevlendirilen alanında uzman kişiler veya akademisyenler veya Bakanlık tarafından yapılır.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından desteklenen Ar-Ge ve yenilik veya tasarım projelerine ilişkin denetimler, destekle ilgili mevzuat çerçevesinde, destek sağlayan kurum, kuruluş veya vakıf tarafından yapılır.

(3) Teknoloji merkezi işletmelerinin denetimi en geç iki yıllık süreler itibarıyla KOSGEB tarafından gerçekleştirilir.

(4) TÜBİTAK tarafından yürütülen veya uluslararası fonlarca desteklenen projelerin denetimi TÜBİTAK tarafından yapılır.

## **SEKİZİNCİ BÖLÜM**

### **Çeşitli ve Son Hükümler**

#### **Nakit desteklerin izlenmesi**

**MADDE 33** – (1) Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldığı hibe destekler, desteğin tabi olduğu mevzuat hükümlerine uygun olarak özel bir fonda izlenir.

(2) Bu fonda yer alan tutarlar, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre vergiye tabi kazancın tespitinde gelir, Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının tespitinde Ar-Ge, yenilik ve tasarım harcaması olarak dikkate alınmaz.

(3) Bu fonun elde edildiği hesap dönemini izleyen beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi hâlinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler vergi ziyaî cezası ve gecikme faiziyle birlikte işletmeden tahsil edilir.

(4) Ar-Ge ve yenilik veya tasarım faaliyetlerinde bulunanların, kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar ile uluslararası fonlardan aldığı geri dönüşlü destekler bu kapsamda değerlendirilmez.

#### **Şartların ihlali ve destek ve teşviklerin amacı dışında kullanılması**

**MADDE 34** – (1) İşletme, Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında verdiği tüm bilgi ve belgelerin gerçeğe uygun olduğunu kabul ve taahhüt eder; bu kapsamında gerçeğe uygun bilgi ve belge sunulmaması; projelerin, işletmelerin kasıt, kusur veya ihmali sonucu iptal edilmesi Kanun hükümlerinin ihlali sayılır.

(2) Kanun hükümlerinin ihlali veya destek ve teşvik unsurlarının amacı dışında kullanılması durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyaî doğmuş sayılır ve ziyaâ uğratılmış vergiler gecikme faizi ve vergi ziyaî cezasıyla birlikte tahsil edilir.

(3) Sağlanan vergi dışı destekler ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ve gecikme zammi uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

#### **Komisyon üyeleri ve izleyici ödemeleri**

**MADDE 35** – (1) 3624 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından desteklenen araştırma, geliştirme, tasarım ve yenilik faaliyetlerine ilişkin her türlü süreçte görev yapan öğretim elemanları ile kamu görevlisi olmayan alanında uzman diğer kişilere söz konusu Kanunun ek 1 inci maddesi uyarınca ilgili maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde ödemeler yapılır.

(2) **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşlanması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince, bu Yönetmelik kapsamında Bakanlık tarafından hazırlanan programlara, projelere veya komite/komisyon/çalışma gruplarına ilişkin hizmetlerde görevlendirilen öğretim elemanları ile kamu görevlisi olmayan alanında uzman diğer kişilere yapılacak ödemelerde 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi hükümleri esas alınır.

#### **Gizlilik**

**MADDE 36 –** (1) Destek ve teşvik uygulamalarına yönelik olarak yapılan başvuruların değerlendirme ve izleme süreçleri ile denetim faaliyetlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, işletmeye ait "ticari gizli bilgi" veya "hizmete özel bilgi" olarak kabul edilir ve üçüncü kişilere herhangi bir yolla aktarılmaz.

(2) 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu, 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri de saklı kalmak kaydıyla, gizlilik hükümlerine aykırı davranışan kişi ve kuruluşlar, Kanunla getirilen destek ve teşviklerden yararlanamazlar, destek ve teşvik kapsamına alınan projelerde hiçbir şekilde görev alamazlar.

#### Düzenleme ve denetim yetkisi

**MADDE 37 –** (1) Ar-Ge Merkezleri, Tasarım Merkezleri ve Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri kapsamında yürütülen Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyetlerine ilişkin yerindelik ve uygunluk denetimleri Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından gerçekleştirilir.

(2) Uygulamayla ilgili olarak; vergisel konularda Gelir İdaresi Başkanlığı, başvuru, izleme ve denetim konularında Bakanlık, sigorta prim desteğiyle ilgili hususlarda ise Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı düzenleme yapmaya yetkilidir.

(3) **(Ek:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>** Bakanlıkça gereklî görülmlesi halinde, bu Yönetmelikte öngörülen sürelerle bağlı olmaksızın Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin izleme ve denetim faaliyetlerine ilişkin olarak en az bir izleyici veya Bakanlık personeli görevlendirilmesine de karar verilebilir.

#### Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

**MADDE 38 –** (1) 31/7/2008 tarihli ve 26953 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

#### Girişim sermayesi uygulamaları

##### EK MADDE 1- **(Ek:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>**

(1) 1/1/2022 tarihinden itibaren verilecek yıllık kurumlar vergisi beyannamesinde 5746 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında yararlanılan indirim tutarı 1.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın yüzde ikisi pasifte geçici bir hesaba aktarılır. Bu fıkra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 20.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır. Bu tutarın, geçici hesabın olduğu yılın sonuna kadar Türkiye’de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır. Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması halinde, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın yüzde yirmisi, ilgili yılda yararlanılan Ar-Ge indirimine konu edilemez. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler vergi zayıf cezası uygulanmaksızın tarih edilir. Cumhurbaşkanı bu fıkradı yer alan tutar ve oranları birlikte ya da ayrı ayrı sıfır kadar indirmeye, beş katına kadar artırmaya yetkilidir.

#### Yürürlük

**MADDE 39 –** (1) Bu Yönetmelik 1/3/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

#### Yürütme

##### MADDE 40 – **(Değişik:RG-25/8/2022-31934)<sup>(3)</sup>**

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı ile Hazine ve Maliye Bakanı birlikte yürütür.

<sup>(1)</sup> Bu değişiklik 1/3/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

<sup>(2)</sup> 25/8/2022 tarihli ve 31934 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklik ile bu Yönetmeliğin dördüncü bölüm başlığında yer alan “Temel Bilimler Desteği” ibaresi “Desteklenecek Programlara Yönelik Destekler” şeklinde, “Tasarım Tescil Desteği” ibaresi ise “Tasarım Desteği” şeklinde değiştirilmiştir.

<sup>(3)</sup> Bu değişiklik 3/2/2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

	<b>Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin</b>
--	---

	<b>Tarihi</b>	<b>Sayısı</b>
	10/8/2016	29797
<b>Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin</b>		
	<b>Tarihi</b>	<b>Sayısı</b>
1.	14/2/2017	29979
2.	2/12/2020	31322
3.	25/8/2022	31934